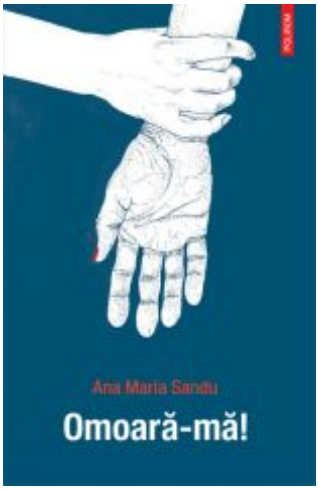
Ana Maria Sandu
Omoară-mă!

Ana Maria Sandu

Omoară-mă

— Roman —

Editura Polirom

2010

© 2010 by Editura POLIROM

Colecția „Ego. Proză” este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, Bl. B3A, sc. 1, et. 1, sector 4, cod 040031
O.P 53, P.O. BOX 1-728, 030174

ISBN eBOOK: 978-973-46-2155-2
ISBN: 978-973-46-1599-5

Redactor: Alina Radu
Concepția grafică a copertei: Carmen Gociu

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale şi se pedepseşte penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Ana Maria Sandu (n. 1974) a absolvit Facultatea de Litere a Universității Bucureşti şi cursurile de masterat în literatură română contemporană ale aceleiaşi facultăți. A debutat în 2003 cu volumul *Din amintirile unui Chelbasan* (Editura Paralela 45), tradusă în limba franceză în 2010 la Editura Chemin de Fer, cu titlul *L'écorchure*. În 2006 a publicat la Editura Polirom, în colecția „Ego. Proză", romanul *Fata din casa vagon*, o poveste crudă despre identitate şi hazard. A participat la European First Novel Festival (Budapesta) alături de alți tineri scriitori din Europa. A fost invitată la numeroase târguri internaționale de carte şi a avut lecturi publice la Viena, Paris, Berlin. În 2008 a beneficiat de o bursă ArtistNe (s)t, iar în 2009 de o rezidență de creație la ICR Berlin. A fost selectată în proiectul 100 to watch – a Directory of New Romanian Creative Talent. A mai publicat texte în antologiile *Cartea cu bunici* şi *Bookătăria de texte şi imagini*, articole şi eseuri în revistele *Dilema*, *Vineri*,

Observator cultural, *aLtitudini*. A făcut parte din redacția revistei de film, muzică şi cultură urbană *Republik*. Semnează rubrici în *Noua literatură* şi pe www. artactmagazine. ro.

I

Ziua începuse bine, ca, după aia, nimic să nu se mai lege ca lumea. Ar fi trebuit să plecăm la mare cu maşina lui Dudu, dar tocmai atunci îşi găsise să facă figuri.

— Băi, s-a întâmplat o nenorocire: pierd benzină, am un por la rezervor, m-a anunțat Dudu când mi-a dat telefon.

Când am aflat ce se întâmplase, aveam deja de vreo jumătate de oră bagajul făcut şi mă pregătisem sufleteşte să beau următoarea bere la terasa de pe plajă. Imposibil să nu mă fi gândit la cât de bine se potriveşte halba cu guler de spumă cu marea alături...

N-am avut noroc. Porul de la rezervor ne-a stricat planurile şi s-a dus dracului weekendul nostru prelungit. Aş

fi putut să-l conving că nu poate fi prea grav, doar nu curgeau şiroaie de benzină. Dar un foc imens de artificii pe autostradă nu era tocmai ce-mi doream la ora aia. A sunat şi celălalt prieten al meu şi am stabilit să ne vedem în oraş, la locul ştiut, unde berea nu costă o avere şi găsim o masă oricât de aglomerat s-ar fi nimerit să fie. Uneori ni se întâmplă să comandăm ceva de mâncare în drum spre cârciumă, direct prin telefon. Chelnerul cred că s-a săturat de mutrele noastre prelungi ca de mobilierul din restaurant. Dar cui îi pasă? Ne zâmbeşte complice de fiecare dată şi ne dă sentimentul că ne întoarcem, într-un fel, acasă. Tejgheaua, scaunele, o draperie sigur le-am plătit cu vârf şi îndesat de-a lungul timpului, aşa că le putem considera liniştiți ale noastre. Şi exact asta facem, avem preferințe, intrăm, salutăm şi întrebăm:

— Se poate la masa noastră?

De cele mai multe ori se poate. În seara aia ne-am dat întâlnire pe la opt jumate. Mi-e imposibil să-mi amintesc câte halbe de bere am băut sau când s-a făcut miezul nopții. Dudu se simțea vinovat că el şi maşina lui nouă, pe care plătea o spinare de bani, ne stricaseră planurile. Dar, pe la a doua bere, am stabilit că nu e aşa o tragedie şi că o să facem cumva să plecăm în ziua următoare.

Am râs de tot felul de lucruri. La un moment dat mă dureau muşchii abdominali, pe care nu mai apucam să-i tonific la sală. Trebuiau, aşadar, să se mulțumească cu şedințele astea de râs compulsiv, un exercițiu eficient pe termen lung, speram noi. Dacă ăştia descoperiseră de curând că fitnessul mental e la fel de eficient precum cel propriu-zis, de ce să ne mai chinuim să transpirăm şi să ridicăm tone de greutăți? Mircică nu era de acord cu noua teorie şi se chinuia, săracu', să ajungă de două ori pe săptămână la şedințele de întreținere. Iar noi, puşlamalele,

nu găseam altceva mai bun de făcut decât să-l corupem la bere şi să-l tachinăm:

— Auzi, cât ziceai că dai pe abonamentul ăla?

Am calculat câte beri poți să bei într-o lună de două milioane şi am făcut un mişto crunt de el. Ne-a lăsat în pace, după ce ne-a zis:

— Bă, o să fiți nişte graşi bătrâni şi urâți, ascultați-mă pe mine!

Ne-am băşicat imediat şi i-am răspuns:

— Mircică 30 plus, nu ne purta tu de grijă, că tot de noi o să ai parte şi atunci.

Ne-am despărțit, ca de obicei, în fața cârciumii. Am stat cu ei până le-a venit taxiul şi a rămas să vorbim a doua zi, după ce Dudu se ducea la service să vadă ce e cu maşina. I-am aştepat să urce, să închidă uşile de la Loganul galben şi abia apoi am luat-o pe jos spre centru.

*

Să-i dea Dumnezeu sănătate şi pe lumea ailaltă lu' mătuşă-mea Olga, sora lu' bunica! O pomenesc de fiecare dată când mă întorc noaptea acasă şi oraşul e învelit într-o folie de plastic. Farurile maşinilor şi neoanele din vitrine împrăştie pe străzi o substanță argintie. Mă urmăreşte până ajung în dreptul uşii de fier şi-mi bag mâna în buzunar să-mi caut cheile. Niciodată nu nimeresc din prima lozul câştigător.

Stau într-un bloc interbelic, cu o scară îmbârligată ca un covrig imens, cu margini vopsite în negru. Când se stinge lumina între etaje, mă iau după dâra de smoală şi găsesc drumul spre garsoniera mea, unde dau peste lucrurile aruncate vraişte prin casă, peste mobilele vechi ale Olgăi, de care încă n-am scăpat. Aş fi putut să-mi rog prietenii să vină într-o după-amiază şi să le coborâm la ghenă, dar ceva încă mă mai leagă de scârțâitul lor la ore târzii din noapte. M-am

obişnuit cu zgomotele şi mă gândesc uneori că ar trebui să-l recitesc pe Dickens.

Mătuşa mea a murit acum câțiva ani şi mi-a lăsat prin testament garsoniera asta de pe Magheru, foarte aproape de Carlton. S-a dus la notar şi a scris de mână pe o foaie cum că sunt cel mai drăguț nepot şi singurul ei moştenitor. Pleaşca asta mi-a picat pe cap, poate, pentru că am fost înțelegător cu cei din familia mea şi le-am ascultat în fiecare săptămână poveştile. Au ăştia din neam un stil de a povesti cum s-a întâlnit Smărăndița cu Aurel la cofetărie la Scala şi au stat la un suc şi-o prăjitură şi a doua zi el a cerut-o de nevastă.

Lângă gara Filaret s-a consumat un alt moment important din istoria sentimentală a familiei Poenaru: Tanța, care stă şi azi într-un bloc la Sala Palatului, l-a părăsit pe un mare comerciant cu care se măritase de puțin timp şi a plecat în lume cu două geamantane, împreună cu un filatelist posesor de timbru cu cap de bour, despre care se vorbea ca despre ceva extrem de prețios. Când eram mic, îi tocam mărunt să-mi spună unde e timbrul, primisem un clasor şi mă chinuiam îngrozitor să găsesc ceva mai ca lumea în plicurile alea de carton pe care le cumpăram de la poştă. Capul de bour devenise cel mai frumos vis al meu, voiam să-i dau de urmă şi să-l recuperez. Dar pe ăştia puțin îi interesa timbrul ăla şi tenacitatea mea de a cotrobăi prin sertarele lor râncede şi mă intoxicau cu „săracul băiat, bogătanul!”. Încă îi mai plângeau de milă după cincizeci de ani şi o afuriseau pe Tanța că n-a ştiut să fie o doamnă.

Nişte aiureli de care m-am săturat de mult până peste cap, dar care mă şi amuză, mai ales de când am înțeles că fiecare familie le are pe-ale ei. Altfel ce să tot vorbeşti la mesele de duminică, ce să-ți mai spui după atâta amar de ani? Unii dintre protagoniştii din poveştile mătuşilor sunt morți dinainte de a mă naşte eu şi tot mai au să le reproşeze

câte ceva. Să le vezi fețele creponate şi gurile scofâlcite ce răutăți debitează! E un spectacol pe cinste, oricum ai lua-o.

Pentru ai mei, lucrurile nu stau chiar aşa cum şi-ar fi dorit. N-au nepoți pe care să-i plimbe în parc. Doamne fereşte, nu zic că aş fi o puşlama, doar că nu mi-am găsit încă locul. Cu asta pot fi de acord. Vorba lui taică-miu: unii se maturizează mai târziu. Pe undeva îi înțeleg. De asta mă şi fac că nu-i aud de câte ori încep să mă bată la cap şi să-şi plângă de milă.

Am încercat de-a lungul timpului mai multe joburi, dar n-am găsit ceva care chiar să-mi placă. Nici la capitolul relații nu stau prea bine. Ce să le fac, se termină prea repede...

Cel mai important lucru care mi s-a întâmplat în ultimul timp e, cu siguranță, casa asta. Nu mai stau în apartamentul părinților, ci în buricul târgului şi n-am nicio bătaie de cap ca restul prietenilor mei: „iar mi-a mărit moşul chiria", „ştii ceva ok de închiriat mai aproape de centru?", „dacă auzi ceva, spune-mi şi mie, te rog".

Sunt doar puțin nedumerit, câteodată, că zilele au început să semene unele cu altele, ca şi cum destinul meu ar fi intrat într-un fel de buclă odată cu moştenirea asta.

Când mă întorc seara acasă, merg încet, de multe ori o iau pe străzi ocolite şi mă tot minunez cum poate fi Bucureştiul atât de tăcut noaptea. Mai deranjez câinii care dorm ghemuiți pe capacele de canal. Mă privesc cu ochii pe jumătate lipiți de somn, fără să-şi ridice capetele. Pisicile sunt nişte arătări moi, pe care nici nu am timp să le desluşesc prea bine, că au şi zbughit-o la mai mult de un metru, doi, de piciorul meu. Dacă ar fi după mine, n-aş ieşi decât pe înserat şi m-aş învârti până aş ameți în jurul acestui corp imens şi lucios, tatuat cu clădiri construite în fel şi chip. Un oraş anesteziat în care doarme o balenă

uriaşă, iar eu, ultimul locuitor rămas treaz, mă cațăr pe spinarea ei şi încerc să ajung acasă.

Câte beri băusem până la urmă? Şase, şapte? Viziunile astea, ca şi dragostea dezlănțuită pentru Bucureştiul pe care l-am bătut cu piciorul de când mă ştiu, or fi ieşit atunci la suprafață din acelaşi motiv. Drumul din seara cu pricina mi-l amintesc perfect. L-am refăcut în minte pe puțin de o sută de ori.

La un moment dat, am sărit peste o baltă şi o lumină s-a aprins deasupra mea. Un senzor s-a activat de la mişcarea bruscă şi m-a făcut să tresar exact când aveam piciorul ridicat în aer. Am aterizat pe marginea bălții şi vârful pantofului mi s-a udat, după ce a lăsat în urmă o fântână arteziană minusculă. Aşteptam să simt cum picăturile alea îmbâcsite de praf şi de uleiuri de maşină trec prin țesătura ciorapului. S-au oprit pe vârful unghiei mari. Am ştiut că n-a mai ramas mult şi o să-mi inunde şi celelalte degete. Le-am mişcat atât cât e posibil când porți un pantof sport şi aşa am mai atenuat şocul. În clădirea baricadată cu sisteme de alarmă pe lângă care am trecut rămăseseră aprinse foarte multe becuri. Am înjurat şi am mărit pasul, pentru că nu ies la plimbare la ora aia ca să mă trezesc cu toate lanternele idioților ăstora în față.

Imediat am ajuns lângă cofetăria din colț, al cărei spațiu s-a tot micşorat, până când a ajuns la mărimea unei camere de bloc. Prăjiturile din vitrină nu cred că se schimbă vreodată. Par făcute din ipsos peste care cineva a turnat, la sfârşit, o tonă de acuarelă concentrată. Nu le-aş mânca nici de frică. Farmacia era, ca de obicei, luminată. Când mă aflam în dreptul magazinului de ochelari de soare, am descoperit, ca şi altă dată, că nu mai lăsaseră nicio pereche expusă, de teamă, probabil, să nu spargă cineva geamul şi să le sustragă. O tâmpenie, desigur. Nu mai ştiu dacă, atunci când am ieşit în bulevard, m-am oprit să mă uit la

bijuterii şi la ceasuri. Ăştia aveau, poate, un sistem de alarmă performant şi de asta nu se mai oboseau să golească vitrinele. Nu mi-aş cumpăra niciodată un obiect atât de scump, dar mi-ar plăcea să-i vorbesc cuiva despre un model sofisticat, făcut în serie limitată.

Mă gândesc că aşa aş putea impresiona o fată care să rămână cu mine mai mult de câteva săptămâni, adică perioada de grație în care toate iubitele mele şi-au propus să mă schimbe şi să mă aducă în rândul oamenilor buni, drepți, ordonați şi familişti. Am vrut să le fac pe plac, i-am refuzat pe băieți o zi, două. Recunosc, sunt un tip slab şi n-am putut la infinit. Dar cel mai înălțător sentiment de pe pământ nu era, la un moment dat, prietenia? Mă ştiu cu Dudu şi cu Mircică din generală, ne-am bătut, am jucat zeci de mii de ore de fotbal, ne-am făcut trupă de rock, nu se cheamă că suntem ca frații? Poate să mă contrazică cineva?

Câteodată simt nevoia să verific toată teoria mea. Mă apucă spaima şi mă trezesc că-l sun pe unul dintre ei în creierii nopții. Aşa s-a întâmplat şi atunci. Palma mi s-a lipit de telefon şi am apăsat, din lista de numere apelate, pe numele lui Dudu. Pe o stradă pustie, țârâitul unui telefon echivalează cu cel al unei sirene vânjoase care cheamă poporul la luptă. Îmi face bine gândul că, în oraşul ăsta, există nişte oameni dragi pe care pot să-i sun la orice oră din zi şi, mai ales, din noapte. Am stat cu telefonul la ureche şi nu m-am îndurat să-l bag în buzunar nici după ce operatorul de telefonie mobilă m-a anunțat că „abonatul GSM apelat nu poate fi contactat". N-a răspuns, bulangiul...

I-am pizduit bine pe amândoi şi parcă-mi pierise cheful să mai încerc şi la Mircică şi să descopăr acelaşi adevăr crud: în timp ce eu umblam bezmetic pe străzi şi mă gândeam la nemurirea sufletului, la prietenie şi la gustul dulce, ăştia au ajuns acasă şi s-au băgat repede în scutece. Dormeau buştean şi nici în cur nu-i durea de mine. Putea

să mi se întâmple absolut orice, ei ar fi aflat abia a doua zi, ca alți optzeci – o sută de oameni pe care-i cunosc. Şi nu va mai fi nevoie să facă absolut nimic.

Am mărit pasul şi am trecut printr-un Bucureşti din care se salvaseră de întuneric doar acoperişurile. Am înaintat spre bulevard. După zona cu fete, plantate în fața magazinului Diverta, drumul spre casă intră în linie dreaptă. Tipa mică şi grasă ca un gogoşar, cu cizmele ei albe, până la genunchi, avusese noroc în seara aia. Nu mai era la post. Mă nimerisem de câteva ori în dreptul ei când trăgea dintr-o țigară şi fumul pe care-l scotea era compact şi gros. Mie mi se făcuse o poftă nebună să fumez țigări fără filtru, dar la noi nu se mai găsesc de o grămadă de vreme.

M-am şi apropiat de ele, fata gogoşar m-a văzut şi m-a strigat:

— Hei, domnu', vrei să merg cu mata?

Nu voiam. I-am cerut foarte politicos o țigară şi mă aşteptam cumva să scoată un pachet necartonat şi să-mi întindă o țigară fără filtru. N-a fost aşa, dar mi s-a părut că, în fracțiunea aia de secundă, cât şi-a scotocit prin geantă şi mi-a întins pachetul, putea să fie oricine altcineva. Până mi-a dat şi un foc, revenise deja la expresia ei dinainte: gura cu buze subțiri şi rujate mult peste conturul lor m-a făcut să mă grăbăsc. Am salutat şi am plecat mai departe. N-am putut atunci să mă gândesc la sex de niciun fel. Păcatul să fie al meu.

Tot drumul m-am gândit că era ultima încercare de a ajunge în vara aia la mare. După sfârşitul lui septembrie se cam împute treaba şi nu prea mai e nicio scofală să stai şi să atârni pe la terase. Megeam aşa de nebun prin oraş şi-mi repetam în minte că o să găsim o soluție şi-o să plecăm a doua zi. Pe plajă, lumina aia mieroasă şi densă de toamnă e mai frumoasă decât oriunde în altă parte. Poate mi se pusese pata cu marea şi pentru că nu exista nicio fată nouă

la care să-mi zboare mintea. Parcă toate fetele mişto din oraşul ăsta se cuplaseră, nu se uitau la mine sau nu se întorseseră din vacanţe. Tristeţe maximă...

Când începuseră să mi se înece de tot corăbiile, mi s-a părut că văd, la mai puţin de vreo zece paşi de mine, pe cineva care se izbea cu umărul într-un perete. Mi-am zis că, poate, o fi rămas pe afară şi încearcă cu disperare să deschidă o uşă. Nu m-am grăbit, dar când am ajuns în dreptul mogâldeţei, nici urmă de vreo intrare, doar un zid cu tencuiala căzută.

Era o femeie tânără. A rămas câteva clipe în picioare, m-a privit, apoi s-a lăsat pe vine şi a rămas aşa. Plângea sau sughiţa, nu-mi dădeam seama prea bine. M-am îndreptat spre ea, iar primul lucru care mi-a trecut prin cap a fost s-o întreb:

— Hei, ce-ai păţit? Ţi-e rău? Te-a lovit cineva?

Nu mi-a răspuns, s-a ridicat şi a continuat să se izbească de peretele din spate. Mişcarea fetei mă enerva puţin, pentru că nu ştiam dacă mă văzuse, dacă mă auzise sau pur şi simplu nu-i păsa. Purta o geacă de blugi deschisă la culoare, nişte pantaloni largi şi i-am zărit şi tricoul pe care scria ceva, dar nu se vedeau decât câteva litere. O şuviţă destul de groasă de păr îi ieşise din coadă şi i se lipise de faţă. Era de un şaten foarte deschis, de asta am reuşit să-mi dau seama. Pentru că plângea şi respira în acelaşi timp, cei doi dinţi din faţă îi rămăseseră descoperiţi. Atunci m-am hotărât că vreau să aflu cu orice preţ cum s-o ajut. Era dezarmant de singură şi de pierdută în Bucureştiul ăla nocturn în care, cu doar câteva minute în urmă, eu mă simţisem ca peştele-n apă.

Încercam să scot de la ea ceva, orice. Dudu are o vorbă, de fapt cică o spune un nene într-o nuvelă de-a lui Cehov: „Să mor dacă ştiu cum să mă port cu femeile care plâng”. Atunci mi s-a părut foarte adevărată. Stăteam lângă fata aia

răvăşită şi speriată şi habar n-aveam ce să fac să se liniştească şi, mai ales, cum s-o conving să vorbească.

Am luat-o de umeri şi am întors-o spre mine. Tremuratul ei mi s-a transmis mai puternic decât dacă aş fi atins pe cineva tocmai electrocutat. Mi s-a părut că inima îi bătea îngrozitor de tare. Nu m-aş fi mirat nici dacă m-aş fi trezit cu bucata de muşchi de la ea din piept direct la mine în braţe. În continuare nu ştiam ce să fac. Poate era suficient să n-o las singură pe stradă. Dar m-am încăpăţânat să scot ceva de la ea. Am întrebat-o din nou:

— Poţi să-mi spui ce naibii ţi s-a întâmplat?

Nici a doua oară n-am primit un răspuns. I-am dat drumul şi m-am sprijinit şi eu cu spatele de zid. O auzeam cum suspină. Ca să fac ceva, am băgat mâna în buzunar să-mi caut ţigările. Printr-o minune, aveam şi brichetă. După ce mi-am aprins una, am întrebat-o pe fata de lângă mine:

— Vrei cumva un fum? Sau o ţigară întreagă?

A dat din cap şi, pentru că nu mă prinsesem ce voia exact, i-am întins ţigara mea, dar ea a continuat să stea nemişcată.

— O să se stingă, să ştii...

De abia atunci s-a hotărât să tragă un fum. Şi-a dat şuviţa lipicioasă de lacrimi după ureche şi s-a uitat, în sfârşit, la mine. Mai bine n-ar fi făcut-o. Mi s-a părut brusc mult mai frig şi nu puteam să trec peste senzaţia că, deşi avea nişte ochi mari, poate şi nişte gene lungi, de fapt, mă privise prin două găuri, direct din fundul pământului.

Fără prea mare tragere de inimă, am mai încercat o dată:

— Poţi să-mi spui măcar cum te cheamă?

— Ramona, mi-a zis.

Era primul cuvânt pe care l-a rostit şi m-a speriat un pic, nu mă aşteptasem să-mi răspundă nici de data asta. Am numărat în gând, ca să-mi dau seama cât timp a trecut

de când stăteam unul lângă altul. După momentul de liniște și de calm în care ne împrieteniserăm oarecum, Ramona s-a smucit și a început să dea cu pumnii în zid. Bucățile de tencuială cădeau de parcă ar fi fost confeti și nu reușeam să mă dezmeticesc și s-o opresc.

Plângea într-un fel care-mi rupea inima și mi-a trecut pentru prima dată prin minte că i se întâmplase, probabil, ceva nasol. M-am ridicat și am apucat-o pe mâini. Nu mi-a fost greu s-o strâng în brațe, era destul de micuță și de fragilă, dar continua să dea din mâini și din picioare. A trecut un grup de oameni pe lângă noi. Eram pregătit să aud cum ne strigă vreo porcărie sau cum îmi zic s-o las în pace. Situația mea se putea înrăutăți în orice clipă. Cum să fi dovedit, dacă m-ar fi luat cineva la întrebări, că mă oprisem să văd ce i se întâmplase fetei ăleia și că nu voiam decât s-o ajut? În niciun fel, mi-era cât se poate de clar. Dar n-am apucat să-mi duc gândul prea departe, când am auzit-o că mă întreabă:

— E moartă în casă, știi, nu? Cât de departe suntem acum?

Recunosc, m-am blocat. Ce-o fi prostia asta? Fata Ramona poate că era nebună sau își bătea joc de mine. Poate pusese pariu cu niște prieteni că o să găsească un amețit pe stradă, la ceas de seară, și o să-l facă muci în câteva minute. Dacă era așa, îi ieșise de minune și puteam să plec liniștit la mine și mâine la mare și tot așa...

— Cine a murit? Unde? am întrebat-o în șoaptă.

Mă răsucisem și acum aveam din nou spatele lipit de perete. Pe ea o țineam bine în brațe, chiar dacă mai continua să se lupte să scape. A trecut o mașină și i-am văzut palmele jupuite. Câteva straturi de piele îi rămăseseră pe zid și, în urma lor, se ițise o rană închegată și rozalie. Instinctiv, am slăbit strânsoarea, una dintre mâini îi era

acum liberă şi, dacă ne-ai fi văzut, ai fi putut crede că ne opriserăm să ne odihnim puțin.

— În altă parte...

Atât am scos atunci de la ea. Dar măcar se lega de ce-mi spusese cu câteva minute în urmă.

— Unde în altă parte?

Aşteptam să-mi mai zică ceva ca să-mi dau seama ce dracu' era toată aiureala asta. Începusem deja să-mi construiesc în minte un scenariu: fata asta poate fusese martora unui accident, suferise un şoc emoțional şi trebuia să am grijă de ea să-şi revină. Mă responsabilizase întâlnirea noastră şi nici nu-mi mai trecea prin cap s-o las acolo în stradă şi să mă întorc acasă.

Am început să-i vorbesc, asta n-avea cum să-i facă rău:

— Hai, te rog, încearcă să te liniştești! Sunt aici cu tine şi n-o să te las singură. Orice s-ar fi întâmplat, o să vezi, o să fie bine. Dacă vrei, putem merge la mine. Stau foarte aproape, la nici 50 de metri. Magheru 30. Câțiva paşi şi gata, am ajuns. Aş putea să-ți bandajez mâna şi să bem un whisky. Îți fac un ceai. Sigur ți-ar prinde bine. Am şi de fructe de pădure, şi de tei. Sau poate vrei să mergem la spital. Spune-mi doar şi...

— ...la tine.

Tot ce-mi trecuse prin cap îi zisesem deja fără ca măcar să respir. Nu-mi păsa dacă mă ascultă. Mă nimerisem pe stradă lângă o fată necunoscută şi-mi doream s-o fac să împartă povestea ei cu mine. Cum-necum, reuşisem măcar s-o conving să plecăm împreună. Nu mă simțeam prea bine că trebuia s-o luăm cu noi şi pe persoana aia moartă, dar poate îmi făceam prea multe griji şi nu era cazul.

Între timp, Ramona se aşezase pe bordura de ciment de lângă clădire şi părea foarte obosită.

Îşi privea mâinile fără să-i pese de mine sau de oricine altcineva. Am lăsat-o în pace, nu trebuia s-o zdruncin şi mai

mult decât era deja. Oricum nu mă grăbeam, zisese că mergem la mine, acum nu mai conta dacă o mai aşteptam câteva minute:

— N-am închis uşa cu cheia când am plecat şi nici n-am acoperit-o cu nimic...

— Pe cine?

— Mi-ai zis unde suntem, te-am mai întrebat, nu?

Atunci i-am întins mâna s-o ajut să se ridice. Îmi amorțiseră picioarele şi-am înjurat în gând balta aia nenorocită în care călcasem. Nu mai avea rost să stăm acolo pe stradă şi să aşteptăm să ne ia frigul:

— Ramona, vii?

S-a agățat de mâna mea şi am ridicat-o. Mişcarea ei mi-a amintit de dâra lăptoasă pe care o lasăavioanele când zboară la înălțimi de peste 7. 000 de metri. Stătea în picioare şi nu făcea niciun gest, hainele i se prăfuiseră şi arăta de parcă atunci s-ar fi adunat de pe jos după o megacăzătură.

Poate că mai bine mi-aş fi văzut de drum. Dar cum nu era prima oară când mă complicam şi fata mai era şi drăguță pe deasupra, dacă ştiai s-o priveşti dincolo de starea tulbure în care se afla, nu făceam decât un gest cetățenesc. Un semen de-al meu avea nevoie de ajutor şi mă nimerisem lângă el. Ce Dumnezeu, cine ar fi procedat altfel? Cu replica asta care-mi venise în minte şi mă mobilizase mai ceva decât un pumn de vitamine, am luat-o pe Ramona pe după umeri şi am pornit-o spre blocul meu.

Mergeam incredibil de prudent. Doar pasul acela funcționa pentru ea. Se lăsase moale pe umărul meu şi ne duceam picioarele în acelaşi ritm. Centrii nervoşi responsabili de funcțiile noastre motrice se relaxaseră şi intraseră într-o rutină lentă. Aşteptau o comandă fermă ca să se modifice ceva, dar ea n-a venit decât după ce am aprins lumina pe holul blocului şi am început să ne târâm

spre trepte. Aş fi putut s-o iau pe fată în spate şi să urc cu ea până în faţa uşii, dar n-aş fi vrut să se sperie. Şi aşa i se făcuse frică de întunericul de la intrare şi aproape strigase:

— Ce beznă e aici... Cine eşti? Ce vrei? Aprinde imediat lumina!

Faţa i se înroşise de la efort şi ochii i se măriseră, încât, dacă ar fi trebuit s-o descriu atunci, aş fi zis, fără să mă gândesc deloc, că era făcută toată numai din două pupile. I se vedeau clar şi vinişoarele roz de la plâns şi irisul verde albăstrui. Obosisem brusc, mersul melcului mă făcuse să simt că picioarele mele, în ciuda pantofilor sport, aveau ceva greoi.

Pentru prima dată în seara aia mi-am dorit să ajung în casă mai repede şi să mă arunc în patul nefăcut, în care pătura rămăsese mototolită bine mersi şi aruncată pe undeva prin dreptul pernei.

Stăteam amândoi în scara blocului şi ne măsuram din priviri.

I-am zis:

— La etajul 4. Hai să urcăm!

N-avea rost s-o mai lălăim şi să stăm în scară. Mi-am amintit că maică-mea îmi promisese că trece pe la mine şi-mi lasă câte ceva în frigider. Doar o anunţasem că n-am mai plecat la mare. Altfel n-aş fi găsit nimic de mâncare prin casă nici dacă dădeam cu tunul. Mă rog, nu conta, important era să urcăm şi să mă lămuresc odată ce era cu toată brambureala: cu fata asta, cu moarta de care pomenise şi care-mi rămăsese în continuare agăţată de creier. O simţeam învârtindu-se ca un titirez acolo, aşa, cu ochii beliţi şi ţeapănă ca orice cadavru. Pe Ramona o apucase din nou tremuratul. Bărbia i se mişca alandala şi dinţii ăia, care mi se păruseră simpatici, se izbeau cu atâta putere unii de alţii, că ar fi putut în orice clipă să se ciobească.

Apăsasem deja de vreo trei ori pe întrerupător, preventiv, să nu rămânem în beznă. Am luat-o de mână. Mi-a fost clar că altfel n-o să se dezlipească de prima treaptă. N-a mai protestat şi a urcat cele patru etaje. Cel mai frică mi-a fost că o să înceapă să ţipe şi să spună că vreau să-i fac rău. N-a scos nici cel mai mic sunet şi, când am ajuns în casă, îi eram, într-un fel, recunoscător. Am deschis uşa, a scârţâit în felul ăla rupător cu care mă obişnuisem şi care sfârşise prin a-mi plăcea după câteva luni de când mă mutasem. Am invitat-o pe Ramona înăuntru.

Holul îngust al garsonierei mele ne-a adus foarte aproape unul de altul: nu mai tremura, dar pentru o secundă mi s-a părut că nici nu mai respiră şi că moarta din povestea ei se afla deja la mine în casă. Pantofii înşiraţi sub cuierul de lemn făceau înaintarea şi mai complicată.

— Te rog, scuză deranjul! Hai, intră! Să mergem în cameră!

Mi-am dat seama din cadrul uşii că maică-mea trecuse pe aici, făcuse patul, schimbase aşternutul. Probabil că şi în frigider exista ceva bun de mâncare. Ramona mă urmase.

— Ia loc pe fotoliu, te rog! Imediat fac şi ceaiul. Ţi-e foame?

Politeţea mea părea exagerată, dar să mor dacă ştiam cum să fac şi ce să zic ca să dezmorţesc puţin atmosfera. Ramona se pusese pe fotoliul meu preferat şi moliciunea lui de catifea verde, vătuită, părea să-i placă. Îşi scosese adidaşii şi-şi aşezase picioarele sub ea când am plecat în bucătărie să fac două ceaiuri.

Am strigat:

— Hei, vrei un pahar cu whisky înainte?

— Da, cred că mi-ar prinde bine!

Mi-a răspuns pe un ton atât de firesc, de parcă toată tăcerea de până atunci se dizolvase sau pereţii mei se puseseră pe făcut glume. Mă fâstâceam, mi-au căzut câteva

cuburi de gheață pe mozaicul din bucătărie. Nu găseam două pahare la fel în care să pun whisky şi asta m-a scos din sărite. Am deschis frigiderul să văd ce meniu aveam la cina de la miezul nopții şi am dat peste o bucată de brânză, roşii şi salată de vinete. M-am declarat mulțumit, le-am scos pe masă, am pus din fiecare câte puțin pe o farfurie mare. Mai trebuia doar să le duc în casă, pe măsuța joasă care funcționa ca un mic depozit, şi să mâncăm. Apa fierbea în ibric, am turnat în căni şi am pus pliculețele cu ceai. Toată operațiunea era gata, mă mişcasem foarte repede, acum le transportam pe rând şi mă gândeam cum să leg o conversație cu fata care mă aştepta dincolo. Am dus întâi paharele, pusesem câte două degete de whisky în fiecare. Aveam nevoie de un întăritor, berea mi se evaporase din minte, doar nu fusese chiar un drum uşor, iar noaptea se anunța lungă.

Ramonei îi stătea bine la mine, se încadrase perfect în decor, iar când i-am întins paharul, am văzut că luase de pe măsuță un Ilf şi Petrov pe care-l scosesem din mica mea bibliotecă în urmă cu câteva seri. Nu-l răsfoise, cred că se uitase doar la copertă şi-l sprijinise apoi de brațul solid al fotoliului. Acolo am descoperit că lăsasem o scumieră şi o cană nespălată de cafea, pe care nici maică-mea nu le văzuse. Le-am luat discret şi le-am pus pe masă. Ramona dăduse paharul pe gât şi tuşise imediat. Cu vocea încă arsă de whisky, m-a întrebat:

— Cum te cheamă?

— Valentin Poenaru. Poți să-mi spui Vali.

Şi-n timp ce-i răspundeam, am realizat că nici măcar atâta lucru nu ştiam unul despre celălalt.

— Mai ai ceva de băut?

M-am dus imediat şi-am adus sticla din bucătărie. Şi-a turnat singură şi-atunci i-am văzut din nou mâna cu pielea raşchetată. Am cotrobăit în servanta mătuşă-mii.

Continuam să-mi țin medicamentele, spirtul şi o rolă de pansament şi una de leucoplast în acelaşi loc în care stătuseră întotdeauna în casa asta.

N-aveam timp de pierdut. Îmi propusesem s-o bandajez şi asta am şi făcut. Îi povesteam cum o să dezinfectez întâi rana, apoi o s-o tamponez cu Baneocin şi o să aplic bandajul.

— Eşti cumva doctor sau asistent, ceva?

— Nici vorbă, dar mi se pare că mâna ta n-arată bine deloc şi pot să fac măcar asta pentru tine.

— De ce? Nici măcar nu mă cunoşti. M-ai adunat de pe stradă. Atâta tot...

— Ai dreptate. Dar tot vreau să te bandajez. Dacă mă laşi, normal.

— Hai să nu pierdem vremea.

Am crezut că asta însemna „mişcă-te mai repede" şi m-am conformat. Într-o secundă eram lângă fotoliu, mă aşezasem pe covor şi îi țineam palma în mână. Avea mâinile îngrozitor de reci pentru orice anotimp. Pentru orice om care trăia încă şi care, măcar în principiu, era posesorul unei cantități de sânge cald. Pansatul a durat puțin, Ramona n-a schițat nici măcar o strâmbătură când i-am tamponat rana cu spirt. Îşi abandonase mâna şi mă privea într-un fel pe care nu ştiam cum să-l interpretez. La sfârşit, când mâna ei arăta ca o păpuşă de cârpă, mi-am lipit buzele de degetele pe care banderola albă le ținea strânse. Se încălzise.

Voiam să reiau discuția din stradă, dar nu reuşeam. I-am mângâiat părul şi i-am aranjat o şuviță după urechea dreaptă. Respiram foarte aproape unul de altul, aerul se făcea din ce în ce mai puțin. În curând avea să se termine şi pungile de plastic de pe fețele noastre o să pocnească, mi-am zis. Oare ea a simțit acelaşi lucru?

N-am mai apucat s-o întreb, gura mea s-a lipit de a ei. I-am luat paharul de whisky din mână şi m-am aşezat mai

bine pe brațul fotoliului. Continua să țină ochii deschiși. În lumina veiozei mele antice, cu picior și abajur, păreau de un albastru noros. Mă apucase vertijul rău de tot și mi-a trecut prin minte că nicio relație stabilă nu poate fi mai mișto decât o întâlnire cu cineva complet străin, așa cum ni se întâmpla mie și Ramonei atunci.

Nu-i cunoșteam mirosul, forma sânilor, dar speram că, peste puțin timp, limba mea îi va descoperi învolburați sub tricou. Degetele îi exploraseră deja pielea gâtului, umerii, de geacă o dezbrăcasem cu ușurință. Prima apropiere e unică, nu contează de câte ori ți s-a mai întâmplat asta în viață... Mă răsturnasem cu tot corpul peste ea, încă mai încercam să-i feresc bandajul. Sub greutatea mea se făcuse și mai subțire decât era și cred că acel „te rog, oprește-te!" a parcurs un drum lung până a ieșit la suprafață. Mă străduiam să-l ignor, s-o fac să se răzgândească.

— Am crezut că pot. Nu ești tu de vină, iartă-mă...

Continuarea nu semăna cu nimic din ce-aș fi vrut să aud, m-am gândit că, poate, ne-am aprins prea tare și asta a derutat-o. Mai avea nevoie de timp să se liniștească, să se hotărască să meargă mai departe. Băgasem la cap că femeile au uneori niște reacții întortocheate, care nu au legătură cu faptul că nu te plac sau că nu le-ai inspira încredere. Pur și simplu se-ntâmplă să se răzgândească. Nu-ți cade bine, dar farmecul unei întâlniri tocmai în asta stă: să o întorci din drum și să câștigi teren atunci când te aștepți mai puțin. Să nu forțezi lucrurile, să le lași să se așeze pe unde și cum vor. Filosofia asta de viață am elaborat-o după ce am trăit mulți ani în casă cu un motan. Și azi îi sunt profund recunoscător. Mi-e foarte dor de el și nu mă-încumet să-l înlocuiesc.

Mă adunam bucată cu bucată din fotoliu și mă forțam să revin la o stare bipedă, normală. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să torn whisky în pahare și să-mi aprind o

țigară. Ramona s-a ridicat şi s-a îndreptat spre baie. Mi s-a părut că se clatină. Am vrut s-o conduc, dar n-am apucat, deja intrase, închisese uşa şi dăduse tare drumul la apă. Mai cunoscusem gagici care nu se puteau uşura dacă li se părea că le-auzi şi-atunci primul lucru pe care-l făceau era să deschidă robinetul de la chiuvetă şi să-l lase să curgă cât timp stăteau pe budă. Mi-am zis că şi ea are aceeaşi problemă sau poate că baia mea, lipită de cameră, fusese gândită prost. Un defect pe care constructorul blocului nu-l luase în calcul.

A trecut un sfert de oră, poate mai mult. În afara apei, la mine nu ajungea niciun zgomot. Am strigat-o, mi s-ar fi părut culmea să-i fie rău şi eu să stau liniştit:

— Ramona, ai nevoie de ceva?

Niciun răspuns. M-am ridicat din pat şi m-am dus în dreptul uşii. Poate strigasem prea încet, am mai încercat o dată:

— Hei, Ramona, eşti bine? M-auzi?

Am aşteptat să aud un zgomot, mi-am lipit urechea de lemnul uşii, dar degeaba. În cele din urmă, am apăsat pe clanță: lumina hepatică a băii m-a amețit, iar vinaromul de pe pereți părea mai grețos ca niciodată. La nivelul la care am căutat-o pe Ramona cu privirea n-am văzut absolut nimic. Abia apoi am descoperit-o aşezată pe grătarul de plastic, rămas acolo de cine ştie când. Apa curgea într-o dementă, am închis robinetul şi m-am aplecat să văd ce face acolo, de ce nu vorbeşte cu mine. Părul îi şiroia de apă, tricoul era şi el fleaşcă, iar ea continua să stea nemişcată, cu ochii lipiți de bucățile dreptunghiulare de gresie. „Bine că nu s-a rănit, că n-am găsit-o leşinată”, la asta m-am gândit prima dată. Nu era o privelişte prea încântătoare pentru ora unu-două noaptea, dar măcar nu curgea sânge, nu trebuia sa sun la salvare, chestii din astea.

Am ridicat-o, am întins mâna după un prosop şi i l-am pus pe umeri. Acum iar semăna cu fata complet dusă, culeasă de pe stradă, pe care am vrut s-o ajut. Numai că lucrurile se mai schimbaseră: îmi plăcea, fără ca asta să însemne că mă speria mai puțin.

După ce doi oameni se îmbrățişază, se sărută şi fac sex, cred că rămâne în urma lor un fel aparte de familiaritate. E motivul pentru care n-o să înțeleg niciodată cine a inventat momentele penibile de a doua zi dimineața. Discuția asta am avut-o cu multe dintre fetele cu care am fost puțin sau o perioadă mai lungă şi le-am zis că nu simt nici că vreau să fug după, nici că mi-e jenă de corpurile noastre goale. Sunt sigur că nu m-au crezut prea multe...

Acum stăteam în baia veche şi rablagită şi mă gândeam că la primăvară e musai s-o renovez, că nu se mai putea: cada de fontă ruginise, instalațiile gâlgâiau de parcă ar fi înghițit, de fiecare dată când trăgeam apa, popoare întregi de vietăți. Pe Ramona o ştergeam pe păr, cu gândul că o să-şi revină şi o să îmi explice şi mie ceva. Ce-o apucase să-şi bage capul sub jetul cu apă rece?

— Mă, de ce nu eşti tu fată cuminte? Cum te las singură, cum faci prostii...

— Aş vrea să dispar, de ce nu-nțelegi?

— La mine în baie, slabe speranțe. Cel mult o să reuşeşti să răceşti, zău. Mai bine mergem în cameră şi-mi explici ce ți s-a întâmplat, vrei?

Mă agățasem de un tricou curat de pe sârmă şi i l-am dat să se schimbe. I l-am întins şi am crezut că trebuie s-o las singură, dar ea şi l-a scos pe cel ud şi am văzut-o dezbrăcată până la brâu: un sutien alb şi nişte sfârcuri extrem de accentuate de la apa rece care fusese prin preajmă. Mă aflam pe punctul de a uita că treceam printr-o criză şi cred că am mângâiat-o pe umăr. Mi-a dat peste

mână, nu mai ştiu dacă a făcut-o cu palma bandajată. În clipa aia n-a mai contat.

Nu-mi amintesc care dintre noi a început să țipe primul:

— Ce te-a apucat?

— Nu-nțelegi că sunt cel mai oribil monstru din lume? Cum poți să stai atât de aproape de mine şi să nu-ți borăşti şi mațele?

— Cred că n-aş avea ce, n-am mai mâncat de-o veşnicie.

Până în ultimul moment am încercat să glumesc şi să nu las vorbele noastre s-o ia razna. Apoi am pierdut şirul, ajunseserăm în cameră şi ea s-a agățat de farfuria de pe masă. Într-o secundă a explodat pe podea şi s-a făcut țăndări. Franjurii de vinete şi bucățile de ceapă tăiate mărunt de maică-mea se lăfăiau pe covorul roşu, moştenit de la Olga. M-am enervat, am trântit-o în pat şi am imobilizat-o. Am țipat la ea să se potolească:

— N-auzi? Termină! Ce te-a apucat iar? Mi-a ajuns povestea ta până peste cap!

— Te cred, pe mine m-a omorât şi m-a îngropat în momentul în care a închis ochii şi mi-am dat seama că, gata, totul s-a terminat şi nu mai respiră!

— De cine tot vorbeşti? Îmi pierd răbdarea, crede-mă. Am obosit şi vreau să dorm. E prea mult pentru mine...

— Ascultă-mă cu atenție!

Făceam asta de vreo două ore deja şi tot nu mi se lega nimic clar în cap.

— Am omorât-o! Am o-mo-rî-t-o! Pricepi? Nu mă-ntreba cum şi de ce. Încă eşti singurul om din oraşul ăsta care ştie. N-ar fi trebuit să te amestec. S-a întâmplat să treci pe lângă mine şi acum sunt aici cu tine şi nu ştiu ce să fac.

M-am ciupit de obraz, poate adormisem şi visasem urât, stătusem pe spate şi berea din capul meu se răzbuna

oribil. În sfârşit, ce-mi dorisem toată seara se întâmpla: Ramona vorbea şi spunea nişte lucruri pe care mintea mea nu avea mecanisme să le poată digera. Avea tot două mâini, două picioare, un cap şi părul încă ud, buze frumoase şi sâni pe care-mi dorisem din tot sufletul să-i ating.

— Lasă-mă puțin să mă adun!

M-am întins în pat şi am închis ochii o secundă. Ştiam că e lângă mine, voiam să-i spun ceva, dar limba mi se umflase. Mă înecam, trebuia să beau ceva. Şi să încerc să articulez nişte cuvinte. În creier îmi rămăsese o alarmă pornită: „Trebuie să ai o reacție, imbecilule! Fă ceva!”. Se lega tot ce-mi spusese Ramona: omorâse o femeie, apoi plecase fără să închidă uşa cu cheia, se pendulase un timp pe străzi, cine ştie pe unde, până ne întâlniserăm (cândva după miezul nopții) şi mă oferisem s-o salvez. Aici mă împotmoleam, mi-era imposibil să trec mai departe.

Mă înțepau ochii îngrozitor, pleoapele mi se uscaseră precum cojile de la o rană veche şi îmi imaginam că aşa se simt şi cei cărora le albeşte părul într-o singură noapte. Totul vine pe tăcute, în cea mai perversă surdină. Camera mea, din locul pe care îl ştiam cel mai bine, devenise acum un gol de aer. O contaminasem cu o întâmplare despre care aş fi putut zice oricând că nu are cum să mă atingă pe mine. Absolut totul se reordonase: viața mea de tip liber, scrumierele înşirate prin colțuri pe unde te aşteptai mai puțin, hainele murdare aruncate pe scaunul de după uşă.

Îmi pierdeam aderența la realitate, asta mi-era foarte clar. Mă enerva starea asta. Ce mi se întâmpla nu putea să fie adevărat. Era o glumă proastă. Timpul capotase şi mă lăsase suspendat în fața unui ecran pe care nu mai începea nimic. N-aveam decât să asist tâmp la invazia hipnotică a miliardelor de pureci, de luminițe şi de licurici.

M-am scuturat ca după un frison şi am sărit în picioare. Ramona rămăsese pe marginea patului şi-şi studia

pansamentul cu atenția cuiva care se uită după un loc anume pe hartă. Paharele în care turnasem wiskhy, parcă în urmă cu nişte ani, ne aşteptau. Le-am luat de pe masă şi i-am întins unul. Nu se uita, se mutase între meridianele şi paralelele tifonului şi a trebuit s-o strig ca să pot să i-l dau:

— Spune-mi sincer, Ramona, ce mi-ai povestit înainte e adevărat?

— Aş vrea să nu fie. Văd că te-ai speriat, dar nu te panica, de tine nu va afla nimeni. Beau paharul ăsta şi plec.

— Ce să afle? Şi unde te duci?

— Că am urcat aici, de exemplu. Că ne-am întâlnit în noaptea crimei.

— Ți se pare că asta e problema cea mai importantă acum?

— Nu mi se mai pare nimic, pe cuvânt. Aş vrea să mă fi culcat vreo trei ani şi să nu mă mai fi trezit. Înțelegi?

— Nu prea... dar poate n-ar fi rău să ne punem în pat.

Sleiala mă făcuse să vorbesc fără să mă gândesc prea bine. Mă abținusem şi n-o întrebasem lucrurile alea care-ți vin automat în minte.

— Decât să ne gândim ce-o să se întâmple mâine, mai bine să încercăm să ne odihnim puțin. Ce zici?

Ideea asta venise ca o surpriză şi pentru mine. Am dat paharul pe gât şi m-am scurs pe pat. Parcă nici aşa înalt nu mai eram, începeam dintr-odată şi încălțat.

A fost unul dintre puținele momente în care Ramona m-a ascultat şi s-a cățărat pe recamier, îmbrăcată în pantaloni şi în tricoul meu, care îi acoperea fundul. S-a aşezat cu fața la perete şi şi-a strâns picioarele la piept. Nu m-a răbdat sufletul s-o las acolo, părăsită, mai mult de câteva minute. Am tras pătura şi am luat-o în brațe. Nu se încălzise încă, dar pulsa toată. Nu cred că era vorba de intimitate când stăteam cu mâna în jurul ei, tensiunea sexuală dintre noi dispăruse. Ci de siguranța pe care ți-o poate da, la un

moment dat, somnul în doi. Încercam să nu-i respir în ureche şi îmi ascunsesem nasul într-o şuviţă de păr răsucită ca un nod. Din părul ei dezordonat şi încă ud venea o aromă fină de portocală. Mi-a luat mâna şi mi-a lipit-o de burtă, degetul meu mare se afla acum în dreptul sutienului ei. Încă un salt şi aş fi ajuns acolo unde-mi dorisem.

Dar nu mai eram aceleaşi persoane, ne înlocuiseră două păpuşi de cauciuc, goale pe dinăuntru. Mi-am ţuguiat buzele, fără să mă mişc, şi mi le-am lipit de ridicătura de lângă urechea ei. Abia atunci am simţit că m-am relaxat cu adevărat şi că trebuie să dormim ca să ne revenim.

Moarta rămăsese în casă, am fi găsit-o şi mai târziu. Ştiu că în mintea mea se înşurubase ideea că n-a fost decât un accident nenorocit şi că Ramona se speriase şi îşi asumase o vină care nu era a ei. Scăpasem pentru moment şi de gândul că viaţa mi se buşise şi că mâine voi fi hărţuit de nişte ziarişti isterici care vor vrea exclusivitate la ştirile de prânz. Dacă ăstora le intră în cap că eşti criminal sau infractor, nu mai scapi niciodată. Vor face tot ce le stă în putinţă să demonstreze că au avut dreptate.

Renunţasem la televizor în urmă cu doi ani. Bruiajul lui mi se păruse mai enervant decât bâzâitul unei muşte grase într-o zi de vară. Viaţa e scurtă, de ce dracu' să mi se ducă uitându-mă la toţi tâmpiţii din lume?

Mă consolam cu gândul că a doua zi o să plecăm la mare. Visam deja momentul când o să-mi întind frumuşel cortul pe plajă şi o să le povestesc lui Dudu şi lui Mircică noaptea asta nebună, cu toate întorsăturile ei. Iar ei o să m-asculte cu gurile căscate.

Am dormit amândoi o oră, poate mai mult. Nu ne-am mişcat deloc, mâna mea era tot unde o lăsasem. Parcă ne lipiserăm şi mai tare, fundul ei îşi găsise un loc bun la mine în poală, genunchii mei se cuibăriseră în adâncitura pe care o făceau picioarele ei, strânse şi perfect lipite, care lăsau în

urmă un unghi de 45 de grade. Am deschis ochii şi mi-am dat seama că afară începuse să se lumineze. Din stradă veneau deja alte zgomote.

Am stat de multe ori treaz până în zori şi ştiu că, dacă priveşti oraşul de la geamul camerei mele, pare o imensă machetă. Bulevardul e la început doar o dungă gri, după aia o mână imensă aşază cu grijă primele maşinuţe la semafor. Cresc altele din pământ şi, de la o oră la alta, numărul lor se dublează, se triplează şi tot aşa, până le pierzi şirul şi nu mai reuşeşti să înţelegi decât că stai cocoţat într-un bloc şi că jos, la picioarele tale, se cască hăul. Unul modern şi proaspăt asfaltat, ce-i drept, dar câteodată atât de *freaky*, mai ales dacă n-ai altceva mai bun de făcut decât să-l monitorizezi de sus, cu atenţia unui lunetist. Îmi recunoscusem de multă vreme dependenţa de Bucureşti şi mi-am făcut un scop în viaţă din a-i degusta mirosurile şi a-i dibui cotloanele. Nu mă vedeam nici mort locuind în altă parte. Nu mă trăgea aţa să plec de aici şi basta. Ce m-aş face fără duhoarea lui de asfalt încins, amestecată cu aluat dospit de covrigi şi cu urină fermentată?

Seara, senzaţiile olfactive se ascut, Bucureştiul e un animal viu care trăieşte şi pute de-ţi mută nasul. Nu mă lamentez ca toţi oamenii fini că nu e curat pe străzi şi că monumentele istorice cad peste noi. Ştiu una şi bună: şi dacă m-am ameţit, mirosul m-ajută şi pot să găsesc drumul spre casă şi cu ochii închişi.

Oricât de tare m-ar fi distras gândurile astea, aveam lucruri mai importante de făcut. Am ascultat-o pe Ramona, respira egal, semn clar că, într-un final, adormise. M-am extras din aşternuturi, m-am dus la geam şi m-am convins că jocul cu maşinuţe nu se dezlănţuise, deci nu putea fi mai mult de patru jumate. Am pus ibricul cu apă la fiert şi am intrat în baie cu grijă, nu înainte de a închide uşa la cameră. Faţa mea în oglindă nu-mi rezervase mari surprize:

sigur, cearcănele nu se clintiseră niciun milimetru. Ba, din contră, căpătaseră o tentă maronie. Aceeaşi mutră ca după fiecare noapte prierdută. Din fericire, mi se părea doar obosită, nu buhăită. Apa rece pe faţa mea nerasă de trei zile pişca, săpa şanţuri adânci.

Ce era mai bine să fac? În afară de cafea, evident, fără de care sunt un om mort. Deşi dormisem puţin, fricile mi se mai limpeziseră. Mă aflam în faţa unui geam deschis şi aş fi vrut să pot să văd până hăt, departe, în casa aceea complet necunoscută. Căutam o femeie moartă despre care nu ştiam nici cum o cheamă, nici cum arată. O primisem în dar în momentul în care o invitasem pe Ramona să urce la mine. Trebuia s-o trezesc şi pe ea, cu speranţa că, de data asta, o să mă lămurească. Apoi am fi putut să ne culcăm la loc. Cine ştie, poate reuşeam să rămânem aşa mai mult timp, strânşi bine unul în braţele celuilalt, acoperiţi de aburii de cafea care s-ar fi adunat deasupra capetelor noastre.

Mi-am umplut ceaşca şi m-am aşezat pe taburetul din bucătărie. Înainte de a face orice plan, mi-am luat porţia zilnică de sănătate: cafea groasă, amară, prevăzută cu două degete de caimac şi câteva ţigări lângă. Pentru desfundat creierul şi gâtul. Devenisem curios, ca după orice coşmar. Lucrurile pe care le simţi par atât de reale, că ai nevoie de un timp să te reobişnuieşti cu viaţa ta de fiinţă trează. Zgârciurile din povestea Ramonei rămăseseră intacte. Nu dormisem, mai degrabă leşinasem. Atunci când pe fundul căniii mele mai era doar o gură de cafea, m-am întors în dormitor să văd ce face Ramona. Dormea în continuare şi imaginea ei în patul meu m-a făcut iar să mă gândesc că tot ce ni se întâmplase fusese doar un coşmar şi că, în dimineaţa aia, o să ne lămurim şi-o să începem o lungă şi neaşteptată relaţie.

Parcă mă simţise în preajmă şi se chircise. N-am vrut decât s-o acopăr, greşită mişcare. A sărit ca un arc, perfect

întins şi încordat. Stătea în fund şi căuta elemente de sprijin: ochii i s-au dus spre fotoliu, acolo unde îi rămăseseră geaca şi adidaşii. S-a uitat spre fereastră. Mi s-a părut că nu mai avea nici chef de mine. Poate nici nu-şi mai amintea cu exactitate ce i se întâmplase. Ce spusese. Ce făcuse cu doar câteva ore în urmă. Am chemat-o la cafea în bucătărie şi i-am spus că-mi place să stau acolo dimineața, că e mai ferit locul, doar un pic mai mare decât patul...

— Mai ai cumva puțină cafea şi pentru mine? m-a întrebat din uşă Ramona.

Rămăsese în ibric, dar voiam să fac una nouă şi să încropesc şi un mic dejun pentru musafirul meu din acea dimineață.

— Ibricul e deja pe foc, până te speli pe față, cafeaua e gata!

Cred că a bucurat-o răspunsul meu. De obicei nu mă sinchiseam şi nici nu țineam la etichetă; cine venea pe la mine îşi făcea singur menajul. Nu stăteam niciodată după fundul celor care mă vizitau sau rămâneau aici peste noapte. Mi s-ar fi părut culmea să includ la cazare şi serviciile... Acum mă precipitam, mi-era groază să n-o descopăr pe Ramona şi mai varză. Dormiserăm în acelaşi pat, o ținusem în brațe şi, cu puțin timp înainte, ne sărutaserăm. Nimic neobişnuit, de altfel. Doar că parcurseserăm în câteva ore amărâte un drum extrem de lung şi de accidentat. Ea bălmăjise că a omorât o femeie.

Am aruncat patru lingurițe rase de cafea în apa clocotită şi colorată de la zațul mai vechi. Îmi făcusem curaj să deschid discuția despre femeia pe care Ramona o tot pomenise. După ce am auzit că a tras apa la veceu, m-am trezit că-mi pregăteam deja un mic discurs în minte. Mă ținusem tare şi încercasem să nu mă las impresionat dar, odată ce creierul mi se aerisea şi începea să-şi reambaleze motoarele, trebuia să aflu mai multe. Mi se părea vital să

şti în ce m-am băgat şi cum puteam s-o ajut mai departe pe ea. I-am turnat cafea. Când a intrat Ramona, ţineam ceaşca ei în mână. Frigea îngrozitor, am avertizat-o înainte de a o aşeza pe măsuţa pătrată, în dreptul ei.

— Mersi... Îmi place s-o beau foarte fierbinte, uneori nici eu nu ştiu cum reuşesc să nu-mi topesc limba. Am vrut să-ţi zic că ai o garsonieră tare drăguţă.

Discuţia începuse bine, pe un ton familiar. Îşi prinsese părul şi îşi schimbase tricoul, acum îl purta din nou pe al ei. Cred că avusesem o idee bună să venim în bucătărie, spaţiul îngrămădit ne relaxase cumva. Şi-a aprins şi o ţigară şi am fumat amândoi, cu capetele întoarse spre fereastra întredeschisă. Încă eram adormiţi şi căscam pe rând. Afară culorile începeau uşor să se distingă. Prin perdeaua mea cu ochiuri mari, în curând, avea să se vadă şi răsăritul.

— Ramona, aseară mi-ai spus nişte lucruri. Cred că ar fi timpul să discutăm...

În timp ce-i vorbeam, şi-a privit mâna bandajată, ca şi când atunci o descoperea. S-a uitat apoi la mine şi m-a întrebat:

— Vali, ce vrei să ştii?

— În primul rând, ce dracu' s-a întâmplat în casa aia pe care ai tot pomenit-o azi-noapte?

A continuat pe acelaşi ton alb:

— În ultimii ani am locuit într-un apartament cochet, într-o vilă. Bucătăria era de vreo patru-cinci ori mai mare decât a ta, asta ca să-ţi faci o idee. Aseară am omorât-o pe doamna Manea, o doamnă extrem de drăguţă. De ea îţi vorbisem. Te-am speriat şi-mi pare rău. Trebuie să fi fost jalnică atunci când m-ai găsit pe stradă.

Am început să mă rog de ea să schimbe ceva în ce-mi spusese:

— Ramona, ia gândeşte-te mai bine, poate doamna asta a ta a suferit un accident, un infarct, un atac cerebral. Poate nu tu ai omorât-o...

— Ce bine ar fi să ai dreptate. Numai că lucrurile stau cu totul altfel. Peste câteva ore, o să trebuiască să povestesc totul la o secție de poliție. O să stau pe un scaun şi o să răspund la tot felul de întrebări. Nişte oameni pe care nu i-am văzut niciodată o să vrea să afle totul despre mine.

— Ramona, uite cum facem, tu îmi spui unde e apartamentul, ne suim într-un taxi şi mergem până acolo. Trebuie să mă conving că ce mi-ai spus e adevărat...

— Dacă vrei neapărat, mergem. Pentru mine nu are prea mare importanță dacă mă duc direct la Poliție sau fac un ocol înainte.

— OK, atunci să ne terminăm cafelele!

— Să ştii, Vali, de obicei nici nu fumez, nici nu omor oameni...

Când am auzit-o pe Ramona zicând prostia asta, m-a umflat râsul. Cred că şi ea a schițat un zâmbet şi s-a mai întins să ia o țigară din pachetul de pe masă. Era limpede că peste micul dejun o să sărim amândoi. I-am dat un foc şi imediat am simțit un impuls puternic s-o strâng în brațe. A urmat, de departe, cea mai intensă îmbrățişare de care am avut parte în ultimii ani. Ramona s-a lipit de mine şi atunci i-am simțit nu doar trupul care tremura ca o piftie, dar şi sufletul sau cum s-o fi numind partea aia din noi, învelită bine în o mie de straturi de grăsime. Şi care găseşte o cale de ieşire şi după ce toxinele invadează un corp mort şi inert. Mi-am imaginat-o întotdeauna ca pe-o perlă minusculă, extrem de vascularizată, cu o textură complicată, dar nu cred că am dreptate. Bat câmpii. Sunt emoționat de felul în care ne-au vibrat atunci oasele, ligamentele, ne-au zvâcnit tâmplele. Într-un fracțiune de secundă m-am gândit că, dacă n-am rămas cu cineva până acum, nu e pentru că aş fi

fost defect, ci doar pentru că n-am avut noroc. Exact bla-bla-urile alea cu persoana potrivită pe care, de obicei, nu dădeam doi bani.

În brațele mele Ramona se muiase. Efectul de anestezic al nopții începea să se ducă. I-am zis:

— Să ne grăbim, Ramona! În curând o să se lumineze de tot şi n-ar fi bine să ajungă altcineva înainte noastră la casa aia, nu?

— Eu sunt gata, când zici tu, plecăm.

Mi-am pescuit pantofii de sub pat, i-am adus şi ei geaca de blugi şi am coborât în bulevard. Era imposibil să nu găsim o maşină la ora aia. N-am stat mai mult de două minute în fața blocului, în lumina de abia mijită, până a trecut un taxi la viteză de promenadă. I-am făcut cu mâna şi a oprit imediat. Ne-am aşezat amândoi pe bancheta din spate. Ramona m-a întrebat:

— Mergem direct acolo, da?

S-a agățat apoi de tetiera de la scaunul şoferului şi i-a spus încet:

— Strada Domenii nr. 76!

— Dimineața foarte devreme şi noaptea cred că mi-ar plăcea chiar şi mie să am maşină şi să conduc.

Ramona n-a părut prea interesată de cugetările mele şi nici dispusă să poarte o conversație despre traficul din Bucureşti. Îşi lipise fruntea de geamul maşinii şi n-a mai scos niciun cuvânt până când taximetristul a oprit în fața unei clădiri de trei etaje, cu o mică grădină cu pomi în față. Am plătit şi am rămas amândoi pe trotuar. O luasem pe Ramona de mână şi ne uitam pierduți în stânga şi-n dreapta. Clădirea acoperită cu iederă viguroasă părea complet nelocuită la ora aia. Nu rămăsese nicio lumină aprinsă din seara trecută.

— Asta e casa, gândeşte-te bine dacă vrei să intri!

Parcă nu mai eram la fel de hotărât, dar tot aş fi vrut să fac cunoştinţă cu doamna Manea.

— Pe vecini îi cunoşti?

— Foarte puţin. Şi, oricum, nu s-au trezit încă.

Aş fi vrut s-o mai întreb câteva lucruri pe Ramona, dar ea părea că nu mai are răbdare. Am crezut apoi că o s-o conving să mergem împreună.

— Apartamentul e la etajul 2, două camere mari... Se urcă pe scara principală. Ţi-o deschid dacă vrei.

— Nu vrei să vii cu mine?

— Nu pot. Te aştept aici, îţi promit. Nu mă mişc până nu te întorci. Doamna Manea e în dormitor, se intră din living...

N-aveam mult timp la dispoziţie, am mers împreună pe o alee străjuită de tufe încâlcite de flori. În dreptul uşii de fier ne-am oprit şi Ramona a tastat un cod la interfon. Am intrat în clădire şi m-am trezit pe nişte scări monumentale, de marmură, desenate perfect. În urma mea, uşa de la intrare s-a închis cu un zgomot înfundat.

II

Dragă Vali,

Aş vrea să ştii că, prin forța împrejurărilor, însemni mult pentru mine. Nu mi-am propus să te amestec în povestea mea sau să-ți îngreunez în vreun fel viața. Dar am luat totul ca pe un semn. S-a întâmplat să dăm unul peste altul în seara aia, când tu veneai liniştit de la bere. Din cauza mea nici nu ştiu dacă ai mai plecat a doua zi la mare. N-ai în continuare nicio obligație, dar m-am simțit datoare să-ți povestesc prin ce am trecut. Chiar tu mi-ai spus că pot să-ți scriu. Sper să nu fi fost doar o vorbă în vânt, aşa cum sunt în stare oamenii să arunce când află că cineva e pe moarte. Promit tot felul de lucruri şi nu se țin de cuvânt. O fac pentru că vor să creadă despre ei că sunt mai generoşi decât au fost vreodată. După aia, chiar dacă regretă amarnic, nu mai au cum să dea înapoi, au apucat să spună că pot fi deranjați oricând. Nu le mai rămâne decât să scrâşnească din dinți şi să spere că o să scape, că persoana respectivă o să moară în scurt timp.

Dacă n-o să-mi răspunzi, o să-nțeleg. Nici nu cred că merit bunăvoința ta. Deja mi-ai arătat-o în noaptea în care m-ai dus la tine acasă şi m-ai ținut în brațe. Asta n-am cum să uit, iartă-mă.

Ştiu, te-am speriat foarte tare. Poate am greşit că nu te-am aşteptat să cobori. Dar n-am rezistat. Ai vrut să te convingi şi ai urcat în casa aia. Cred că eşti un om bun şi mi-aş fi dorit să ne fi întâlnit înainte de era doamnei Manea.

M-am gândit mult timp că exact aşa îmi proiectasem în minte evadarea: mergeam pe stradă (după un an şi jumătate de când nu mai ieşisem deloc din casă) şi asfaltul mă ducea

până într-un punct în care întâlneam un băiat complet necunoscut. Acum cred că erai tu. Unde se termina drumul începea un pod şi el mă ajuta să-l trec. Nu mă întreba nimic, mă lua de mână şi plecam departe, acolo unde doamna Manea n-avea ce să caute, n-o mai cunoştea nimeni. Şi nici n-o mai asculta. S-ar fi transformat în fum imediat, ca orice fantomă peste care sufli. Apoi ai grijă să scuipi în sân, ca să fii sigur că nu te ajunge din urmă.

Sunt de aproape trei săptămâni în arest preventiv. Am scris o declarație, m-am străduit să fiu coerentă, dar după ce omori pe cineva, nişte muşchi îți paralizează. Nu se mai mişcă. Oricât de tare ai trage de ei. Polițiştii se uită la mine ciudat. De obicei, cei care fac crime nu se predau, se ascund, fug până în fundul pământului.

Îți dai seama că m-ai sărutat în noaptea aia? Aş fi vrut să fi făcut dragoste, ca pentru ultima oară, dar nu puteam să te încarc şi cu asta. Când voi ieşi din închisoare, voi fi, probabil, un pic mai tânără decât era doamna Manea când am cunoscut-o. Mai singură decât ea, dar sper că nu la fel de speriată. Tu vei avea copii şi nepoți şi le vei spune, poate, povestea din noaptea în care ne-am cunoscut. Pentru ai tăi va fi un fapt divers, o istorie numai bună de povestit la masă, când o să vă strângeți toți. De aceea cred că e mai bine să ştii tot, până la capăt. Oricât de greu îmi va fi, pentru tine o s-o iau cu începutul, cu momentul în care doamna Manea mi-a zis că pot să stau la ea.

Ne cunoscuserăm în urmă cu un an, la o piesă de teatru de la Bulandra (parcă la *Trei surori*). Atunci nici nu mi-a trecut prin cap că femeia asta va însemna atât de mult pentru mine.

Încep să cred că nimic nu e întâmplător şi că trebuia să mă întâlnesc cu profa mea de la facultate şi ea să ne facă cunoştință în seara aia. Am schimbat câteva impresii despre spectacolul respectiv, habar n-am dacă am zis vreo chestie

deşteaptă sau dacă i-am atras atenția cu ceva doamnei Manea. Țin minte doar că ea îşi mişca ochii negri printre norii încâlciți de fum şi că asta o făcea să pară nervoasă. O doamnă înaltă, cu părul negru-albăstrui, puțin ondulat, care nu avea cum să treacă neobservată, chiar dacă era vorba despre un loc unde vezi cele mai multe cucoane aranjate şi parfumate pe metru pătrat.

Ne-am revăzut în împrejurări ciudate. Era îngrozitor de cald, iar eu răcisem, aveam febră şi umblam ca o bezmetică pe străzi. Trăgeam după mine senzația că o să mă desfac în bucăți. Că tot ce-mi construisem în minte în anii de facultate se va duce naibii. Îmi găsisem un job de corector, dar salariul pe care urma să-l primesc nu mi-ar fi ajuns nici măcar să-mi închiriez câțiva metri pătrați într-o locuință ca lumea. Nu dădusem încă răspunsul, trebuia să revin pentru angajare abia după o săptămână. Căutam disperată o soluție. Nu voiam să mă întorc în oraşul de unde plecasem. Nu voiam să văd în fiecare zi a vieții mele nişte fețe înțepenite şi triste.

Mergeam pe stradă şi mă ciocneam de oameni. Eram îngrozitor de slăbită, iar răceala îmi transformase corpul într-o bucată de plastilină care lua uşor, uşor forma asfaltului. Nu mâncasem nimic de două zile, nu mă ducea mintea să mă opresc la o dugheană şi să-mi cumpăr un sendviş. Toți cunoscuții mei dispăruseră, nu aveam niciun iubit pe care să-l fi sunat să mă ajute, singurătatea mea mirosea rânced şi atârna pe coapse, pe burtă.

Cu o noapte în urmă dormisem într-o cameră de cămin, la nişte amici. Mă cocoțasem în patul cel mai de sus ca să nu se împiedice de mine. Intraseră mulți oameni acolo, toți aveau restanțe, jucaseră cărți toată noaptea şi ascultaseră muzică tare la urechea mea. N-au reuşit să mă trezească. Starea de levitație în care mă aflam din cauza răcelii

înfundase zgomotele şi ţipetele puternice de pe culoar. Din păcate, în ziua următoare n-am mai putut să stau la ei.

Cred că se făcuse şapte seara şi mersesem pe străzi ore în şir. A opta sau, poate, a zecea oară când am trecut pe lângă Universitate m-am ciocnit de doamna Manea. Printr-o minune, m-a recunoscut. Arătam jalnic. Am văzut-o ca prin ceaţă şi am înţeles puţine cuvinte din ce-mi spunea. Ştiu că m-a întrebat unde mă duc. Am ridicat din umeri şi i-am zâmbit de acolo de sus. Mă aflam la o palmă sau două deasupra pavajului. Devenisem incredibil de uşoară şi nu mai păşeam ca toţi oamenii pe pământ. Puteam să mă ridic şi să-mi iau zborul printr-o simplă mişcare a degetelor.

Starea mea a pus-o pe gânduri, chiar dacă mă văzuse o singură dată în viaţă până atunci. Mi-a zis că mă găzduieşte, că nu poate să mă lase în halul ăla pe stradă. Şi-a pus mâna pe obrazul meu într-un fel neîndemânatic. Cred că ardeam nepermis de tare. Am urmat-o spre staţia de autobuz. Conştiincioasă, ca şi când ăla ar fi fost cel mai natural lucru de pe pământ. De parcă tot ce trăisem până atunci fusese doar ca să parcurgem bucata aia de drum împreună. În dreptul Galeriilor Orizont mi-a făcut semn să ne oprim: două siluete, una mai înaltă decât cealaltă, reflectându-se în oglinzile din vitrină şi scurgându-se printre vasele de sticlă şi tablourile uriaşe cu flori în relief, vândute acolo în regim de consignaţie. Nu ştiu de ce, atunci mi s-au părut frumoase şi răcoroase. Cred că i-am zis doamnei Manea ca aş vrea să mă culc într-un castron roşiatic. După aia a venit un 300 şi ne-am urcat, am găsit un scaun liber şi m-am prăbuşit. Autobuzul prinsese viteză şi bulevardele se subţiau şi se strângeau în papiote bej şi gri. Îmi sprijinisem capul de marginea de plastic a spătarului ca să nu ameţesc. Am coborât la Piaţa Domenii. M-am trezit de câteva ori pe drum, când femeia de lângă mine îmi spunea că totul o să fie bine...

Drumul de la stația unde am coborât până la apartamentul ei nu pot să-l reconstitui nici acum. Doamna Manea mi-a povestit că m-am forțat să merg singură, am refuzat să fiu luată de braț şi ajutată. Încăpățânarea mea a făcut-o atunci să zâmbească. Mai târziu a speriat-o.

Trei zile am zăcut, iar ea a avut mare grijă de mine: mi-a făcut ceaiuri şi mi-a dat pastile, m-a lăsat să stau în pat şi s-a mişcat prin casă mai uşor decât o pisică. Am dormit tot timpul. Şi ziua, şi noaptea. Când deschideam ochii, încercam să-mi dau seama unde mă aflu. Nu recunoşteam nici mobilele, nici draperiile, nici zgomotele casei. Efortul mă obosea şi mă întorceam de unde venisem, în acelaşi somn cu gust de aspirină şi de lămâie fiartă. După ce m-am făcut bine, doamna Manea m-a întrebat dacă n-aş vrea să stau o perioadă la ea şi să încercăm să locuim împreună.

Asta a fost tot. Cele trei zile, în care am fost bolnavă şi doamna Manea m-a doctoricit, au rămas în urmă. Când mi-a propus să mă găzduiască, stăteam amândouă în living. Ea era îmbrăcată în nişte pantaloni largi şi un tricou turcoaz şi s-a ridicat să-şi ia un pachet nou de țigări. Umbla desculță prin casă şi-mi vorbea ca unei cunoştințe vechi şi asta mă emoționa şi îmi făcea capul să vâjâie. Nimerisem în casa unei femei complet străine, pe care o văzusem în urmă cu un an, preț de zece minute. Schimbaserăm aproximativ cincizeci de cuvinte.

Apoi, casa ei a devenit şi a mea.

*

De fiecare dată când mă întorceam din oraş şi doamna Manea îmi deschidea uşa de la intrare, nu făceam decât să reluăm scena inițială: eu să țin în mâini două genți umplute cu haine şi cărți.

Ea să se uite la mine. Să nu ştiu ce să fac. Ea să se dea într-o parte şi să-mi facă loc să intru. Să nu aprindă

niciodată lumina înainte de a ajunge la jumătatea holului. Să las bagajele să cadă pe gresia maron, pe care se vedeau nişte linii deschise la culoare. Să fie spălată proaspăt şi mie să-mi fie milă să păşesc, ca nu cumva să las urme de noroi cu striaţii.

Când mi-am adus bagajele, nu m-am gândit la nimic. Am încercat să mă obişnuiesc cu ideea că cineva face pentru mine un gest complet dezinteresat. Am stabilit de la început că n-o să plătesc chirie, ci o să contribui, atât cât pot, la cheltuielile casei (întreţinere, lumină, telefon). La început am cumpărat diverse lucruri (detergent de vase, soluţie de curăţat mobila), mâncare şi tot ce vedeam că se termină şi ar fi trebuit înlocuit.

Încă din prima zi, doamna Manea mi-a eliberat un sertar din dulapul imens, cu patru uşi, să-mi pot aranja lucrurile, să mă simt ca acasă. Mi-a spus că pot să folosesc absolut orice din bucătărie şi din casă, fără nicio reţinere. Pur şi simplu m-a copleşit cu atâta bunăvoinţă. Familiaritatea cu care îmi vorbea m-a vindecat de multe. Lucrurile aşa se întâmplă: te împrieteneşti cu un om fără niciun motiv. Cu o zi înainte nu ştii nimic despre el şi apoi îl iei în posesie cu toată viaţa lui, cu gesturi şi tabieturi, plăceri şi fobii.

Am dormit cu ea în aceeaşi cameră, am început să-i recunosc respiraţia şi să ştiu când e vorba despre un somn profund sau doar despre o pojghiţă subţire. Atunci aveam grijă să nu se spargă şi să stau cu ochii închişi, să nu fac nici cea mai mică mişcare. Să nu-mi întind picioarele sau să trag pătura prea mult. Ţineam ochii strânşi o oră, două, până îmi amorţeau pleoapele şi, la un moment dat, de durere, adormeam.

Primele două luni au trecut repede. Mă simţeam în siguranţă cu doamna Manea şi tot ce-mi doream era să n-o deranjez prea tare. Mă îngrozea gândul că ar putea să-i pară

rău la un moment dat că mi-a propus să locuim împreună. Îmi găsisem un serviciu la care nu eram nevoită să mă duc în fiecare zi. Ea îmi zisese că e bine şi că, mai ales pentru început, va trebui să am răbdare.

Ne obişnuiam una cu cealaltă, simțeam cum straturile de protecție se exfoliză. Ne apropiam în salturi mici, cât cubulețele de la ciocolatele cu stafide pe care le mâncam uneori după-amiaza. Nu ne mişcam ore în şir din living şi cloceam o stare de bine care nu semăna cu nimic din ce trăisem până atunci. Visam momentul acela în care n-o să mai simțim nevoia să ne demonstrăm una alteia nimic şi o să ne topim pur şi simplu într-o viață tihnită.

Nu mai aveam vârstă, nevoi sau dorințe. Pe ai mei îi sunam destul de rar şi fără prea mare chef. Nu credeam că ar fi putut să înțeleagă starea mea de bine. Ce să le explic? Nici doamna Manea nu se vedea cu prea multă lume, poate renunțase să socializeze din cauza mea.

Uneori lăsa telefonul să sune minute în şir fără să răspundă. Fixam cu privirea aparatul de plastic gălbui şi aşteptam să înceteze să mai tremure. Zbârnâia insistent, de parcă ar fi ştiut că eram acolo şi că ne uitam fix la el. Mi se părea cam aiurea să stăm ca două moarte şi să aşteptăm ca sunetul ăla să se stingă aşa, de la sine. Dar ce puteam să fac, în fond era telefonul ei şi făcea ce avea chef.

Vali, mă străduiam din răsputeri să n-o dezamăgesc pe doamna Manea. Aş fi făcut toate lucrurile casnice din lume de dragul ei. Chiar dacă mă scoteau din sărite, îmi strângeam lucrurile, frecam chiuvetele din baie şi din bucătărie, mă întorceam de la cumpărături ca Moş Crăciun, cu multe pachete în brațe. După aia un strat de linişte se lăsa peste noi. Făceam conversație sau plimbări lungi. Uneori ieşeam seara, ca orice cuplu „la început”. Ne aşezam la o masă şi comandam două beri sau două pahare cu vin roşu. Era un moment emoționant, ochii i se agățau de mine

cu multe ace de siguranță. Vorbeam despre lucruri serioase, primeam sfaturi, mă sufoca gândul că femeia asta m-a găsit mai mult moartă decât vie şi m-a invitat să rămân un timp, să mă odihnesc, să-mi golesc mintea până-mi rezolv cu jobul, cu casa.

Într-o zi stăteam ghemuită pe fotoliu şi m-am trezit că mi-a zis:

— Ştii, Ramona, tu arăți de mai mulți ani decât ai de fapt...

Vocea i-a sunat atât de metalic, că mi-a căzut ce aveam în mână. N-am înțeles ce a vrut să spună, dar mi-am dat seama că nu mai ştiam o grămadă de lucruri despre mine. Nu mă mai uitam în oglindă, nu-mi păsa cu ce mă îmbrac sau cum îmi stătea părul. Nu mai făcusem sex de vreun an şi ceva. Singurul lux la care nu renunțasem încă erau cele două duşuri zilnice. Izolarea mea dura între zece şi cincisprezece minute.

Ar fi trebuit să mă supăr când mi-a zis că par mai matură, cel puțin aşa mi s-ar fi întâmplat înainte de a o cunoaşte pe doamna Manea. Atunci, din contră, m-am bucurat că, în felul ăsta, distanța dintre noi se estompa. În aceeaşi perioadă s-a întâmplat să nu-mi vină ciclul şi, iarăşi, în loc să mă sperii, am simțit că dereglarea mea hormonală ne-a apropiat. Cei douăzeci şi trei de ani ai mei s-au întâlnit cumva cu cei şaizeci şi ceva ai ei.

Nu mi-am imaginat că, dacă locuieşti în aceeaşi casă cu cineva, ajungi să trăieşti după un cod făcut din cele mai mici gesturi şi grimase. E înspăimântător dar, după un timp scurt, puteam să interpretez într-un fel atât de personal totul, că mi se făcea frică. Mai ales când vedeam că nu greşesc, că felul în care femeia de lângă mine apuca o cană sau tăia pâinea spunea foarte mult despre starea ei de spirit din ziua respectivă.

Ultima dată când am vorbit cu mama i se năzărise că aş fi intrat într-o sectă. O ascultam şi ea turuia, turuia: „N-aveai cum, Ramona, să te schimbi atât de tare, numai ăştia reuşesc să întoarcă pe dos minţile oamenilor de nu-i mai recunoşti şi după aia fac ce vor cu ei... spune-mi cum să te ajut, fata mamii! Mai bine ai veni tu acasă”... M-a enervat la culme că plângea şi-şi trăgea întruna nasul şi, orice i-aş fi răspuns, nu se oprea. Disperarea ei m-a scos din sărite. Nu credea nimic din ce-i spuneam ca s-o mai liniştesc. Avea un scenariu în cap şi, dacă aş fi lăsat-o să debiteze toate nenorocirile prin care îşi imagina că trec aici, nu făceam decât s-o nedreptăţesc pe doamna Manea. Şi n-aveam niciun chef, pe cuvânt. Aş fi vrut s-o calmez cumva pe mama, dar felul în care mă bocea a făcut imposibilă orice discuţie. Respiraţiile noastre s-au accelerat şi ultima convorbire nu s-a terminat prea vesel. M-am răstit la ea să mă lase în pace, că pot să-mi port şi singură de grijă. De atunci n-am mai folosit niciodată cartela de telefon cu numărul vechi, de pe care sunam acasă. Am tăiat nişte legături fără de care nu crezusem că aş putea să respir nici măcar o zi de la un capăt la altul. Pur şi simplu am luat o pauză. Am scos din telefon bucata aia de plastic cu cip şi, gata, familia mea a devenit o realitate abstractă şi fără sonor. I-am pliat şi i-am pus pe toţi la păstrare pentru altă dată.

În prima perioadă a convieţuirii mele cu doamna Manea mi se întâmpla să merg cu ea pe stradă şi să-mi treacă prin cap că e genul de femeie care poate să intre cu acelaşi aer uşor superior, uşor aerian, într-un magazin de haine second hand şi într-unul Dior. Fără să-i pese sau să se jeneze în vreun fel. Fără să-şi ajusteze poziţia corpului sau a capului. Haina ei de blană naturală strălucea puternic, iar ochelarii de soare cu rame negre şi groase puneau o barieră serioasă între ea şi lumea de afară. Între ea şi mine. De aia nici nu-

mi venea să vorbesc prea mult când ieşeam pe stradă. La cumpărături cu „regina Manea” mă comportam ca atare. Spuneam cuvinte puține. Utilitare. Nu m-am plâns, desigur, dar poate a simțit că nu țin pasul cu ea. Că mi-e greu să merg la braț cu un personaj feminin ieşit parcă dintr-un film italian. Poate era vina mea, cine ştie?

Sunt şatenă şi spălăcită, după cum ştii, Vali. Am pielea albă şi ochii deschişi la culoare şi niciodată n-o să eman o forță devastatoare ca a doamnei Manea. Speram că o să se prindă ceva şi de mine, cine ştie? Aşa, prin simpatie...

În rarele zile în care rămâneam câteva ore singură în casă, făceam ture dintr-o cameră în alta, îmi lipeam nasul de geam, încercam să mă conving că e adevărat, că aici locuiesc, de fapt, de câteva luni şi că n-am venit în vizită. Pentru următorii câți ani?

Deşi a trecut destul timp, îmi amintesc perfect cum se scurgeau momentele în care rămâneam singură. Inspiram. Expiram. Ea pleca şi, după mai bine de o oră, mirosul de Chanel no 5 încă plutea în aer. Se deplasa dintr-un colț în altul al camerei şi mă urmărea. Îl respiram. Îmi îndoiam capul, mi se aşeza cuminte pe ureche. Aparatul meu respirator era în stare să transporte o cantitate impresionantă de substanțe florale. Clasice, puternice, fatale. Sângele prelua conştiincios o parte din informație. Sigur mai am încă vene, artere, cartilagii parfumate.

Doamna Manea era făcută din particule care se descompuneau dimineața, iar seara se regrupau în forță. Deveneau mai sofisticate, mai feminine, mai speriate.

Seara mă gândeam ce să pregătesc de mâncare. Specilitatea mea: macaroanele cu brânză dulce, peste care, la sfârşit, turnam două ouă bătute. Le băgam la cuptor şi le lăsam cam 20 de minute, până se făcea deasupra lor o crustă roşiatică şi crocantă. Vali, ai putea să încerci şi tu, chiar dacă nu te pricepi prea bine. E extrem de uşor.

*

Zilele seamănă când stai mult în casă, intră unele în altele şi nu mai ştii dacă te-ai gândit la ceva ieri sau în urmă cu o săptămână. Se tocesc ca nişte haine purtate prea mult, până li se descos cusăturile şi li se subţiază materialul.

Ne pregăteam de iarnă. De pe balconul doamnei Manea se vedeau acoperişurile pe care soarele începea să le taie. Oraşul se retrăsese dincolo de linia orizontului, dincolo de ferestrele pe care ea le deschidea la perete în fiecare dimineaţă, oricât de frig ar fi fost afară. Toată viaţa mea de până atunci rămăsese departe, împrăştiată prin locurile prin care trecusem. Stăteam la geam şi-mi venea să-i fac cu mâna. N-am fost în stare să iau nimic cu mine, n-am fost în stare să fac nişte bagaje ca lumea când m-am mutat.

Poate că avea dreptate doamna Manea: eram neglijentă, nu mă aranjam, dar e foarte ciudat cum toate astea îmi făcuseră bine. Mă uitam în oglindă, atât cât puteam, după ce mă urcam pe cadă şi tot încercam să-mi recompun imaginea din vreo trei bucăţi strâmbe. Am şi alunecat, dar cu puţin noroc mi-am recăpătat echilibrul în ultima secundă. În casă nu exista nicio oglindă mare, în care să te poţi vedea în întregime. Sau, dacă o fi avut vreuna pe undeva, eu n-o descoperisem.

Mă împrieteneam cu obiectele din casă, îmi doream să le aflu poveştile. M-aş fi simţit mai confortabil, dar mi se făcea ruşine să întreb de fiecare dată ce şi cum. Mi-era groază să nu par prea insistentă, prea băgăreaţă. Se întâmpla ca doamna Manea să-mi urmărească privirea atunci când mi se agăţa de câte un lucru. Şi fără să vreau, Vali, tot tulburam nişte ape.

Îşi răsucea ţigara între degetele ei nervoase şi nefiresc de lungi şi de abia apoi începea să-mi vorbească despre o piatră roz, perfect plată. Despre un cărăbuş albastru. Despre o farfurioară de tablă cu desene atât de mici şi de

colorate, că aş fi putut s-o privesc o zi întreagă şi s-o întorc de pe-o parte pe alta fără să mă plictisesc. Fiecare prostioară complet nefolositoare fusese dăruită de cineva drag, înghiţise pentru totdeauna o bucăţică din istoria ei personală. Şi mă întrebam, cum poţi să povesteşti cuiva despre momentul acela infinitezimal pentru care toate ceasurile din lume au înţepenit preţ de o secundă, apoi au scârţâit din încheieturi şi au reintrat cu greu în normal?

Suvenirurile sunt nişte obiecte moarte, de care te-mpiedici uneori şi le mai arunci când faci curat. Sunt lucruri care au călătorit, care au tras cu ochiul din valize la poveştile din jur. Cele pe care le avea doamna Manea văzuseră multe şi ştiau despre ea istorii pe care eu n-aveam cum să le aflu, probabil, niciodată. Doamna Manea, însă, le păstra şi le zicea „nimicuri esenţiale". Îi găsise fiecăruia câte un loc pe etajeră. Le ştergea de praf o dată pe săptămână, de obicei sâmbăta. Nu lăsa pe nimeni să facă operaţiunea asta în locul ei. Deşi nu recunoaştea, cred că le atingea ca să retrăiască scene petrecute demult. De obicei, mă străduiam să nu-i stric momentele astea de intimitate. Îmi făceam de lucru prin bucătărie sau prin baie.

Era o călătorie care n-o costa nimic, se teleporta şi gata, era iar tânără, fatală, mergea la braţ cu un bărbat care îşi acoperise capul cu o pălărie de paie. Se încălţase în sandale şi degetele de la picioare i se prăfuiseră îngrozitor. Doamna Manea îmi zicea că, după ce ieşi din port, Saint Tropez-ul e zgrunţuros şi în pantă. Trebuie să urci până îţi vine rău pe străduţele păzite bine de sute de tufe cu flori ciclamen. Bărbatul era mai scund cu vreo 2 centimetri, aşa că ea avea grijă să poarte doar încălţăminte extraplată. Blestemul ăsta a urmărit-o, de altfel, toată viaţa. S-a oprit să-şi şteargă picioarele cu un şerveţel, s-a aplecat şi, când s-a ridicat, el scosese din buzunar un evantai de dantelă neagră. L-a deschis, l-a închis. I l-a fluturat, apoi, de câteva ori prin

față. Se prostea făcând piruete şi dându-şi ochii pe spate. N-a izbucnit imediat în râs, o luase prin surprindere reprezentația lui.

Soarele de Mediterană îi voala retina. Şi subția incredibil zidurile caselor. Îi topea înghețata imensă prinsă de un cornet învelit la capăt cu o bucată de hârtie. O dâră verzuie, puțin mai închisă la culoare decât coaja oului de rață, i se strecurase pe sub brățara de la ceas. Lumina spartă făcea lucrurile importante să curgă. Şi pe cele care tocmai fuseseră rostite, şi pe cele care aşteptau pauza dintre două bătăi de inimă ca să iasă la suprafață. Ei doi păşeau sub ochii mei pe o stradă în pantă. Saint Tropez-ul, cu iahturi şi bărci cu motor, unde se bulucea deja lumea de vreo douăzeci de ani, îl lăsaseră mult în urmă. În timp ce paşii li se auzeau apăsat, ea ştia că povestea în care se afla n-avea cum să țină o veşnicie. La capătul stradelei pavate cu bucăți lucioase de piatră îi aştepta un hotel mic şi cochet, aflat foarte aproape de jandarmeria din filmele cu Louis de Funes. Când a ajuns acolo, doamna Manea nici nu le văzuse pe toate, poate că nici nu rulaseră la cinematograf.

S-au cazat într-o cameră înghesuită, dar cu vedere la mare. I s-a părut că, odată cu hainele de vară, din materiale uşoare, au despachetat şi sfârşitul unei relații de doi ani şi ceva. Făcea eforturi, încerca să se bucure de felul în care el o lua pe după umeri. După ce a terminat de mâncat înghețata, el i-a spus să stea nemişcată şi i-a şters o urmă verzuie şi lipicioasă din colțul gurii. Cu cât mergeau mai mult prin soare, cu atât imaginea li se deforma şi ei i se părea că el începe să piardă centimetri, iar ea să se subțieze şi să se înalțe până nu mai reuşea deloc să-l vadă.

Aroma rece şi parfumată de gheață zdrobită, amestecată cu mentă şi servită în pahare înalte de plastic, se lipea de oameni. Un aer contagios de vacanță se infiltrase prin fațadele caselor şi se simțea şi-n aşternuturile lăsate

vraişte pe paturi. Parcă toate cuplurile ar fi plecat în grabă din camerele lor închiriate.

Au luat-o spre plaja Pampelonne, iar în urma lor au rămas nişte uşi care n-au fost închise ca lumea şi au continuat să se trântească cu zgomot. Când i s-a spus că aici s-a inventat nudismul, doamna Manea a căscat nişte ochi mari şi s-a oprit la o oarecare distanţă să se uite la trupurile sărate care străluceau în diverse nuanţe de arămiu. Nu le distingea cu claritate formele, doar ici şi colo câte o pereche de sâni purtaţi cu nonşalanţă. Bărbaţii îşi duceau cu ei mădularele ca pe nişte zmee blege. N-aveau nicio culoare şi se mişcau într-o parte şi în alta la fiecare pas făcut pe nisip. I s-a părut caraghios că, dintre picioarele musculoase ale domnilor, se iţeau nişte penisuri de mărimea unor ciucuri de macrame, aşa cum croşeta bunica ei în serile lungi de vară.

Doamna Manea a refuzat să rămână la plajă, nu se simţea pregătită să renunţe la costumul de baie roşu aprins şi să-şi expună goliciunea în faţa unor francezi necunoscuţi. Când a văzut-o aşa de crispată, el şi-a amintit senzaţia pe care o avusese cu ceva timp în urmă, când ajunsese aici împreună cu o doamnă mai în vârstă. Voia să renunţe la slip, ca să nu zică ceilalţi din grup că e sălbatic sau că, Doamne fereşte, n-are nimic în chiloţi. Cu toate astea, nu i-a ieşit din prima, s-a învârtit pe la cabinele cu duşuri, s-a dus de nu ştiu câte ori la vestiare şi, în cele din urmă, madam franţuzoaica l-a strigat şi l-a întrebat de ce se codeşte ca o fată mare, că nu doare deloc dacă stai în fundul gol la soare. Poezia cu libertatea şi cu plăcerea de a nu exista nimic textil între tine şi soare, între corpul tău şi apa mării a prins-o mai târziu, după ce episodul se încheiase demult şi el nu mai avea nicio jenă să se fâţâie de colo până colo pe plajă sau să joace petanque cu alţi tipi la fel de dezbrăcaţi şi de politicoşi ca şi el.

Bărbatul a strâns-o în braţe pe doamna Manea şi i-a vorbit despre cât de aiurea se simţise la început şi cât de familiar îi devenise locul apoi, despre cum mărea pasul şi nu mai avea răbdare să coboare panta care-l ducea direct la plajă. Nisipul albicios îi ardea degetele de la picioare. Doamna Manea îl asculta, dar nu vedea nimic din ce-i povestea el. Doar nişte turişti complet goi, care-şi fereau ochii de lumină şi îşi mişcau corpurile în aşa fel încât să capteze o cantitate cât mai mare de căldură. Cu toate astea, se simţea norocoasă.

Reuşise să scape dintr-un Bucureşti hrănit prost şi înfofolit în „alendeloane" mongoleze, ca să trăiască într-o carte cartonată, cu multe desene în relief. De aceea, poate, de fiecare dată când ajungea într-un loc frumos, păşea ca pe ouă, de teamă ca nu cumva vraja să dispară şi ea să se trezească azvârlită de o mână puternică în mijlocul unei străzi reci, fără niciun bec aprins. Comerţul exterior o salvase de sacoşele de pânză gri-şoarece, de ciorapii cu portjartier cârpiţi impecabil de maică-sa, cu o dăruire pe care n-o mai întâlnise niciodată la cineva. Mai precis, o salvase Geo, care lucra în Franţa şi pe care îl întâlnise în casa unor cunoştinţe, într-o seară, când i-a şi propus hodoronc-tronc să plece cu el.

Doamna Manea zicea că, fără niciun fel de exagerare, oamenii chiar se îndrăgosteau atunci ca-n romanele proaste. Ar fi făcut orice nebunie să te aibă o noapte. Mulţi se căsătoreau apoi şi noaptea aia se transforma într-o viaţă de familie, cu copii, nepoţi, apartament proprietate personală, maşină în rate, testamente, moştenitori. La doamna Manea n-a fost cazul. Mă amuza când îmi povestea că destinul său ar fi fost cu totul altul dacă n-ar fi avut 1, 80 înălţime şi că, aşa cum unii sunt zoofili, le plac piticele sau femeile obeze, există şi această deviaţie, nerecunoscută încă, a bărbaţilor al căror libidou creşte dacă iubitele lor sunt înalte. Am căzut

de acord că e cea mai puțin scârboasă dintre deviațiile sexuale.

Să îndopi o femeie bolnavă, de o sută şi ceva de kilograme, care stă în pat şi nu se mai poate mişca, doar pentru că o vrei şi mai grasă decât atât, nu e altceva decât crimă cu premeditare. Devine o victimă neputincioasă, căreia nu i se dă otravă, ci multă mâncare, şi i se picură în ureche vorbe de alint şi ea înghite în continuare lucruri de dragul celui care i le spune şi care o vrea şi mai grasă şi mai neputincioasă decât în clipa în care s-au cunoscut.

Să-ți doreşti să te plimbi pe ştrase cu o femeie înaltă chiar nu mi se pare atât de pervers. Doamna Manea mi-a descris-o ca pe o boală subtilă, ale cărei urmări se pot descoperi peste tot: în unduirile ireale ale modeleselor care prezintă pentru marile case de modă din lume sau în staturile impresionante ale iubitelor de miliardari sau şefi de stat. Nu ştiu dacă avea dreptate, nu mi-a trecut niciodată prin minte că lucrurile ar putea să stea şi aşa. Tu ce crezi, Vali?

O ascultam şi mă gândeam apoi, mult timp, la ce-mi povestise. Măcar de unul dintre pericole scăpasem din moment ce am doar 1, 63, o înălțime absolut banală...

Evantaiul de dantelă neagră de la Saint-Tropez s-a făcut o umbrelă încăpătoare şi i-a ascuns o vreme de lumina tăioasă a Mediteranei. Negrul materialului din evantai pălise un pic. Stătea nemişcat la locul lui, pe etajera de sus a casei în care locuiam deja de câteva luni. Câți ani să fi trecut de atunci, douăzeci şi cinci – treizeci? Nici măcar acum nu ştiu sigur să spun.

Doamna Manea m-a luat de mână şi m-a tras după ea în vacanța aia aiuritoare. Amintirile ei au trecut pâş-pâş la mine în vis, unde şi-au fixat picioruşele minuscule şi au depus ouă cu nemiluita. Am descoperit că mă descurc

perfect cu detaliile, le-am personalizat şi puteam să le reordonez cum voiam în poveştile doamnei Manea.

Trebuie să ştii că n-am călătorit niciodată în străinătate şi nici n-am zburat cu avionul. Îmi doream din tot sufletul să mi se întâmple într-o bună zi. Când aş fi plutit pe deasupra norilor graşi şi aş fi văzut munţii înzăpeziţi ca pe o mare agitată, cred că aş fi fost foarte fericită. Tot ea îmi spunea că era doar o chestiune de timp. Până atunci, însă, mă învârteam prin Saint-Tropez-ul pe care doamna Manea mi-l injectase sub piele cu un ac extrem de fin. Nu mă mai săturam de aroma de granita care ieşea din fiecare tonetă în care se afla o cutie dreptunghiulară şi transparentă. Minunea răcoroasă se revărsa peste staţiune de la un capăt la altul, iar povestea de dragoste a doamnei Manea plutea în mentă, perfect intactă, şi după atâta timp.

Sunt sigură că aş recunoaşte golful în care s-au oprit ea şi Geo după ce au plecat de pe plaja Pampelonne. Avea deschiderea unei clădiri cu ferestre veneţiene şi stâlpii lăsau pe nisip nişte umbre înalte. Au mers destul de mult, dar a meritat. Bâzâitul pe care îl făceau papucii de plajă îmbibaţi de nisip s-a liniştit, iar în faţa lor s-a deschis o ieşire la mare atât de intimă, că ei aproape i-au dat lacrimile de emoţie. Nu mai văzuse niciodată un golfuleţ în care marea să i se zbată atât de aproape de picioare. Eu cu atât mai puţin, îţi dai seama.

S-a uitat la Geo şi, chiar dacă se micşorase şi nu mai revenise la o înălţime acceptabilă, i-a mulţumit din priviri. S-a dezbrăcat în grabă şi s-a dus să înoate. Când s-a hotărât să se întoarcă, el se retrăsese la umbră, sprijinit de zidul clădirii veneţiene, şi răsfoia o carte. De evantai şi-a adus aminte mai târziu, când deja se pregăteau să-şi strângă lucrurile şi să plece la masă.

Dimineaţa, când m-am trezit, ca de obicei, ultima, mult după ce doamna Manea băuse vreo două-trei cafele mâloase

şi amare, am găsit evantaiul de la Saint-Tropez deschis lângă pat. Mi-a luat ceva timp până mi-am dat seama că picioarele mi se răciseră nu de la apa mării, ci de la faptul că mă dezvelisem în somn şi o bucată de pătură alunecase într-o parte, pe lângă marginea de lemn a patului.

Cred că doamna Manea, cu poveştile pe care mi le-a spus, a atras întâlnirea cu Geo, iubitul cu pălărie de paie de la Saint-Tropez. Altfel nu-mi explic cum a fost posibil să dea nas în nas pe stradă, după ce nu se văzuseră de o grămadă de timp.

*

Într-o după-amiază am auzit cheia în uşă şi, înainte de a apuca să-mi dau seama că doamna Manea se întorsese din oraş, m-am trezit că mă duce în hol să-mi prezinte pe cineva. Un domn stătea țeapăn lângă cuier. Mi-a întins o mână palidă şi mi-a zis:

— Geo sunt, îmi pare bine de cunoştință, domnişoară. Veronica mi-a vorbit deja de dumneavoastră.

Mi-l imaginasem altfel pe iubitul din tinerețe al doamnei Manea. Şi, oricum, nu mă aşteptam să-l cunosc nici atunci şi nici altă dată.

Înțepeniserăm toți în hol, aşa că am deschis uşa de la cameră şi l-am invitat să intre şi să se aşeze. Ea se încâlcise toată în perechile de pantofi şi în pachetele cu care venise de la cumpărături şi părea că nu va mai ieşi întreagă din încercarea asta.

Nu ştiam cum să mă port şi ce să zic ca să scap de emoția care se izbea de noi trei ca un fluture de noapte amețit şi extrem de scârbos. Geo mă privea aşa cum te uiți la un om când îl vezi prima dată şi trăsăturile i se topesc într-un contur mat şi nu ştii de ce să te agăți.

Mă simțeam destul de jenată că hălăduiserăm împreună pe la Saint-Tropez şi că el habar n-avea de toată aventura noastră.

Nu după mult timp de la întâlnirea aceea neaşteptată, Geo a făcut atac de cord. A fost mort şi îngropat. L-am văzut cum stătea acolo tăcut şi nu mai putea să-şi bălăngăne mâinile în stânga şi-n dreapta şi m-am simțit un pic mai bine. Scăpasem de el şi nu mai era nevoie să mă ascund nici de mine, nici de doamna Manea.

Geo obişnuia să vină în vizită spilcuit şi pus la patru ace. Nu mai aveam parte de mutra lui. Speram să fi luat cu el pe lumea cealaltă şi mângâierile lipicioase de pe picioarele mele.

Rămâneam acolo în living unul lângă altul şi aşteptam ca doamna Manea să pregătească o gustare, să taie nişte triunghiuri perfecte şi dulci, să le aranjeze pe tava de argint şi să ne servească cu plăcintă cu mere sau cu dovleac, după caz. Întotdeauna se mişca prea greu, operațiunea din bucătărie dura înfiorător de mult şi el avea tot timpul din lume să vină lângă mine. Să mă privească dintr-o parte şi să-mi zică: „Ramona, ai un profil aproape perfect…”.

Mă muiam şi asta mă scotea din sărite. Îmi vorbea lângă ureche, atât de aproape, că-i simțeam firele din barba grizonată undeva între gât şi bărbie. Închideam ochii, dar ştiam că e lângă mine, aşezat pe canapea. Domnul acela care graseia şi care, la prima vizită, se uitase prin mine, când rămâneam doar noi, tremura de plăcere. Încheieturile lui şubrede trosneau şi ăsta era singurul zgomot care se mai auzea în încăpere şi care-mi rămânea în urechi mult timp după ce pleca.

Nu mă mişcam. Mă gândeam că fantoma lui bântuie de nebună pe undeva pe la Saint-Tropez şi că, de fapt, e imposibil ca iubitul din tinerețe al doamnei Manea să-şi

plimbe mâinile pe pulpele şi pe sânii mei în acele după-amiezi atât de liniştite.

În ultimele două luni de viaţă, Geo ne-a vizitat des. Din ce în ce mai des, mi se părea mie. De asta cred că se diversificase tratația şi apăruseră în meniu plăcinta cu brânză şi cea cu caise. Ce să fi zis, că Geo se dădea la mine? Ar fi sunat vulgar şi simţeam că e mai mult decât atât. Doamna Manea s-ar fi supărat sau nici nu m-ar fi crezut. Cine ştie? N-am vrut să aflu cum ar fi reacționat. Legătura lor era mult mai strânsă, îmi ziceam, din moment ce fuseseră împreună în mai multe etape ale vieții, după cum îmi spusese chiar ea. Absenţele sale în bucătărie păreau calculate, îngrozitor de exacte, niciodată mai scurte decât ar fi fost cazul ca să ne surprindă, pe el foindu-se şi pe mine complet indiferentă, politicoasă.

Atâta timp cât Geo nu-mi cerea să particip, povestea nu degenera. Avea un grad de perversitate suportabil. Îmi descoperisem chiar mici gesturi de cochetărie atunci când eram anunțată că domnul ne va face o vizită. Stupide, de altfel, dar le pun pe seama faptului că, în rest, nu mi se întâmpla mare lucru. Îmi treceam maşina de ras peste gambe, mă îmbrăcam cu nişte pantaloni de bumbac până la genunchi şi aveam grijă ca tricoul pe care-l purtam în ziua respectivă să aibă un decolteu mai adânc.

Hodorogul a simțit fluctuațiile mele hormonale şi a prins curaj. Trebuie să fi fost ceva de capul lui în tinerețe, nu degeaba se întorsese doamna Manea de nu ştiu câte ori la el, chiar şi după ce el se căsătorise şi avea un copil. Îl priveam şi încercam să-mi dau seama dacă arătase bine, cu ce actor semănase, eventual. Cert e că nimeni nu i-ar fi dat cei şaptezeci şi cinci de ani pe care îi împlinise şi îi serbase cu noi.

În seara aia am băut cam mult vin roşu. După fiecare pahar care se golea, toți trei aveam de spus din ce în ce mai

multe lucruri despre noi. Inconfortabile, neaşteptate. Nu mai aveam răbdare să se termine propoziţiile, vorbeam unii peste alţii şi râdeam în hohote. Casa se colorase altfel şi îmi doream ca petrecerea să nu se spargă repede şi nimeni să nu plece. Cândva, târziu în noapte, ne-am întors la Saint-Tropez. Dar numai eu ştiam asta. Doamna Manea se făcuse roz în obraji, ca şi când ar fi stat toată ziua la soare.

Cuvintele noastre se amestecau şi cele două-trei palme aflate între Geo şi doamna Manea începuseră să se topească. Ca din greşeală, mâinile lor uscate şi galbene se atingeau. Era aceeaşi canapea pe care o ştiam atât de bine, doar că textura materialului se schimbase şi pe locul meu se aşezase în seara aia doamna Manea. Le-am zis să se oprească. M-au privit destul de jenaţi şi, instinctiv, fiecare s-a retras spre marginea lui.

Am continuat să-i urmăresc. Nu i-am slăbit din ochi nici măcar o secundă în seara aniversării lui. Le-am inventariat pistruii de pe mâini şi creţurilede la gât, care se mişcau de fiecare dată când deschideau gura. Nu suportam să-i văd că se pipăie, dacă aveau chef s-o facă, să se fi dus în camera cealaltă. Vinul îmi dăduse o putere hipnotică asupra lor. Pe ei îi muiase şi le bandajase capetele în hârtie creponată. Râdeau din ce în ce mai tâmp, se priveau pe furiş şi pulverizau în aer o dorinţă putrezită şi toxică.

Cred că Geo o făcea dinadins, voia cu orice preţ să mă scoată din minţi şi să mă facă geloasă. Furia mea îl excita, dar eu nu mai vedeam decât că ei se apropiaseră prea mult. Trebuia să fac ceva să se oprească. M-am ridicat dintr-odată în picioare şi le-am zis cât am putut de tare:

— Ce ştiţi voi? Ce vă pasă? Oamenii tineri nu au nimic al lor pentru că n-au apucat să prindă rădăcini.

Atât. Şi le-am umplut din nou paharele. Mi-am pus şi mie, dar niciunul dintre noi nu mai ducea. Bărbiile le cădeau în piept şi cu greu îşi mai ţineau ochii deschişi. Cred

că au aşteptat, totuşi, să-mi continui discursul. Dar m-am oprit.

Era clar că Geo nu mai avea cum să plece acasă, se făcuse mult prea târziu şi era prea ameţit. M-am gândit că o să doarmă împreună, iar pe mine o să mă exileze pe canapea. I-am lăsat întâi pe ei să meargă la baie. Doamna Manea a scos aşternuturi curate din raftul de jos al dulapului, dar nu reuşea să îmbrace patul. Se dezechilibra şi m-a chemat s-o ajut. Ne mişcam cu încetinitorul şi aşa ne-a găsit Geo, care ne-a luat pe amândouă pe după gât şi ne-a pupat pe rând. Îmbrăţişarea lui a durat o veşnicie.

Obrazul îi mirosea a săpun, mi-am întors capul şi am depus un pupic pe barba lui grizonată. Sunt sigură că ea m-a văzut. S-a lipit imediat de pieptul lui de parcă ar fi vrut să treacă dincolo de cămaşa deschisă la primii doi nasturi, de pielea pe care se zăreau câteva firişoare de păr albe, la care, fără să vreau, mă uitasem toată seara. La lumina galbenă a veiozei i-am simţit doamnei Manea privirea ţepoasă care mă-ntreba ce dracu' căutam eu acolo, de ce-i deranjam. M-am întors de la baie şi Geo m-a invitat să rămân în cameră, aşa că m-am întins prima în pat. Apoi au venit şi ei, tot îmbrăcaţi şi fără să le mai pese de aşternuturile care ar fi trebuit schimbate. Geo se aşezase în mijloc, iar noi de o parte şi de alta a „tatălui".

Cineva apăsase şi pe butonul veiozei. Draperiile fuseseră trase înainte de a se întuneca şi în dormitor nu mai ajungeau de afară decât nişte dâre subţiri de lumină de la becurile de pe stradă. Respiram prudent, încercam să nu atrag atenţia asupra mea.

Mi-era mult mai bine acolo, cu ei, decât dacă aş fi rămas singură în living şi aş fi pândit orice mişcare care ar fi venit din camera în care dormeau.

M-am întors spre Geo abia când am avut senzaţia că materialul hainelor le fâşâia prea tare. Habar n-am ce era în

capul meu în afară de vinul care îl învârtea. Şi despre care am crezut că se va mai domoli dacă îmi voi schimba poziția inițială.

Geo încerca să-i spună ceva doamnei Manea, dar ea îi tot astupa gura cu mâinile. Nu ştiu cum a convins-o să se liniştească. Am făcut o nouă încercare să scap vie şi cu capul întreg şi m-am întors din nou spre perete. Geo m-a luat în brațe şi îşi plimba palma caldă pe gâtul meu.

Pe doamna Manea o pierduserăm amândoi în întuneric. Se făcuse frig şi ştiam că Geo îşi strânsese picioarele la piept. Mi le imaginam descărnate şi cu pielea tocită pe coapse. În loc să mi se facă scârbă, m-a înduioşat foarte tare. L-am luat de mână şi m-am lipit de el. Îmi şoptea lucruri la ureche, dar atât de încet, că oricât aş fi încercat să înțeleg ce spune, nu auzeam decât zgomotul făcut de un pumn de pietricele care se izbeau de pământ. N-aş şti să-ți zic dacă acel „aş vrea să mergem la Saint-Tropez împreună, Ramona" a fost rostit vreodată sau doar s-a strecurat în capul meu aşa, de nebun. Ne chirciserăm toți trei în acelaşi pat şi ne încălzeam doar dacă ne gândeam la mare şi la lumina ei spartă.

Geo mă ținea strâns în brațe şi simțeam că oamenii tineri continuă să trăiască undeva în corpurile de bătrâni. Doar că se atrofiază, ca un organ nefolosit şi scos din funcțiune. M-am gândit că iubitul doamnei Manea se smochinise şi că era posibil să fi ajuns cam la dimensiunea unui rinichi. Mă bucuram, însă, că nu plecase de tot şi că, dacă mi-aş fi pus mintea, l-aş fi găsit. Ar fi trebuit să-i fi căutat lui Geo printre măruntaie ca să pot să descopăr un bărbat tânăr, bronzat şi cu pălărie de paie, chiar dacă redus la scara unui soldățel de plumb.

Noaptea ne vlăguise de tot. Se lăsase greu în picioare. Din tort nu mâncaserăm mai mult de un sfert şi nimeni nu şi-a adus aminte să-l pună în frigider. Rămăsese pe masă

răvăşit, cu un „la mulţi ani” de glazură şi ciocolată ciopârţit la mijloc. Stăteam aliniaţi unul lângă altul şi aroma dulceagă se răspândise peste tot. Am simţit-o cum mă învăluie, cum bucăţile de blat negricios îmi înfundă nasul şi-mi zgârie gâtul. A fost nevoie să mă concentrez serios ca să nu vărs.

Respiraţia doamnei Manea devenise supărătoare, îi bolborosea încontinuu numele lui Geo. Îmi dădeam seama că îl strigă, dar el nu părea să o bage în seamă. L-am întrebat de ce nu-i răspunde, dar mi-a făcut semn să tac şi mi-a zis să mă liniştesc şi mai bine să încerc să dorm. Poate că numai eu percepeam scâncetul doamnei Manea. Dacă vedea prin somn şi ştia că ceva nu era în regulă, că braţele lui nu aveau ce să caute încolăcite în jurul meu?

Şuviţele de păr începuseră să-mi miroasă tare a săpun şi Geo continua să mă mângâie pe tot corpul. Ne încălziserăm sub pătură destul de tare. M-am întors spre el, m-am sprijinit într-un cot şi l-am privit câteva minute fără să-mi dau seama dacă are ochii deschişi. I-am mângâiat faţa şi l-am sărutat. Nu se aştepta.

Doamna Manea a început să-l strige din ce în ce mai insistent, mai înfricoşător. Am stat nemişcaţi un timp, până când Geo n-a mai suportat s-o audă şi s-a întors spre ea. I-a vorbit ca unui copil care a visat urât. A încercat s-o liniştească, fără să ştie ce să-i spună de fapt, dar cred că a sperat că ea o să-i recunoască vocea şi o să iasă din coşmarul ăla tâmpit. Şi-o să ne lase în pace să stăm lipiţi unul de altul în seara aia.

N-a fost deloc aşa, nu s-a dat bătută. Nu-i plăcea să fie dată la o parte, cu atât mai puţin de mine. Au început să ajungă până în colţul meu nişte zgomote de parcă doi oameni se luaseră la trântă pe orizontală. Cu o mână se agăţase de gâtul lui Geo şi-l strângea din ce în ce mai tare.

Mai disperată. Cu cealaltă mână încerca să-l zgârie pe față şi să-i scoată ochii, poate.

Era o luptă care nu mă privea, am aşteptat să se termine, dar când s-a făcut linişte şi toate icnetele s-au evaporat, m-am întrebat dacă nu cumva şi Geo şi doamna Manea sunt deja morți şi a doua zi urma să descopăr că am dormit în acelaşi pat cu două cadavre. Cunoscute, e adevărat. Şi foarte dragi, pe deasupra. Dar tot cadavre se numeau, în ultimă instanță.

Când nu mă mai aşteptam, Geo s-a întors la mine. Venise dintr-o bătălie grea, fără speranță. Şi dacă i-ar fi şiroit sângele pe față şi i-ar fi fost retezate membrele, tot m-aş fi bucurat că a reuşit să ajungă şi să mă strângă în brațe. Corpul i se răcise şi voiam să-l readuc la viață. L-am tras peste mine, aşa cum te înveleşti cu o pătură groasă, şi l-am ținut strâns să nu alunece. Nu mai puteam să respir, dar nu-mi păsa.

Cu tot cu frică, am adormit până la urmă. Şi doamna Manea s-a îndepărtat. Am lăsat-o să eşueze în mare, ca o baliză ruginită, scârțâitoare.

După noaptea cu pricina, în săptămânile care au urmat, Geo venea în vizită şi nu se mai mulțumea cu mângâiatul părților mele expuse. Îmi depărta uşor picioarele şi-şi strecura mâna acolo. Îi simțeam degetele creponate cum se agitau prin textura subțire a pantalonului. Nu voiam în niciun fel să mă dau de gol şi să-i arăt că începuse să-mi placă.

Desena, de fiecare dată, aceleaşi cercuțe. Minuscule. Perfecte.

O singură dată mi-a luat palma şi mi-a lipit-o de pantalonii lui, călcați impecabil. Fermoarul ăla rece mi-a despicat pielea. Nu făceam niciun gest din proprie inițiativă, mă mişcam extrem de puțin şi aşteptam să văd dacă Geo schimba ceva de la o vizită la alta. Tandrețea pe care mi-o

arăta, în momentele în care stăteam unul lângă altul pe canapea şi aşteptam plăcinta şi ceaiul, ar fi putut părea de-a dreptul scârboasă. Dar nu era decât frică pură, nedizolvată, ultima erecţie a unui bărbat care simţea, probabil, că în curând o să moară. Parcă altcineva îl forţa să m-atingă şi el nu reuşea să se-mpotrivească.

Tinereţea mea funcţiona ca o pastilă oribilă, dar de care şi el, şi ea aveau nevoie urgentă. După ce o înghiţeau, începeau să se simtă mai bine: la doamna Manea îşi făcea efectul acolo, în bucătărie, în timp ce manevra cuţitul cu mâner de lemn, de unde ieşea mai binedispusă ca niciodată. Iar Geo, chiar sub ochii mei imobili, căpăta un plus de energie. După ce ne aranjam hainele şi ne îmbuibam cu bucăţile caligrafice de plăcintă, reuşeam să ne şi uităm unul la altul. Rece, amabil, fără să schiţăm niciun semn că ne-am cunoaşte şi altfel. După aia flirtau sub nasul meu şi reuşeau să mă enerveze. Oricum, nu mai aveam curajul să le zic nimic. Doamna Manea se arăta surâzătoare, de parcă atunci ar fi ieşit de la o şedinţă de refrişare. Pieile i se întindeau, deveneau elastice, iar ea nu putea să-i spună de ce l-a părăsit de fiecare dată. Singura explicaţie rostită vreodată cu voce tare: întotdeauna i se păruse că ar fi fost prea înaltă pentru el...

Eu şi Geo ne purtam ca şi când nu se întâmplase niciodată nimic, conversaţiile curgeau firesc şi de cele mai multe ori comentam ultimele ştiri. Ei dezbăteau mai aprins, e adevărat, pentru că, la oricâte jurnale m-aş fi uitat, nu reuşeam să mă concentrez. Şi nici să mă împac cu bărbatul care vorbea cumva de sus şi înţepat şi cu cel care ştia să facă cerculeţele alea mici şi perfecte.

Tot ce mi-a rămas de la Geo e o noapte cu miros puternic de levănţică şi câteva zeci, poate chiar sute de cerculeţe cam de mărimea baloanelor de săpun. Încă nu-mi dau seama dacă e mult sau puţin.

Doamna Manea nu se aştepta ca Geo să moară aşa, din senin. Am încercat s-o scot din starea de depresie în care intrase, dar nu prea ştiam cum. Nici mie nu-mi vine să cred că lucrurile s-au întâmplat atât de repede, că din bărbatul care ne vizita n-au mai rămas decât nişte cifre de ceară, murdare puţin de tort, şi o poveste de dragoste consumată la Saint-Tropez.

Mă ataşasem cumva de el, mai degrabă de mâinile lui şi de felul în care mă atingea când rămâneam singuri în cameră.

În acelaşi timp, n-ar fi recunoscut nici în ruptul capului că făcea jocul acela pervers şi că avea nevoie de o gură de aer proaspăt. Iubirea şi afecţiunea i le concesionase, oricum, pe viaţă, doamnei Manea. O privea într-un fel care nu putea să nu te facă să suspini că oamenii ăştia n-au fost suficient de deştepţi încât să rămână împreună.

Povestea cu Geo am senzaţia că ne-a apropiat şi mai mult. E vorba despre o porţiune de intimitate la care n-aş fi ajuns niciodată fără cerculeţele lui.

Cu toată tandreţea pe care i-am furnizat-o, Geo a crăpat. Am însoţit-o pe doamna Manea la cimitir. A plouat de dimineaţă până seara, a fost groaznic, pământul era atât de îmbibat cu apă, că nici nu ştiu cum au reuşit să-l aşeze în groapă. Nici n-am putut să văd mare lucru. Toate babele şi toţi moşii se îngrămădiseră acolo şi noi am plecat puţin mai devreme. Mai bine...

Geo s-ar fi amuzat să ne vadă cum înotam prin noroaiele din cimitir şi cum ne ţineam amândouă de o umbrelă pe care tot el o lăsase la noi într-o seară. Mi-a trecut prin cap că printre ultimele imagini, alea derulate pe repede înainte de creierul lui Geo, trebuie să fi fost şi unele cu noi două. Am întrebat-o şi pe doamna Manea ce crede, dar n-a zis nimic. A dat din cap şi am luat-o încet spre casă. Mergeam ţinându-ne de braţ, dar o simţeam că se năruie pe

dinăuntru. Nici dacă ar fi fost căptuşită cu rafturi pline cu borcane cu dulceaţă nu mi s-ar fi părut că la fiecare pas mai cade ceva şi se face praf şi pulbere.

Mă uitam la ea şi mi se părea că e o femeie bătrână. Cred că a fost prima dată când am văzut-o aşa. Mi s-a rupt sufletul de povestea ei de la Saint-Tropez, de Geo, pe care-l lăsaserăm acolo, cu tot cu oasele lui trosnitoare, într-o umezeală imposibilă. Atunci am vorbit despre bătrâneţe şi despre moarte. Simţeam că doamna Manea avea o problemă cu vârsta, dar niciodată nu mi-aş fi imaginat că cineva poate să sufere în halul ăsta. Să se hăcuiască pentru ceva care, oricum, se întâmplă. Chiar şi femeilor înalte şi foarte frumoase.

Şi-a lăsat disperarea să iasă la suprafaţă. Plângea şi râdea la intervale de câteva minute. Nu ştiam cum s-o iau, ce să-i spun să se mai calmeze. Spaimele sale s-au lăbărţat şi au câştigat un teritoriu important. Nu l-au mai pierdut niciodată. Când ne-am întors de la înmormântarea lui Geo, parcă odată cu noi s-au furişat în casă nişte maidanezi furioşi care îşi arătau colţii de fiecare dată când ne apropiam prea mult de ei.

Am înţeles că nu e uşor pentru o femeie să-şi numere cutele de la subsuoară, să-şi pipăie ridurile de la ochi sau să-şi vadă în oglindă sânii zbârciţi. Şi nici nu e drept, în fond. Stăteam lângă ea s-o ajut, n-avea de ce să se teamă. Dar m-am izbit de privirea ei rece. Ameninţătoare. Dacă voiam să rămân, trebuia să îmblânzesc lighioanele pe care le lăsase să umble libere prin casă. Dar nu ştiam cum.

Într-un acces de furie, mi-a zis că Geo a murit din cauza mea, că am umblat ca o dezmăţată prin casă de fiecare dată când a venit pe aici şi că asta l-a tulburat peste măsură. A aruncat după mine cu nişte tacâmuri murdare care rămăseseră pe masă, mi-a zis lucruri pe care n-aş fi

vrut niciodată să le aud. Oricât de mult aş fi încercat, n-am mai reuşit să adorm după criza asta neaşteptată.

Nu m-am dezvinovăţit, am lăsat-o în pace să zică tot ce-i trecea prin minte. Dacă am acceptat apropierea de Geo, n-am făcut-o decât de dragul ei. Dar ce rost avea să mai încerc să-i explic?

Am stat în pat şi mi s-au bulucit în cap o grămadă de lucruri: frânturile de fraze spuse de ea, vizitele lui Geo din ultimele luni, mâinile lui ţepene, la câţiva metri sub pământ. În puţinele momente în care am aţipit n-a fost bine deloc, degetele lui Geo mă căutau. Săpaseră un culoar lung şi mai aveau foarte puţin până să mă găsească. Străbătuseră Bucureştiul nisipos, îmbâcsit de apă, până când ajunseseră în dreptul dormitorului nostru. Fisurile se căscau şi râcâitul unghiilor lui pe bucăţile de parchet se auzea din ce în ce mai aproape, undeva în dreptul urechii mele drepte. Între mine şi Geo mai rămăsese doar salteaua ortopedică, pe care atunci când dormeam, simţeam că mi se îndreaptă absolut toate oasele.

Visele mele au continuat să fie neregulamentare, epuizante. N-am mai rezistat şi am sărit ca arsă. În aşternuturile doamnei Manea nu era nimeni şi nici nu fusese. M-am dus la baie, m-am spălat, m-am uitat la faţa mea descompusă, chinuită, şi m-am gândit că poate ar fi mai bine să plec. Foarte de dimineaţă, ca să nu mai fie nevoie de prea multe explicaţii.

Dar n-am plecat nicăieri, aveam nişte obligaţii faţă de femeia asta. N-o puteam lăsa singură exact când îi era mai greu, chiar dacă asta presupunea încă un efort din partea mea. Încercam din răsputeri să nu mă enervez, să nu clachez, să îndrept ce se mai putea din ce stricasem.

Poate doamna Manea avea dreptate şi Geo ar fi trăit şi azi dacă n-ar fi fost cerculeţele noastre de pe canapea. Am cedat uşor şi am ajuns să-l visez în fiecare noapte. M-am

plimbat de nenumărate ori cu el pe străduțele în pantă din Saint-Tropez, pe drumul pe care îl făcuse cândva cu doamna Manea.

Nu mai puteam scăpa de fantoma lui Geo, trăiam într-un fel scârbos: aveam dimineți în care mă uitam disperată dacă nu cumva mi s-a învinețit pielea. Era foarte posibil să şi gem, uneori, în somn. Mi se făcea foarte jenă de visele mele şi de respirația lui accelerată, bătrână, moartă. Foarte curând, am avut senzația că ea ştie ce mi se întâmplă şi că ar putea să mă ajute. Să mă scape. Nu mă mai puteam concentra, îmi fugea pământul de sub picioare. Oboseala acumulată în ultimele săptămâni m-a făcut să nu mai fiu în stare să lucrez nimic. Tot ce ştiam despre mine se îndepărta. Doamna Manea era singurul punct de sprijin, dar nu mă ajuta, abia dacă-mi vorbea.

De la moartea lui Geo ne pierduserăm bucuria. Lâncezeam. Zilele deveniseră doar nişte piei uscate, inutile. Ea îmi tot repeta că timpul trece repede şi iremediabil atunci când ai depăşit şaizeci şi opt de ani. Vârsta mea nu conta, oricum uitasem de ea. Parcă aveam o sută douăzeci, un iubit mort la câțiva metri sub pământ şi-o prietenă care credea că din cauza mea făcuse bietul Geo atac de cord.

Nu eram acolo când s-a întâmplat. Şi nici măcar nu-l considerasem pe Geo iubitul meu. Nenorocitele alea de cerculețe s-au scurs din povestea de tinerețe a doamnei Manea, de la Saint-Tropez, pe o canapea confortabilă a cărei tapițerie fusese recondiționată de curând.

Dar doamna Manea ştia mai mult decât s-a întâmplat vreodată. Poate că ea ne-a împins unul în brațele altuia, ca după aia să mă învinovățească. Din păcate, Vali, nu mai sunt sigură de nimic.

Ne-am mai liniştit, i-am spus doamnei Manea că am vrut să plec şi m-a rugat să-i promit că nu-i fac asta. Pentru nimic în lume. E dificil să trăieşti cu cineva, prietenia te

duce într-o zonă pe care nu mai ştii cum s-o gestionezi. M-am tot întrebat: unde începeam eu şi unde se termina ea? Poate ne-am apropiat prea mult într-un timp scurt şi pentru mine nu mai contau lucrurile care, în mod normal şi în altă situaţie, m-ar fi făcut să dispar.

Foloseam aceeaşi baie, periuţele noastre de dinţi stăteau una lângă alta într-un pahar de inox. Mi se părea că, de fiecare dată, înainte de a se aşeza pe veceu, doamna Manea spăla colacul de plastic. Dacă n-ar fi fost aşa, de ce-l găseam ud când mă duceam la toaletă după ce fusese ea?
Cu toate astea, refuzam să cred că încă mă considera o străină, după tot ce împărţiserăm de când locuiam împreună.

*

Trebuia să găsim ceva care să ne salveze. Să ne apropie din nou. Să ne scoată mirosul lui Geo
din piele. După câteva zile sau săptămâni în care ne lăsaserăm acoperite de o pojghiţă subţire de mucegai, doamna Manea a început să dea semne de revenire la viaţă.

Şi-a întors sufletul veştejit pe toate părţile până a dat de un alt iubit. Imediat şi-a dorit să mi-l arate. Voia să ne împrietenim şi asta o ţinea în priză, îi dădea un scop bine determinat în viaţă. Şi mie la fel. Gândul că s-ar putea să-l avem, cândva, în faţa ochilor îmi zbârlea părul de emoţie. Eram conştientă că urma să aruncăm viţele noastre în aer cu totul de dragul unor priviri de demult pe care ea spera să le regăsească intacte. Nu voia nimic mai mult, aşa îmi spunea tot timpul. Şi eu, iarăşi, o credeam.

Niciun efort nu părea prea mare pentru cauza noastră. Nu mai trăiam pe strada Domenii, ci într-o casă sub asediu, căreia îi puseserăm roţi şi o mutam în funcţie de ce se întâmpla în vechea poveste de dragoste a doamnei Manea.

Geo începea să se dezmembreze, cerculețele lui se fleşcăiau, nu-l mai visam prea des şi nici nu mai vorbeam despre el aproape deloc. Mă mai împiedicam din când în când de mâinile lui prin casă, dar nu mă impresiona prea tare. Le dădeam la o parte. Saint-Tropez-ul se topea, era în fiecare zi mai departe.

Aşteptam. Ne pregăteam. Aerul din casă vibra. Domna Manea mi-era din ce în ce mai dragă.

Fierbeam apă şi beam multe ceaiuri pentru slăbit. Apoi ni se făcea foame şi mâncam ca proastele şi iarăşi râdeam şi în casă mirosea ca-n romanele cu adolescente care vorbesc până târziu în noapte aceleaşi lucruri, până la epuizare.

Nu ştiu de unde aveam bani, din ce trăiam, dar asta părea să nu fie o problemă. Cel puțin nu pentru moment. Îmi doream cu toată puterea ca zilele alea să nu se mai termine.

Ne îndrăgosteam. Parisul începea din dreptul uşii noastre de la intrare. Nu semăn cu nimic din ce mai citisem până atunci. Doamna Manea îl ambalase pentru mine în cea mai prețioasă foiță de cadouri. Mi-l oferise sub formă de clătită caldă, înnebunitoare, făcută pe o plită direct în stradă. Sub formă de croissant îmbibat de un gust atât de puternic de cafea, că mă apuca tremuratul. Amețeala. Îl țineam pe limbă şi nu mă încumetam să înghit nicio bucățică.

Un carusel începea să se învârtească din senin şi douăzeci de căluți rotofei şi lucioşi se prelingeau pe lângă mine. Îmi zâmbeau. Erau identici. Copiii care i-au călărit atunci sunt acum nişte bătrâni în bastoane. De asta cred că mi s-a făcut atât de frică să urc în cutiile somptuoase. Hoinăream învelite în nişte haine lungi şi ne ascundeam cât puteam de bine de vânt. Ea purta un palton cloş, care i se strângea în dreptul taliei. Eu eram un pliu de la haina ei amplă de stofă maron.

Ei doi încă nu se întâlniseră. Parcurgeam la două perechi de paşi străzile întortocheate. Doamnei Manea i-ar fi trebuit un ghid ca să-şi amintească exact numele străzilor importante pe care a umblat atunci. Mă mulțumeam cu nişte indicații aproximative, patinate. Îmi desena Parisul pe o foaie de matematică, chiar dacă nu era o hartă adevărată, mă pierdeam printre dreptunghiurile pe care scria Montparnasse, Saint-Germain. Pentru mine unele locuri sunau cunoscut de la lecțiile din manualele de şcoală. Aveau o vagă legătură cu Matisse sau Proust, cu Rimbaud sau cu Baudelaire. O aiureală. Parisul doamnei Manea îmi plăcea din ce în ce mai mult.

A venit seara în care am coborât la stația de metrou Saint-Georges. Ne-am învârtit printre cafenele şi prăvălii. Am luat-o pe jos spre Place Pigalle. Descoperisem mult prea multe reclame luminoase şi toate se aprindeau în acelaşi timp. Mi-ar fi trebuit nişte ochelari care să mă ferească de neoanele fosforescente. Îmi doream să ne rătăcim, ea mă smucea. Alunecam peste capacele de canale, geamurile vitrinelor se ridicau şi puteam să ating o grămadă de lucruri scumpe fără să mă ia nimeni la rost. Mesele de pe trotuar, pe lângă care treceam, rotunde şi acoperite cu granit, păreau uitate acolo de câteva sute de ani.

Mult prea grăbite. N-aveam de ce să ne oprim. Întâlnirea măreață nu se consumase. Doamna Manea avea toată libertatea: să bântuie pe străzi, să se bucure de fiecare piatră din pavaj, de cheiurile unde suflă un vânt care te spulberă în orice anotimp.

În felul meu îl îndrăgisem pe Geo, dar ce folos...

Povestea nouă nu începuse, iar ea nu tresărea la fiecare colț de stradă. Golul de aer din stomac nu se instalase încă.

Doamna Manea avea cu câțiva ani mai mult decât în perioada Saint-Tropez. Mi se părea că o schimbaseră în bine, trăsăturile i se relaxaseră, iar faptul că trăise la Paris o

făcuse să capete acel gen de cochetărie difuz şi aromat ca praful de zahăr pudră de pe prăjiturile cu foetaj. Îşi pierduse aerul unei femei din Est. Picioarele îi păşeau apăsat pe bulevarde. O urmăream cu sufletul la gură cum descoperă tot felul de locuri.

Când intra într-o cafenea, inspira mai întâi fumul de ţigară adunat de peste zi. Parisul, mi-a zis ea, exact aşa miroase, a tutun combinat cu lemn proaspăt lăcuit. Se aşeza pe un scaun la bar şi îl urmărea pe tipul cu şorţ de după tejghea. Înainte de orice, se arunca zaţul din maşina de făcut cafea. Niciunul dintre ei nu se grăbea. Atunci când levitezi, ai gesturi moi şi privirea pierdută.

Doamna Manea nu ştia ce va face în ziua următoare şi nici ce o aştepta la capătul străzii.

Îşi închiriase o cameră modestă la Place de la République, înghesuită şi destul de jerpelită, dar nu-i păsa. De pe geamul ei, care dădea într-o curte interioară, putea să vadă cel mai luminos apartament de pe pământ. Cel cu ferestre de sus până jos şi cu o mulţime de plante agăţătoare. O zărea uneori pe fata care locuia acolo şi îi venea să se ducă la uşa ei şi s-o întrebe dacă o casă te poate face măcar un pic mai fericit.

N-avea nicio îndoială că oamenii se împart în cei care trăiesc la turaţie maximă şi cei care, ca nişte funcţionari conştiincioşi, nu fac altceva decât să le consemneze vieţile. Şi uite că exact cu asta mă ocup eu acum. Şi n-am de ales, Vali...

În fiecare seară, doamna Manea alerga acasă la ora opt fix, să prindă momentul în care vecina ei aprindea toate luminile şi se plimba prin casă. Îşi trăgea un scaun cu spătar de lemn şi se aşeza la post, lângă perdeaua îmbâcsită de praf. Aştepta atentă următoarea mişcare. Se ruga ca femeia de alături să zâmbească, altfel casa cu geamuri cât un perete n-ar mai fi avut niciun rost. De multe ori nici nu

reuşea să-i vadă faţa, parcă ar fi înghiţit o lanternă, aşa de tare îi iradia tot corpul. Conturul acela luminos îi crea doamnei Manea o dependenţă dureroasă. M-am gândit că, fără să-şi dea seama, poate se îndrăgostise de fata aceea. Altfel de ce o aştepta să se fâţâie prin toată imensitatea aia de cameră, să citească tolănită pe canapea, să se uite la televizor sau să primească vizite la ceas de seară?

Nu puteam să nu mă întreb din ce în ce mai des: pe mine doamna Manea oare mă plăcea cu adevărat?

Îmi povestea şi în faţa mea se ridica un acvariu mobilat impecabil. Cum arăta femeia aceea? Obişnuia să umble dezbrăcată prin casă? Mi-era foarte ciudă că puneam atâtea întrebări, ar fi trebuit să am răbdare, mai ales că ştiam că lucrurile se vor lămuri pe parcurs. Când eşti singur într-un oraş străin, îţi inventezi tot felul de cârlige care să te ţină la suprafaţă. O înţelegeam foarte bine pe doamna Manea când vorbea despre asta. Cunosc senzaţia: toţi oamenii pe lângă care treci se duc undeva, se gândesc la cineva drag care a rămas acasă sau, din contră, a plecat şi îi aşteaptă deja. Nenumărate fire de aţă s-au înfăşurat în jurul lor, sunt legaţi strâns unii de alţii şi oricât de bine ar disimula libertatea, dungile roşii-vineţii de la strânsoare îi dau de gol. Doar cei complet singuri se furişează pe lângă ei, n-au niciun semn pe piele care să vorbească despre o apartenenţă, fie ea şi de scurtă durată.

Nu ieşeam prea mult din casă, n-aveam de ce. Dar, atunci când se întâmpla, duceam cu mine şi gândul că o am pe doamna Manea şi ea pe mine. Şi păşeam altfel pe stradă. De când eram împreună, ne crescuseră un fel de cleşti pe tălpile de la încălţări. Nici nu ne-am dat prea bine seama când s-a întâmplat, dar eu mă bucuram. Speram din tot sufletul că şi ea. Mă enerva că tărăgăna lucrurile şi că mă fierbea la foc mic. Deocamdată aveam o ilustrată de la Paris în care doamna Manea o monitoriza seară de seară pe

vecina sa de alături. N-aş fi crezut-o în stare de atâta perseverenţă. Numai că singurătatea te jupoaie de viu, îţi smulge pielea şi îţi lasă carnea la vedere.

M-a atenţionat că trebuie să intru în povestea ei cu totul ca să poată să o spună mai departe.

Se întâmpla aşa: câteva seri la rând mă aşezam în pat, dar adormeam încolăcită în jurul unui spătar de lemn. Eram acolo, îmi sprijineam bărbia de muchia scaunului şi Parisul forţa geamurile. În agitaţia de afară, tot ce-mi doream era să reuşesc să mă baricadez pentru un timp în camera aia mică şi să mă uit la fata din acvariu. Doamna Manea era nefericită acolo, în încăperea cu tapetul îmbibat de igrasie. Se trezea dimineaţa, dar nu găsea niciun motiv suficient de puternic să se smulgă din aşternuturile uzate şi să coboare în stradă.

Dormeam una lângă alta, mâncam aceleaşi chestii şi defecam reziduuri foarte asemănătoare. Poate asta înseamnă o familie: un proces lung, detectabil printr-o simplă analiză bacteriologică. Îi simţeam doamnei Manea, cea din faţa geamului de la Paris, fiecare muşchi încordat. Nu mai avea mult până să se hotărască să sune la uşa apartamentului cu geamuri imense. Am întrebat-o cât, dar n-a vrut să-mi spună. A ţipat că mă grăbesc ca fetele mari la măritat, în loc să mă uit pe geamul ăla până mă ustură ochii.

Apoi, din senin, a trebuit să-i zic cum o cheamă pe fata de la Paris. I-am răspuns fără să clipesc. Brusc mi se făcuse frică de privirea fixă a doamnei Manea şi de rictusul nesuferit din colţul gurii. Cresta mai tare decât un cuţit şi mi-a trecut prin cap că ar fi putut să mă şi înghită şi să lase în urmă doar nişte franjuri de material textil de la hainele mele şi, eventual, nişte fâşii de piele palidă, cu o carenţă din ce în ce mai vizibilă de vitamina D. Mai bine s-ar fi crăpat pardoseala, bucăţile de gresie din bucătărie, decât să nu

nimeresc numele pe care nu mi-l spusese niciodată. Eram sigură că ar fi apucat-o pandaliile şi ar fi urlat că-şi răceşte gura de pomană cu mine, fără să merit nimic din toate astea.

Dar undeva, în mintea mea, s-a deschis o plasă de siguranţă. Aşa se face că am asamblat nenorocitul ăla de nume din nimic, din nişte inflexiuni ale vocii sale răguşite. Cu un minimum de efort l-am rostit. N-a comentat, dar am văzut-o că nu i-a convenit că-l nimerisem şi şi-a strâns, una câte una, dungile plisate de pe buza de sus. Urma să mă pândească după fiecare buclă a poveştii. Simţeam că nu voi mai scăpa nepedepsită.

Uneori îşi pierdea cumpătul. Ajungeam în cel mai neplăcut moment al convieţuirii noastre. Nu mai apucam decât să-mi încrucişez amândouă braţele şi să mă feresc cât pot de mâinile ei rele, complet necunoscute. Degetele i se detaşau de restul palmelor şi aruncau în aer nişte steluţe verzi-lipicioase, aşa cum vezi uneori dimineaţa dacă faci duş înainte să mănânci. Din părul meu cam nepieptănat coborau pe spătarul fotoliului care îmi fusese arondat şi se ridicau din nou pe rafturile din cameră. Nu mai ştiam cum găseau drumul şi se întorceau la cartilagiile doamnei Manea.

Ştiu, Vali, ar fi trebuit să protestez. Îmi repet de nenumărate ori că nu aveam de ce să-i suport accesele de furie. Dar ceva mă oprea. O slăbiciune veninoasă îmi paraliza membrele şi îmi încleşta gura. Îmi spuneam ca de fiecare dată: „Ce dracu'? Nimeni nu e perfect, n-o să-i ceri tocmai ei asta". Gândul ăsta redimensiona faptele; momentele delicate deveneau nişte spaţii albe, bine camuflate.

Singurul lucru cu adevărat palpitant se întâmpla undeva la mii de kilometri distanţă. Număram minutele care rămăseseră până când doamna Manea se va ridica de lângă

mine, îşi va lua inima-n dinţi şi va suna la uşa apartamentului de vizavi. Dedublarea în care trăiam mă ameţea. Eram în aceeaşi casă, dar, de fapt, numai hainele noastre mai rămăseseră să zacă acolo, în timp ce noi ne supseserăm burţile, ne ţinuserăm respiraţiile şi ne subtilizaserăm fără să deranjăm nimic.

La Paris, în seara despre care-mi vorbea doamna Manea, s-a blocat uşa. Din senin, pentru că yala nu fusese reparată ca lumea şi avea, probabil, aceeaşi vârstă impresionantă ca şi imobilul. A tras de ea minute în şir, a încercat apoi s-o forţeze cu un briceag. N-a vrut să se lase deschisă cu niciun chip. Afară se întunecase deja şi ştia că, dacă începe să ţipe şi să bată în uşă, nu va veni nimeni s-o ajute să iasă. Nu la ora aia, cel puţin. Dimineaţa ar fi avut şanse mai mari să audă cineva zgomotul şi să anunţe administratorul.

Geamul de la cameră dădea spre acea curte interioară. A învârtit de mâner până când tija de metal a sărit de la locul ei. S-a auzit scârţâitul de tocărie veche, umflată de la umezeală, şi câteva aşchii de vopsea albă s-au desprins de pe cele două rame de lemn. A stat apoi în genunchi pe pervaz şi s-a uitat dacă poate să ajungă jos în siguranţă. Trebuie să fi fost trecut de nouă şi ceva din moment ce în apartamentul de alături ferestrele erau deja luminate. Îi tremurau picioarele când a coborât, chiar dacă s-ar fi gândit la ce era mai rău, tot n-avea nimic de pierdut. Nu s-ar fi aruncat în gol cu bună ştiinţă, de asta încă e sigură. Nu se încălţase ca să poată să aibă aderenţă mai mare. Pedichiura şi-o făcuse chiar în seara aia, picioarele ei arătau impecabil, fiecare unghie fusese rotunjită şi primise câte o picătură de ojă sidefie.

De când se ştia se gândise că trebuie să ai lenjerie de bună calitate şi să fii epilată, pentru că nu se ştie niciodată unde ajungi sau când ţi se poate întâmpla o nenorocire.

Nimic n-o dezgusta mai mult pe doamna Manea decât imaginea ei în dezordine şi amănuntele care pot face diferența, în orice situație, între o femeie îngrijită şi una indolentă. Prima dată când m-a chemat în dormitor şi am găsit-o întinsă pe pat, cu fusta ridicată şi cu picioarele răsucite, am crezut că a pățit ceva, că s-a chircit de durere. Când colo, ea făcea un fel de repetiție morbidă: cum ar arăta dacă ar cădea pe stradă dintr-un motiv sau altul. La început, când am văzut-o cum poza în ipostază de manechin, mi-a venit să râd. Dar mi-am dat seama că nu era momentul potrivit. Şi, în niciun caz, nu asta aştepta de la mine. Ce să-i fi zis, că totul părea în ordine? Am scanat-o cu privirea de sus până jos, de la bareta împletită a sandalei până la unghiile de la mâini. Nu i-am zărit nici măcar un fir de păr nelalocul lui.

Mie nu mi se pare aşa de important, de aia mi-a atras atenția că exista un aparat de ras în baie. M-am simțit extrem de prost, dar mi-am dat seama din nou că doamna Manea îmi monitoriza fiecare mişcare, fiecare milimetru de păr răsărit pe picioare. Cred că ştia exact câte înghițituri iau la fiecare masă. De asta mă şi apuca un fel de lehamite şi nici nu-mi mai venea să mă ating de aranjamentele cu care decora farfuriile noastre. Preferam să deschid frigiderul şi să înghit, direct din pachetele învelite în hârtie, câte o bucățică de şuncă sau de caşcaval.

Credeam că vor veni din nou vremuri bune pentru noi dacă doamna Manea se hotăra odată să coboare de pe nenorocitul ăla de pervaz. Mă abțineam să nu strig: „Madam, coboară! Pot să bag mâna în foc că n-o să pățeşti nimic nici acum şi nici mai târziu!”.

*

În perioada aia s-au schimbat multe. Doamna Manea devenise mai drăguță ca niciodată, îi luceau ochii într-un fel

care îmi tăia răsuflarea. Nu-mi venea să cred cât de tonică putea să fie şi cât de bine mă făcea să mă simt chiar şi în momentele cele mai inconfortabile ale poveştii sale de la Paris.

Aşa cum mi-am imaginat, a coborât desculță în seara aia în curtea interioară. De geamul studioului de vizavi o mai despărțeau vreo 15 metri în linie dreaptă. Trebuia să bată la uşă, să vorbească cu fata care locuia acolo şi să-i spună, cât mai simplu cu putință, că e fascinată de casă şi că ar da orice s-o lase să intre şi să doarmă acolo o noapte. Putea fi riscant. Când te trezeşti cu o necunoscută la uşă, te poți speria foarte rău. Dacă intri în panică, pui mâna pe telefon şi suni la poliție, la pompieri, la spitalul de nebuni.

Totul s-a petrecut, însă, mult mai simplu. Doamna Manea a apăsat pe întrerupătorul de la parter şi s-au aprins luminile de veghe de pe scara clădirii. S-a luat după aburul care urca şi s-a oprit în dreptul uşii de la etajul 2. N-a mai stat pe gânduri, a bătut de câteva ori. A durat aproape un minut până când s-au auzit clar nişte paşi care veneau spre ea. Melodia din casă rămăsese în urmă; de abia i se distingeau acordurile. De versuri nici nu putea fi vorba. Nu se înțelegea absolut nimic.

Doamna Manea îşi ținea aerul în piept ca să scape de bubuiturile inimii care îi ajunseseră până la tâmple. Să deschizi o uşă e cel mai firesc lucru din lume. La fel şi să aştepți zgomotul de yală. Clamp-clamp şi s-a trezit față în față cu silueta pe care o văzuse, seară de seară, învârtindu-se prin apartament.

La început niciuna dintre ele n-a zis nimic. S-au măsurat din priviri. Tălpile goale ale doamnei Manea au rimat cu cele ale stăpânei casei. Ea susținea că aveau aceeaşi culoare de ojă şi forma degetelor foarte asemănătoare. Nu i-a mai zis nici de ce-a venit, nici pe cine caută, doar că locuieşte alături. A fost poftită să intre şi să

se aşeze. Pe măsuța scundă, dreptunghiulară, din lemn deschis la culoare, fuseseră aşezate două pahare cu picior şi-o sticlă de vin roşu. Doamna Manea s-a gândit că femeia aştepta, cu siguranță, vizita cuiva, altfel de ce să fi fost toate lucrurile pregătite?

Se simțea bine acolo pe canapea, trăgând cu coada ochiului la ferestrele înguste de la camera ei, pe care o lăsase în urmă. Nu-i venea să creadă că avusese curaj să intre în casa pe care o visase de atâtea ori, de când se afla la Paris. Era ceva în atmosfera de aici care o moleşea, îi făcea pleoapele grele şi îi astupa urechile cu dopuri de plută. Se străduia să se concentreze, ca să nu adoarmă şi să o sperie pe gazdă. Încă puțin, îşi făcea ea curaj, să se termine şi fraza asta despre cum a ajuns la Paris tocmai din România şi de cât timp se afla acolo. Şi-a lăsat capul să atârne greu pe spătarul rotunjit. Fiecare bucățică de corp şi-a găsit drumul spre cel mai binefăcător şi mai profund somn. I-a trecut prin cap că ar putea să i se spună orice, la o adică, şi că va muri în scurt timp dacă nu deschide odată ochii, că tot n-ar fi putut să se smulgă din cleiul gros în care păşise.

Nu suferea de nicio boală necunoscută, pur şi simplu tot corpul i se îngroşase şi avea o nevoie incontrolabilă de odihnă. Când a simțit că nu mai poate să-şi țină ochii deschişi, şi-a lăsat pleoapele să cadă şi nu s-a mai gândit la nimic. Geamurile s-au ridicat în întregime, pereții încăperii s-au rabatat şi doamna Manea a adormit pe o platformă suspendată deasupra celui mai luminos oraş. Mai ştia că i s-a aşezat o pernă micuță sub cap şi s-a ghemuit pe canapeaua pe care fusese invitată să ia loc cu câtva timp înainte. A rămas acolo o noapte întreagă, în care nu ştie exact ce s-a întâmplat, doar că lentoarea aia i s-a strecurat în suflet.

Cândva, după miezul nopții, când se făcuse destul de rece şi picioarele îi amorțiseră, doamna Manea a deschis

ochii. A încercat să se dea jos din pat, dar ceva a oprit-o. Respira cu grijă, să nu facă prea mult zgomot. Din camera alăturată se auzeau, cât se poate de clar, gemetele unor oameni surprinşi în plin act sexual. N-avea cum să i se pară, când e vorba de sunetele alea, nimeni nu se înşală.

Femeia care o primise nu mai era singură. Vocea îi răsuna în fiecare colţ al casei. Totul vibra, iar geamurile crescuseră la loc. Doamna Manea nu avea unde să se ascundă. Stătea nemişcată şi asculta. De la un punct încolo îşi ciulise urechile şi aştepta momentul culminant. Dar scâncetul cel mai cutremurător a venit mai târziu, după ce sudoarea li se amestecase şi respiraţia i se reglase cu a lor. Şi, mai ales, după ce se întrebase de o sută de ori ce dracu' caută într-o casă străină, într-o relaţie despre care nu ştia absolut nimic, nici măcar cum arată cei doi, dacă se iubesc sau doar fac amor uneori.

Doamna Manea se insinuase între amanţi, mintea i-o luase razna şi gemetele de plăcere nu mai veneau din exterior. Erau, într-un fel, şi ale ei. Se îndrăgostea de un bărbat pe care nu-l văzuse încă la faţă.

Recunosc, mi-era puţin jenă de emoţia ei şi de felul în care închidea ochii când povestea cât de puternic s-a simţit atrasă de Ian. O priveam şi încercam să nu mă gândesc la nimic, nici măcar la bărbatul care se mişca atât de aproape de noi. N-aveam voie nici să-mi trec mâna peste coapsele lui musculoase, ca din greşeală.

Dorinţa ei a parcurs atunci un drum lung. A spart cărămizi, a contrazis toate teoriile despre dragoste în care ochii joacă rolul cel mai important. Nu se văzuseră încă, dar când el a ieşit din cameră să se ducă la bucătărie, doamna Manea ştia că nu mai sunt doar nişte necunoscuţi care dormiseră despărţiţi de un zid. S-a foit şi zgomotul l-a făcut să-şi întoarcă privirea. Nu mai mult de o secundă. I-a făcut cu mâna şi a intrat în bucătărie. S-a auzit apoi uşa de la

frigider, pe care e sigură că a proptit-o cu piciorul cât timp a băut ceva rece, fără să se mai complice să-şi toarne în pahar. Se ruşinase şi ar fi vrut să dispară în următoarele minute şi să nu se mai împiedice nimeni de ea în casa cu geamuri imense. N-a fost să fie. L-a aşteptat, cu ochii cât cepele, să treacă din nou prin încăpere şi, eventual, să-i zărească şi jumătatea cealaltă a corpului, indecent de gol în lumina lunii.

La fel de firesc, el s-a oprit la capătul canapelei, s-a lăsat pe vine şi fără să apuce să se dezmeticească, buzele lui reci şi puțin acidulate le-au găsit pe ale ei. Mi-a mai spus că fețele lor, suspendate printre acoperişuri, turnuri şi felinare, păreau făcute din tablă lucioasă.

Din camera alăturată s-a auzit, la scurt timp, stăpâna casei:

— Ian, să-mi aduci, te rog, şi mie un pahar cu apă!

Ca şi când fețele le-ar fi fost făcute din pământ foarte uscat, le-au crăpat în mii de bucăți. Teleghidat, bărbatul i-a şoptit doar atât doamnei Manea:

— Nimic din ce vezi nu e adevărat!

Apoi s-a ridicat şi s-a întors în bucătărie după paharul cu apă cerut. Ea l-a aşteptat, dar la întoarcere nu s-a mai oprit lângă canapea, a deschis uşa cu grijă şi a intrat direct în dormitor. Orele care au urmat şi le amintea bine. A trecut prin toate stările posibile, s-a perpelit ca peştele pe uscat şi a urât-o profund pe femeia care întâi o găzduise şi apoi țipase de plăcere. A început să fie atentă la lucrurile din casă, la fotografiile înrămate şi împrăştiate pe scrin. Trebuia să afle ce legătură exista între cei doi şi asta înainte să se facă dimineață. Îşi dorea să fie o poveste pasageră, fără obligații, să nu aibă prea multe lucruri de împărțit unul cu celălalt. Când reuşea să le confecționeze destine separate, intersectate accidental, i se părea că gemetele femeii începeau să se audă din nou, la volum maxim.

În pozele familiei apăreau o mamă şi un tată, grizonaţi şi surâzători, cu ochelari de soare şi îmbrăcaţi sport. Şi, din când în când, un frate şi o soră. În fiecare combinaţie transmiteau un aer de familie fericită şi unită. Nici urmă de bărbatul care o sărutase cu câteva ore înainte. Doamna Manea îl căutase pe sub toate braţele întinse, dar era clar că nu participase la niciuna dintre şedinţele foto. Mai exista posibilitatea ca, în ultimii ani, chiar el să fi făcut pozele respective. Şi-atunci, dacă erau atât de apropiaţi şi îl prezentase familiei, de ce nu locuiau împreună în casa cu ferestre imense?

Într-una din seri mi s-a părut că Geo stătea lângă bibliotecă, sprijinit cu cotul de cadrul de lemn, şi asculta ce s-a întâmplat după vacanţa lor la Saint-Tropez. Îmi venea să-i fac semn doamnei Manea să se oprească, poate nu voia să-i deschidă lui Geo uşa casei de la Paris. Printre norii ei de fum de ţigară, Geo găsise un moment bun şi se furişase în povestea noastră cea nouă. Se rătăcise, nu mai înţelegea nimic şi-mi făcea semne disperate să-l ajut. Nu puteam s-o întrerup pe doamna Manea şi, oricum, el ar fi trebuit să dispară de mult şi să mă lase în pace pentru totdeauna.

Cum să fi recunoscut că mi-e dor de el şi că ar fi fost chiar plăcut, uneori, să mă ţină în braţe, aşa, cu mâinile alea galbejite şi pătate de pistrui maronii? De iubit nu ştiu dacă l-am iubit. Dar în urma lui rămăsese o căldură parfumată. Aş fi vrut să-l mai pomenesc din când în când, să nu-l las pe Geo să moară de tot, dar doamna Manea n-avea chef de sentimentalisme din astea. Mintea îi era cu totul în altă parte...

Ea vorbea în continuare. Nu băgase de seamă că mai e cineva cu noi în cameră. Cum nu reuşeam să-mi dezlipesc ochii de lângă fereastră şi nici să-l împing încă o dată pe Geo pe lumea cealaltă, am rugat-o pe doamna Manea să reluăm povestea a doua zi şi să mă lase să mă duc la

culcare. Am ştiut că Geo va veni cu mine în pat şi va rămâne acolo până dimineaţă.

*

În povestea de la Paris lucrurile s-au complicat. Parcă nu mai reuşeam să ieşim din noaptea aia şi nici să scăpăm de întuneric. Deşi afară era vară, lumina n-ajungea până la noi. Se oprea în dreptul geamului.

Am rămas blocată lângă canapeaua pe care doamna Manea n-a mai închis ochii nicio secundă după ce bărbatul s-a reîntors în dormitor. Gemetele pe care ea le auzise se amplificau. Le aveam în urechi toată ziua. Poate de asta m-am şi gândit la Geo atunci. Oricât aş fi vrut să rămân lucidă, nu cred că aveam cum. Încercam să scap, dar asta nu se întâmpla până când doamna Manea nu se hotăra să facă un gest şi să ne apropiem de Ian şi mai mult. Era foarte prezent, dar încă nu puteam să zic că-l cunosc. În dormitorul parizian nu se aprinsese nicio lumină.

Ian a aşezat paharul cu apă pe noptieră şi a sărutat-o pe frunte pe femeia care stătea în pat şi îşi trăsese cearşaful până la bărbie. Doar picioarele îi rămăseseră complet descoperite. S-a întins, şi-a lipit gamba de pulpa ei.

Doamna Manea nu-şi revenea. Cum îi venise lui Ian să se ducă direct spre ea? Ce-l făcuse să creadă că nu va protesta şi că, din contră, chiar îl aştepta? Susţinea că n-a fost doar un sărut cu un necunoscut. Aş fi preferat varianta asta. Avea dreptate doamna Manea, habar n-aveam cum e ca doi oameni să simtă că se electrocutează şi că, dacă nu se opresc la timp, vor fi atraşi în cel mai mare bucluc şi tot nu contează. Nu le pasă câtuşi de puţin.

Dincolo de buzele lor, ale lui lipicioase şi ale ei uscate şi muşcate până la sânge, mai era ceva în cameră. Un gol de aer profund, o senzualitate fără margini, care îi pândea mai ceva ca un animal speriat şi flămând. Până s-a luminat de-a

binelea afară, cum aţipea, doamna Manea intra într-un coşmar fără fund, reluat de nenumărate ori fix de unde îl lăsase.

Doar atât mai aşteptam: să se facă dimineaţă la Paris. Să se vadă toţi trei la faţă şi să vorbească despre cum le place să bea cafeaua, despre ce mănâncă dimineaţa la micul dejun. Cel mai bine pentru ei ar fi fost să coboare la cafeneaua din colţul străzii şi măcar unul să-şi aprindă o ţigară şi să reuşească să spulbere fâstâceala pe care au adus-o cu ei de sus. Ştiam că doamna Manea avea o slăbiciune pentru croissante. Eram sigură că n-avea de ce să se abţină nici atunci. Mi-o imaginam cum va cere unul din coşul de pe tejghea şi va ronţăi strat după strat învelişul lui dulce şi parfumat.

Dar doamna Manea a devenit din ce în ce mai nervoasă. Ne aflam într-un punct încâlcit al poveştii. Mă prindeam cu mâinile de marginile fotoliului, cu gândul că asta o să mă ajute să nu mă mut în altă parte. Cu greu mai făceam alte lucruri. Mă trezeam doar ca să aibă cui să-i spună ce s-a întâmplat mai departe. Când rămâneam singură acasă, mă întreţineam cu Geo şi atunci lucrurile se mai limpezeau, parcă. De el mă simţeam cel mai apropiată şi mă bucuram că se întorsese. Îl iertasem că ne speriase şi ne făcuse să umblăm cu lumânări şi flori pe-o vreme câinoasă.

Doamna Manea părea că nu ne-a descoperit încă secretul: conversaţiile noastre pline de tandreţe şi de tot felul de „tachinării” din living, când ea pleca la cumpărături.

De Ian nu reuşisem să mă apropii. Nu ştiam de unde să-l apuc. Asta mă scotea din sărite şi mi-l făcea antipatic. La fel i se părea şi lui Geo, dar să zicem că nu se pune, din moment ce el avea şi alte motive să fie gelos.

Când mă uitam pe geam, descopeream cu surprindere că toate clădirile rămăseseră la locul lor. Afară nu se schimbase mare lucru. Nimeni nu-mi simţea lipsa, de fapt.

Nu mai ştiam cât timp trecuse de când nu mai ieşisem din casă şi nici dacă mai puteam să merg pe jos măcar un kilometru fără să mă prăbuşesc.

Doamna Manea avea o sacoşă cadrilată cu două roţi şi în ea căra un anotimp după altul. Dacă n-ar fi fost legumele, salata, căpşunile, probabil că nu mi-aş fi dat seama că venise cu adevărat vara. Pleca şi mă închidea în casă. La început îmi zicea că n-avem decât un singur rând de chei de la uşă. De obicei nu mă enerva chestia asta şi nu mă plângeam, până într-o zi, când mi-am dat seama că nu aveam chef să fac nici ordine, nici să-l ascult pe Geo. Însă nici să ies la o plimbare pe stradă n-aş fi putut.

Doamna Manea reuşea, însă, să-mi distragă imediat atenţia. Mi-a confirmat că, în dimineaţa aceea, ea şi Marie au coborât să bea o cafea şi că, mai târziu, după ce cofeina i se împrăştiase în sânge şi îi căscase în stomac o gaură nesuferită, a mâncat şi un croissant. S-au dus la o cafenea mai îndepărtată. Nu s-au oprit la cea din colţul străzii unde locuiau amândouă. Simţeau nevoia să se trezească, să ia în faţă aerul înţepător al unor străzi complet goale. Prăvăliile nu se deschiseseră; grilajele de fier rămăseseră trase şi cartierul părea abandonat. Cred că ţi s-ar fi strâns inima şi dacă ai fi nimerit acolo după o noapte mai puţin agitată.

Oricât de tare aş fi vrut să-i văd, în sfârşit, pe toţi trei eroii poveştii, trebuia să mă mulţumesc doar cu cele două femei.

Doamna Manea a deschis uşa batantă a cafenelei şi au intrat amândouă în încăpere, în acelaşi timp. Singurele fiinţe treze se adunaseră acolo. Nimeni nu vorbea şi nici ele n-au făcut-o de la început. După ce aburii din ceştile lor s-au ridicat în tavan şi le-au ajuns pe la nas şi cuplurilor de îndrăgostiţi din fotografiile agăţate pe pereţi, Marie a început să se scuze. Îi era foarte jenă pentru noaptea care trecuse şi a rugat-o frumos, dacă poate, s-o ierte. Din fericire ignora

faptul că Ian o vizitase pe doamna Manea în drum spre bucătărie şi că apropierea lui o tulburase vizibil.

Marie se schimbase, cel puţin aşa i se părea doamnei Manea în timp ce o asculta spunând cât de tare îşi doreşte să scape de Ian şi de iubirea lui care nu duce nicăieri şi că-i e în continuare imposibil să explice ce strigoi o întoarce din drum, de fiecare dată, după ce zice: „Gata, s-a terminat şi o să mă ţin tare şi n-o să mă mai duc după el". Mărturisirile fetei îi făceau rău, dar trebuie să ştie mai multe, altfel cum ar fi putut să spere că-l va revedea pe Ian? A strâns din dinţi şi a aşteptat. Cuvintele lui Marie ieşeau gâtuite ca dracu'. O femeie slabă, care voia să-l uite pe Ian şi să-l lase în plata Domnului.

Atunci a aflat doamna Manea că Ian e fotograf şi că are un studio pe L'Âle St-Louis, că s-a întâlnit cu Marie în urmă cu nişte ani şi că, de atunci, viaţa i s-a golit, că trăieşte între două întâlniri cu el, evident, fără să ştie când va avea timp sau chef să treacă s-o vadă.

Marie avea ochi cenuşii şi clipea incredibil de des. Se aşezaseră faţă în faţă la o masă lângă geam. Doamna Manea a vrut s-o încurajeze, dar n-a reuşit. Mâinile lor aşezate pe tăblia mesei se agăţaseră cu putere de Ian. Îl trăgeau de la una la alta. O să câştige cea care va merge până la capăt, cea care nu se va speria de nestatornicia lui crasă, mi-am zis.

*

Făceam împreună cu doamna Manea figuraţie într-un film a cărui acţiune se petrecea la Paris. Ştiam deja că Ian ne va pune capac, ne va ameţi pe toate înfiorător de tare, ne va suci capetele la spate şi vom umbla bezmetice, fără să ştim ce ni se întâmplă, de fapt. Nu reuşeam să-mi dau seama care dintre cele două femei era mai îndrăgostită. Care

dintre ele urma să întoarcă lumea pe dos să-l găsească şi apoi să-l păstreze doar pentru ea?

Pe străzi începuse forfota. În faţa boulangeriei de vizavi se formase o coadă de vreo zece persoane. Pungile de hârtie scoteau aburi şi fiecare bărbat care trecea grăbit putea să fie Ian. Nu era sigură că l-ar recunoaşte. Asta îi zbârlea părul de pe mâini şi de pe ceafă, se văita întruna doamna Manea.

Marie a întrebat-o dacă-i e frig şi i-a oferit şalul său mov închis, cu refexii roşcate. Ca să facă ceva, l-a ridicat peste masă, dar s-a răzgândit şi l-a lăsat să cadă peste coşuleţul în care i-a fost adus croissantul. Doamna Manea se uita pe geam şi Marie vorbea despre locul în care lucrează Ian şi unde a urcat o singură dată, despre cele trei pisici care locuiau cu el, despre pozele unor băieţi de-o frumuseţe bolnăvicioasă. Nici nu putuse să se uite la ei pe îndelete, n-o lăsase. Doamna Manea a tresărit, a dat din cap şi Marie a continuat să se plângă de cum o ţine Ian agăţată, fără să-i ofere nimic în schimb.

— De ce crezi că nu mă primeşte la el? Aş putea să-l ajut să facă curat, cumpărături şi ne-am vedea mai des! Spune-mi că am dreptate şi că nu cer prea mult de la viaţă.

Alt bărbat a trecut atât de aproape de geamul cafenelei, că aproape şi-a lipit mâneca de velur de la sacou de cotul doamnei Manea. Toţi bărbaţii erau Ian în dimineaţa aia, dar nu putea să-i spună asta lui Marie, care continua să vorbească despre norocul de a se fi întâlnit şi despre cât de mult înseamnă pentru ea să poată să-şi deschidă, în sfârşit, sufletul şi să mai scape de tensiunea acumulată în ultimii ani. Doamna Manea a ascultat-o, dar era cu mintea în altă parte.

Îmi părea rău de Marie şi de casa cu ferestre uriaşe. Ştia că n-o s-o mai revadă curând. Prietenia lor nu avea cum să ţină mai mult de o zi, din păcate. Doamna Manea era din ce în ce mai convinsă că intrase în casa aia doar ca

să se întâlnească cu Ian. Şi lucrurile se întâmplaseră întocmai. Nu mai putea să li se împotrivească.

Când au ieşit din cafenea, trecuseră deja vreo patru ore şi oraşul se schimbase cu totul. Grupuri de câte doi-trei copii transpiraţi, cu ghiozdanele strâmbe, le săreau de nicăieri în faţă. Au trecut pe lângă ele cârduri-cârduri, până s-au hotărât încotro s-o apuce. Marie i-a spus că o să plece la ai ei câteva zile şi i-a lăsat doamnei Manea un număr de telefon. Ea l-a strecurat într-unul dintre buzunarele exterioare de la geantă, s-au pupat pe amândoi obrajii şi au luat-o fiecare în altă direcţie.

Doamna Manea nu avea nimic de făcut la ora aia, dar în cap îi rămăsese ghimpele cu L'Âle St-Louis. A coborât la metrou, şi-a trecut degetul peste faianţa albă de pe pereţi şi s-a uitat pe hartă cum să ajungă mai repede în locul acela. Apoi a renunţat la traseul cel mai scurt şi a ales să coboare la Sully Morland, de unde mai avea de mers o bucată de drum pe jos. Tremura de parcă îşi stabilise o întâlnire cu Ian la oră fixă. Şi starea de surescitare a păstrat-o tot drumul. N-a fost atentă la numele staţiilor şi a coborât mai repede. Nicicând Parisul nu i se păruse că ar avea moliciunea unui covor persan ca atunci. Călca şi se afunda din ce în ce mai tare. Fiecare pas prin pufoşenia aia o apropia de Ian. Şi asta îi făcea obrajii să ardă.

La piaţa de flori de la La Cité a intrat să se mai liniştească, dar culorile de aici au ameţit-o şi mai tare. Căsuţele păsărilor au făcut-o să râdă. O vânzătoare a văzut-o şi i-a întins o floare, iar ea a ieşit din rând şi-a luat-o. A mai dat o tură şi nu s-a supărat nici când a împins-o cineva. Iar a zâmbit. S-a gândit că, poate, e îndrăgostită aiurea-n tramvai şi nici măcar nu ştie dacă Ian e mai înalt decât ea sau nu.

E posibil ca şi doamna Manea, ca toţi oamenii prinşi de flamă şi aflaţi foarte la început într-o poveste, să fi transmis

nişte feromoni cu totul necunoscuți. Inundau strada şi îşi atrăgea priviri şi de la femei, şi de la bărbați. Parisul tot se dizolva în emoția sa că va ajunge, în curând, pe L'Âle St-Louis. S-a gândit că e mai bine să lase lucrurile să se ordoneze în ritmul lor. Şi exact aşa a făcut.

*

Cu Geo puteam să vorbesc despre orice. Într-o zi i-am zis o chestie foarte intimă, la care mă tot gândisem în ultima perioadă. Ce bine ar fi fost să cunosc pe cineva în cel mai simplu mod cu putință, fără să mă îndrăgostesc devastator ca doamna Manea.

Numai că eu nu ieşeam din casă, Vali, asta era marea problemă. Geo era sigur că, dacă s-ar fi întâmplat aşa, pe el l-aş fi uitat imediat şi ar fi putut, în sfârşit, să se odihnească în pace. Am râs amândoi, evident, dar mi-a urat sincer să am tăria să rup pânza de păianjen care mi-a acoperit ochii şi în care, fără să-mi dau prea bine seama, trăiam de câtva timp. Vorbea serios şi asta m-a mirat un pic. L-am provocat: poate era foarte obosit şi de asta îşi dorea să scape de mine atât de curând. Şi nu ştia cum să-mi spună... Geo, la fel de drăguț ca întotdeauna, n-a luat în seamă ironiile mele şi mi-a zis ceva despre lucrurile pe care le poți atrage cu puterea minții şi despre cum se lasă ele prinse şi îmblânzite, dar se făcuse târziu şi cred că am adormit.

Obosisem să umblu după doamna Manea, oricât de dragă mi-ar fi fost. Se purta ca o fetişcană răsfățată şi nu-i păsa chiar deloc ce simt sau că am amorțit să stau sub clopotul de sticlă pe pereții căruia ea desenase câteva scene din Paris. Aş fi vrut să pot interveni cumva şi Ian să dispară, să nu mai ajungem la el. Dar doamna Manea era mai neliniştită decât o văzusem vreodată. Mă scotea din minți, scăpa toate lucrurile pe jos, trebuia să strâng după ea firimituri şi ceşti sparte. Eram un burete care absorbea

poveşti şi scrum şi pete de cafea de pe parchet. Nimic mai mult. Aş fi putut să protestez, dar cum? Aveam gura şi mai încleştată.

În perioada aia n-am mai recunoscut-o. Trăsăturile i s-au deformat şi mă urmăreau dintr-o cameră în alta. Nasul ei, cândva perfect, s-a alungit. Era străbătut de nişte vinişoare şi se termina cu câteva fire de păr pe care le vedeam din absolut orice unghi al casei. Şi n-aş fi vrut, pe cuvânt. Nu mai ştiam când am venit şi nici dacă o să mai plec vreodată. Evitam, pe cât posibil, să stau prea aproape de doamna Manea. Îmi venea să vomit din cauza mirosului pe care începusem să i-l simt. Nu era ceva puternic, dar se insinua în cele mai neaşteptate momente. O combinație ciudată, care semăna cu o mie de chestii.

Ne purtam la fel ca înainte, numai că eu mă faceam din ce în ce mai moale, mai mică. Nimic nu se lega cu nimic. Pentru prima dată de când venisem, mi se făcuse frică. Dimineața mă găsea un pic mai hotărâtă şi cu mai multă energie, dar se topea repede şi îi lua locul o stare de convalescență, într-atât eram de burduşită cu nişte poveşti care nu-mi aparțineau. Putrezisem pe dinăuntru. Şi pe Geo îl simțeam că era mai viu decât mine.

Puterea doamnei Manea asupra mea creştea în fiecare zi. Urma să-l dispute şi pe Ian, până la ultima bucățică de piele arămie. Aşa cred că a făcut, de fapt, cu orice ființă vie pe care a vrut s-o aibă alături, dintr-un motiv sau altul. N-o condamnam, dar mă făcea să sufăr.

Când ajungi să ții la cineva, aşa cum mi s-a întâmplat mie cu doamna Manea, revolta devine dureroasă. Strângeam din dinți pentru că mi-a întins o mână atunci când am avut nevoie. Asta mă ținea legată. Aş fi putut să încerc să-mi găsesc un loc în altă parte, s-o las cu Geo, cu Ian, cu viața ei pariziană încâlcită şi adusă, ca o ultimă soluție, la suprafață.

Parcă terminasem facultatea în urmă cu un secol. Toți cunoscuții mei se împrăştiaseră într-o singură vară. Bucureştiul în care trăisem câțiva ani dispăruse. Îl pierdusem şi gata.

*

L'Âle St-Louis, la prânz, când a ajuns doamna Manea, părea aproape goală. La bistroul din colț, meniul fusese scris cu creta pe panoul de la intrare. Literele rotunjite îți promiteau trei feluri de mâncare şi un pahar de vin la un preț convenabil. A vrut să încerce să se aşeze, dar s-a răzgândit. Oricum, era aglomerat şi n-ar fi avut şanse prea mari să găsească o masă liberă la ora aia de vârf când toți cei care lucrau în zonă ieşiseră să mănânce. Şi nici nu-i era foame, de fapt. Avea doar gura îngrozitor de uscată. Venise să fie un pic mai aproape de Ian, să hoinărească prin cartierul lui, să se uite la clădirile şi la vitrinele pe lângă care trecuse şi cu alte ocazii. Dar atunci nu-i crescuse încă o pereche de ochi şi nici nu vedea totul deformat ca şi când ar fi împrumutat nişte ochelari străini, cu dioptrii prea mari.

Descoperise un loc caligrafic şi nu-şi mai putea stăpâni emoția. Semăna cu Ian, dar nu în felul în care animăluțele de companie împrumută fizionomiile de la stăpâni, ci într-un fel mult mai difuz. Şi mai greu de depistat.

Ştia prea bine: la Paris, dacă faci câțiva paşi, e imposibil să nu găseşti o bancă pe care să te aşezi şi să priveşti cum trece Sena pe sub poduri. Doamna Manea însăşi o făcuse de nenumărate ori, mai ales în primele luni de locuit aici, când nu se mai sătura de apa mâloasă a fluviului şi de clădirile impunătoare înşirate pe cheiurile sale. Dar nu-şi amintea să mai fi trăit senzația aceea, că e un ac cu gămălie prins direct în inima oraşului. S-a învârtit în cerc, într-un perimetru de 50 de metri, şi nici nu îndrăznea să se gândească cât ar putea să coste un

apartament în clădirile albe, cu balcoane dreptunghiulare, făcute din fier forjat. Străduțele se terminau cu câte două-trei scări, iar doamna Manea era pur şi simplu fascinată de colțul acela de Paris. În gând îi mulțumea deja lui Ian, de parcă el i-ar fi făcut cadou o după-amiază de neuitat.

A ocolit clădirea din capătul insulei de câteva ori şi parcă de fiecare dată o descoperea şi mai luminoasă. S-a aşezat pe-o bancă în punctul cel mai ascuțit, acolo unde limba de pământ fusese amenajată într-un parc minuscul, cu flori colorate şi copaci. De aici Sena se vedea la o aruncătură de băț. L'Âle St-Louis a devenit imediat „Insula lui Ian" şi un loc din Paris pe care doamna Manea îl păstrase foarte clar în minte şi după ce trecuse atâta timp.

A descoperit plăcuța pe care scria că Martha Bibescu locuise în imobilul care îi plăcuse şi ei atât de mult şi inima i s-a mai strâns o dată. Găsise un punct de legătură între Ian şi locul de unde venea ea. A citit cele câteva cuvinte gravate pe bucata de bronz de mai multe ori şi tot nu-i venea să creadă că avusese atâta noroc.

Pe vremea aia, deşi se despărțiseră, Geo continua să-i trimită o sumă lunară din care nu trăia boiereşte, dar se descurca. Se simțea exact ca o studentă îndrăgostită nebuneşte. Geo o iubea în continuare, se obişnuise cu asta şi o flata grija lui.

Voia să nu lase niciun colț de pe L'Âle St-Louis neumblat, pentru că spera să mai afle, în felul ăsta, câte ceva despre Ian. Deocamdată aveau în comun doar o noapte dintr-o casă străină. Şi cartierul minunat în care venise să-l găsească şi pe ale cărui străzi se afunda din ce în ce mai mult. Nu mai ştiu cât a umblat sau dacă nu cumva, de la oboseala acumulată, i s-a părut că-l zăreşte pe Ian într-un taxi. O secundă, cât a trecut maşina pe lângă ea, pulsul i s-a accelerat. La picioare i s-a căscat o groapă adâncă, iar bucățile de piatră cubică au început să sară în toate părțile

şi să se ridice cam la înălțimea unui om. A rămas înțepenită pe trotuar şi s-a sprijinit cu mâna de oblonul alb al unei case. Maşina nu se mai vedea, se îndepărtase. Lăsase în urmă o dâră albăstruie de fum.

Doamna Manea l-a luat ca pe un semn cât se poate de clar: dacă te gândeşti foarte tare la cineva, un fir nevăzut ți-l aduce aproape. Ți-l scoate în drum, chiar dacă numai cât să-i vezi o şuviță de păr şi un colț de ochi lipit de geamul unei maşini. Dar n-a fost suficient pentru ea. Ian exista, trebuia doar să-l mai caute, să aibă răbdare, să scotocească insula până îl va găsi în carne şi oase.

De ce o sărutase? Şi ea cum de-i căzuse în plasă fără să-i pese că bărbatul ăla se jucase, poate, şi uitase toată întâmplarea în momentul în care apăsase pe clanță şi intrase în dormitorul lui Marie şi se cuibărise în locul care mai păstrase căldura şi mirosul corpului lui transpirat?

Mergea din nou pe străzile înguste de pe L'Âle St-Louis. Gândul că Ian nu-şi mai amintea nimic din noaptea aceea o tăia în două şi îi provoca crampe musculare. Încerca să se liniştească, dar ochii i se umpluseră de lacrimi. Se făcea că se uită în vitrine, dar degeaba, nu reuşea să vadă nimic. Când a vrut să citească etichetele unor vinuri de colecție, aranjate într-un cerc, n-a văzut decât nişte pete roşiatice. Vânzătorul o urmărise de dincolo de geam şi se ridicase s-o invite înăuntru. Doamna Manea a intrat, deşi nu voia să cumpere nimic. Dar n-avea unde să se ducă, cui să-i spună că tot ce-şi doreşte e să-l întâlnească pe Ian.

Prăvălia nu era mare, avea pereți albi şi multe rafturi de lemn pe care fuseseră ordonate zeci de vinuri de toate felurile. Unele sticle păreau murdare şi lipicioase. Începuse să-şi mai revină şi primul lucru care i-a atras atenția a fost anii imprimați pe etichete. Şi-a amintit de vizitele la muzeele de istorie unde fiecare os, ciob, pieptăne sau podoabă vorbea despre epoci şi secole, nu despre oameni. Negustorul

a lăsat-o în pace să se uite la marfa din magazin, i-a prezentat cât se poate de clar oferta variată şi prețioasă pe care o avea în vinotecă. Bunicul lui începuse afacerea, el studiase Dreptul, dar, pentru că moştenise magazinul, îl ducea mai departe. Apoi a întrebat-o pe doamna Manea în ce an e născută. A lăsat-o singură, a dispărut pe-o uşă neagră, de lemn şi s-a întors după câteva minute. Ținea în mână o sticlă de vin. A pus-o pe masă cu atâta grijă, că mâinile lui păreau învelite în mănuşi de catifea.

În felul cel mai respectuos, a rugat-o să accepte invitația de a degusta împreună un Bordeaux de aceeaşi vârstă cu ea. Îl alesese pentru că i se păruse că-i seamănă. A luat o trusă de mărimea unui penar, din care a scos, pedant, un tirbuşon de argint cu mâner de fildeş. Continua să manevreze totul cu atenția unui magician care n-are voie să greşească pentru că iepurii din pălărie şi porumbeii din eşarfe ar fi murit imediat. A luat dintr-o servantă două pahare pântecoase cu picior înalt, cum doamna Manea nu mai văzuse. Îl privea pe bărbatul de vreo cincizeci de ani, îmbrăcat în costum gri petrol, cum îşi mişca degetele lungi şi se mai liniştea. Când, în sfârşit, a extras dopul, s-a auzit un suspin scurt.

Îl asculta din ce în ce mai atentă, dar nu reuşea să-şi dea prea bine seama despre cine vorbeşte, despre vinul turnat nu mai mult de un deget şi jumătate în pahare sau despre ea. A rugat-o să legene paharul înainte să guste. Ca florile ascunse în lichidul de culoarea rubinului să se deschidă şi să iasă la suprafață. Nu poți să bei un vin vechi fără să-ți imaginezi boabele coapte, uşor stafidite în lumina de octombrie şi mirosul înnebunitor al frunzelor uscate. Şi mâinile puternice care apucă ciorchinele şi îl lasă, apoi, să cadă într-un coş de nuiele. N-are rost.

A luat o primă înghițitură şi se simțea deja binedispusă. Lichidul vâscos, puțin amărui, ca un sâmbure

de prună pe care l-ai spart ca să ajungi la miez, trebuia păstrat cât mai mult până să-i dai drumul pe gât.

Când mi-a vorbit despre asta, recunosc, mi-a plouat în gură şi am rugat-o pe doamna Manea să deschidem o sticlă de vin franţuzesc din barul ei. Şi, dintre noi două, sunt sigură că numai eu m-am gândit atunci la Geo şi am băut şi pentru el. A fost cel mai bun vin pe care l-am gustat şi nu semăna cu ce-i spusese doamnei Manea negustorul de la Paris.

Am avut senzaţia că doamna Manea a stat acolo, în magazin, lângă marfa aceea preţioasă, stivuită atent după regiunea de proveniență, cel puţin o săptămână. Sticla s-a golit greu, proprietarul magazinului n-a turnat în pahare nici măcar cu o picătură mai mult decât la început. Măsura din ochi şi oprea din drum fiecare strop care ar fi putut să se prelingă de pe sticlă pe masă. Aşezată pe un scaun tapiţat, cu mânere rotunde, doamna Manea l-a ascultat până la capăt. Nu-i ghicise nimeni până atunci şi habar n-avea că cineva poate să-ţi citească în suflet doar uitându-se într-un pahar cu vin.

La intervale de timp considerabile îşi schimba poziţia, piciorul stâng şi-l sprijinea peste cel drept şi invers. Aflase că anul de grație în care se născuse ea fusese unul cu o toamnă lungă, iar temperaturile de la jumătatea lunii septembrie intraseră în folclor ca fiind neliniştitor de mari. Dar vinul fermentase greu pentru că, în prima săptămână după cules, se făcuse extrem de frig. Producătorii au stat cu inima strânsă că o să dea greş şi-o să rămână fără vin în anul ăla. Siropul de struguri, dulceag şi puţin înţepător la limbă, nu le aducea niciun ban. Până la urmă, ca prin minune, butoaiele au început să sfârâie şi când au tras în căni licoarea tânără, au ştiut că va fi un an în care vor face averi.

Îşi mai muia buzele în pahar şi continua să-i spună doamnei Manea că Bordeaux-ul acela nu se compară cu nimic. Era robust şi fragil în aceeaşi măsură, yin şi yang, te lăsa să crezi că i-ai descoperit buchetul şi la următoarea înghiţitură îţi strecura în cerul gurii o boabă de piper şi o căpşună. Nu reuşeai să-l prinzi oricât de tare ai fi stat la pândă. Îi înnebunea pe cunoscători tocmai pentru că se revolta şi tânjea după bolţile palatine virgine ale unor băutori impulsivi. Acolo aveau loc marile întâlniri, nu în degustările profesioniste.

I-a descris iubirile pătimaşe, scânteia care face lumea să se mişte şi cărora ea nu poate să li se împotrivească. Cuvintele pe care i le-a spus domnul acela nu mai aveau nimic de-a face cu vinul, ci cu singurătatea ei, cu Ian, cu destrămarea poveştilor care vor lăsa pe fundul paharului doar o urmă rozalie şi fină.

I-a venit să plângă de nenumărate ori. Şi mie la fel. Doamna Manea şi-a reprimat emoţiile, s-a agăţat cu mâinile de paharul acela în care a simţit că e mai mult decât vin şi că el îi ascunde unele lucruri pe care ar fi fost mai bine să le ştie.

Am vrut s-o întreb dacă m-a văzut şi pe mine pitită acolo, pe fundul paharului, încâlcită printre oamenii de care s-a apropiat de-a lungul vieţii. Mi-ar fi râs în nas, Vali, de asta n-am făcut-o.

— Nu eşti atât de importantă pe cât crezi, Ramona!

Asta era replica pe care mi-o servea de fiecare dată când ajungeam la lucruri sensibile. Mă gândeam că sunt o proastă, că m-am ataşat prea mult de doamna Manea şi că o ascultam degeaba, până când mintea mea o lua pur şi simplu razna. Frica ei de bătrâneţe o împărţeam frăţeşte. Dar nici asta nu însemna mare lucru pentru ea, din păcate.

La casele de pe L'Âle St-Louis se uita ca la nişte posibile ascunzători pentru Ian. Când a plecat din prăvălia cu

vinuri, clopoțelul agățat de uşa de la intrare a fost singurul sunet pe care l-a mai auzit preț de câteva ore. Se întunecase şi oamenii se întorseseră acasă fără ca ea să mai apuce să-i vadă. Călca pe piatra cubică apăsat, să-şi facă curaj. A ajuns din nou în dreptul imobilului unde primăria pusese plăcuța memorială cu Martha Bibescu. I-ar fi plăcut să poată intra s-o salute pe doamna aceasta, să vorbească româneşte şi să-i povestească despre după-amiaza petrecută în vinoteca domnului Dechamp. Un pic prea târziu pentru vizita aceea; Martha murise în urmă cu aproape doi ani. Când a ajuns acasă şi s-a uitat vizavi, la Marie toate luminile erau stinse.

Au urmat drumuri lungi în cartierul lui Ian, până când doamna Manea ajunsese să-i cunoască, cel puțin din vedere, pe mai toți locuitorii din zonă.

Într-o zi absolut obişnuită, pentru că se făcuse frig şi îi înghețaseră şi mâinile şi picioarele, a intrat să bea un ceai de iasomie la bistroul din colț, unde în prima zi văzuse meniul de prânz, afişat în partea dreaptă a uşii de la intrare. Pe la şapte încă nu se aglomerase şi a găsit uşor o masă la geam. S-a aşezat cu fața spre bar, chelnerul s-a prezentat într-un minut să-i ia comanda.

Pe Ian nu mai spera să-l găsească, avea senzația, din ce în ce mai ciudată, că întâlnirea cea mai importantă de pe insulă fusese cea cu negustorul de vin. Sticla ei geamănă, pe care o împărțise cu domnul Dechamp în seara aceea, ascundea lucruri pe care nu reuşise să le afle. Îi părea rău că nu i-o ceruse măcar aşa goală, s-o iau cu ea ca amintire când a plecat. Ar fi stat bine pe etajeră. Nu mai conta, fără Ian era doar fragilă, nu şi sofisticată, cum o descrisese negustorul...

Trecuseră câteva săptămâni şi întunericul se mutase cu totul în casa lui Marie. În continuare, nicio mişcare şi nicio lumină.

Doamna Manea ajungea pe înserat şi folosea spaţiul închiriat doar pentru somn. Seara se întindea cât era de lungă, cu tot cu plimbările de peste zi lipite de tălpi. A doua zi se dădea jos din alt pat, se ridica cu gândul că o să-l găsească, în sfârşit, pe Ian. De fapt, doamna Manea a locuit atunci pe L'Âle St-Louis fără să plătească nicio chirie. Incognito, ca orice fantomă. A stat pe fiecare bancă, i-a urmărit pe bărbaţii care aprindeau seara veioze cu abajur şi se aşezau la masă în saloane tapetate cu biblioteci din lemn masiv şi tablouri cu rame groase. Cineva îi servea, dar de pe trotuar, de unde îi privea ea, nu-şi dădea seama prea bine cine aşeza pe mese platourile lungi de argint.

Ceaiul de iasomie, pe care i l-a adus un chelner grăsuţ, înfăşurat într-un şorţ portocaliu, umpluse încăperea cu aromă de flori mici şi parfumate. Toţi ceilalţi clienţi ai bistroului au întors capetele spre masa ei după ce ea a scos pliculeţul din apa fierbinte şi l-a pus pe farfuriuţa de sticlă pe care fusese aşezată iniţial cana. Mi se părea că nimic nu poate să fie mai senzual decât o femeie înaltă, singură la o masă, cu un ceai de flori de iasomie în faţă. Prin norii de fum de ţigară le simţea nările cum adulmecă, iar ochii împăienjeniţi cum o dezbracă. Cred că doamna Manea purta şi atunci lenjerie de dantelă. Îmi imaginez că asta ar fi găsit sub rochia de jerseu verde putred, strânsă pe talie cu un cordon subţire, dacă ar fi trecut la fapte. Nu gustase încă din ceai, dar n-avea de gând să-l îndulcească. I se părea greţos. Îşi aprinsese o ţigară şi petalele ascuţite de iasomie nu mai erau albe, ci de culoarea untului gras.

În ultimul timp nu trăise, nu înregistrase altceva decât nişte străzi care se terminau în faţa unor uşi cu sonerii la intrare. Pe una dintre ele o deschidea Ian în fiecare zi. Oricât de tristă s-ar fi simţit atunci, aia a fost perioada cea mai aprinsă din viaţa ei. Singură, dar fără să se despartă nicio clipă de Ian, aşa cum numai în marile iubiri se poate

întâmpla. Îi simțise buzele şi mâinile pe umerii ei încordați şi asta îi era de ajuns pentru moment. Ar fi putut să se sărute cu toți bărbații din Paris şi tot l-ar fi recunoscut până la urmă pe Ian. Dar n-a fost cazul. Întâlnirea cea mare s-a petrecut peste foarte puțin timp, în bistroul de la colțul străzii, după ce apucase să ia câteva înghițituri din ceaiul fierbinte.

Când s-au dat la o parte cele două uşi de lemn şi a intrat un tip îmbrăcat într-un trenci bej, cu un fular în carouri la gât, doamna Manea a tresărit. I se păruse mişto. N-a apucat să-şi ducă gândul până la capăt, că Ian l-a urmat şi zâmbetul lui a umplut încăperea. De frică să nu se înşele, doamna Manea s-a uitat încă o dată spre bar, spre locul unde se aşezaseră cei doi. Mâna lui Ian întârziase pe încheietura tipului care îşi dezbrăcase trenciul, dar îşi păstrase fularul.

Amândoi erau nişte bărbați după care femeile se uitau pe stradă, fără îndoială. Dacă i-ar fi văzut separat. Pentru că aşa cum se mişcau în seara aia, în care doamna Manea îi privea de undeva din lateral, lucrurile păreau clare. Tipii ăia ieşiseră împreună, se simțeau bine şi n-aveau ochi pentru nimeni altcineva din cârciuma respectivă. Ian părea de-al casei. Glumea cu băiatul de la bar şi umărul lui continua să-l atingă, ca din greşeală, pe al prietenului său.

N-aş fi vrut să fiu în pielea doamnei Manea. În niciun caz.

*

Recunosc, mi-a fost greu să accept iubirea smintită a doamnei Manea pentru Ian, dar am urmat-o şi-n serile următoare. Ne țineam de mână şi tristețea devenea mai uşoară. Episodul Ian nu se terminase nici după mai bine de treizeci de ani. Încă îl mai iubea cu fiecare nerv al corpului, cu fiecare încrețitură de pe buza superioară. Doar pe L'Âle

St-Louis devenea iarăşi fatală. Ridurile nu se inventaseră niciodată.

Parisul s-a despicat în două chiar acolo, în cârciumă, şi ea a rămas lipită de scaunul cu spătar. Când a reuşit să se atingă din nou de cana cu ceai, se răcise de tot. Iasomia se ofilise şi avea un miros de-a dreptul scârbos. Cei doi bărbaţi i se păreau din ce în ce mai apropiaţi. Dureros de familiari. Se priveau o clipă, apoi se redresau şi îşi continuau discuţia la fel de zgomotos ca şi înainte. Au cerut beri de la început şi, după a treia halbă, mâna lui Ian nu s-a mai dezlipit de pe cămaşa albastră a tipului parcă ceva mai în vârstă ca el care-l însoţea.

Uşor dezorientată, cu picioarele ei lungi împleticite, a reuşit să ajungă până în dreptul barului. Momentul adevărului sosise. Ian stătea în faţa sa, jumătate răsturnat peste un bărbat arătos, şi se aştepta să fie destul de nepoliticos când o să-l salute. S-a înşelat. Nici n-a apucat să termine de zis cele câteva vorbe pe care şi le pregătise în minte şi Ian a ştiut imediat de unde s-o ia. Noaptea de la Marie a căzut ca o pânză groasă peste ea. Nici nu făcuseră cunoştinţă, de fapt. Şi-au strâns mâinile pe rând: „Ian-Veronica. Veronica-Pierre”.

Doamna Manea continua să-l fixeze pe Ian. Atunci s-a instalat, de fapt, Ian la noi în living. Am ştiut că trebuie să mă învăţ şi cu el, cât timp voi locui împreună cu doamna Manea. E adevărat, părea mai înalt decât Geo şi mai bine făcut. Dar şi mai masiv, ceea ce nu pot să zic neapărat că-mi plăcea. Continua să-mi transmită o stare de nelinişte greu de explicat, iar când mi-a descris scena cu Pierre, mi-a venit să-i dau cu ceva în cap. Numai doamna Manea nu se dezmeticea. O invitaseră să stea cu ei şi-au întrebat-o ce vrea să bea. De fapt, Ian se purta de parcă se despărţiseră ieri şi reluaseră o conversaţie începută atunci. N-a putut să nu observe că mâinile celor doi băieţi se întâlneau mai rar

de când li se alăturase. Dar continuau să se soarbă din ochi şi ea nu putea să schimbe nimic. Nu mai ştia ce să creadă. Cum se lipise, din tot Parisul, tocmai de Ian?

În seara aia a suferit ca un câine, i se părea nedrept să lupte cu Pierre, cu toţi bărbaţii arătoşi care treceau pe lângă ea pe stradă. Îi venea să plângă de ciudă, dar afară a ajuns un râs senin, salvator. S-a îndrăgostit de Ian şi mai tare. Cu o deznădejde sfâşietoare. Să ai o relaţie cu un bărbat căsătorit poate fi chiar interesant, m-a asigurat doamna Manea. Dar să nu poţi să lupţi pentru el, să te trezeşti în faţa unui zid dublu ale cărui cărămizi comunică între ele şi, dacă renunţi la una, se duce dracului totul, se dovedea mai complicat decât ar fi crezut.

Bisexualitatea lui Ian m-a lovit în moalele capului. Ştii, Vali, până în ultimul moment nu-mi venea să cred că ni se poate întâmpla aşa ceva. Doamna Manea mi-a simţit dezorientarea şi m-a taxat imediat:

— Ramona, stai liniştită, nici nu m-aşteptam să înţelegi ceva...

Şi vocea sa răutăcioasă m-a omorât pentru a câta oară?

Mi-a ţinut apoi o teorie despre al nu ştiu câtelea simţ, despre care se îndoieşte serios că l-aş putea avea. Evident, dacă l-aş fi posedat, mi-aş fi dat seama până acum cât de special era Ian, ce resurse incredibile de senzualitate aş fi descoperit dacă ştiam cum să-l iau.

— Crezi că toţi eram nişte tâmpiţi, şi Marie, şi Pierre, şi eu, şi atâţia alţii care l-am iubit?

Tot cerul Parisului a căzut peste ea, dar pentru doamna Manea n-a mai contat decât că s-a întâlnit cu Ian. Obosise să-l mai caute. Din fericire, în bar nu s-a simţit în plus, iar Ian a dat semne că o place, că sărutul lui n-a fost chiar cel mai nevinovat lucru din lume. Numai că singura certitudine din seara respectivă, când, în sfârşit, stăteau faţă în faţă, a

fost că Ian va merge acasă cu Pierre. Ea mai trebuia să aştepte.

Au vorbit despre tot felul de lucruri, a aflat că cei doi se ştiau de câțiva ani, s-au amuzat, s-au atins de câteva ori şi atunci prietenul lui dispărea ca prin minune şi pe ea n-o mai interesa. Se ameţise puțin şi mai scăpase de încordarea acumulată cât timp i-a privit de la masa ei, până s-a hotărât să se ridice să se ducă să-i salute.

Şocul de la început l-a depăşit greu. Dacă i-ar fi povestit Marie, de exemplu, că lui Ian îi plac bărbații, probabil că s-ar fi mirat foarte tare şi i-ar fi fost greu să-şi imagineze că va continua povestea chiar şi în condițiile astea. Ceva o făcea să nu se mai poată opri, să-şi dea drumul pe o pantă şi să alunce până la capăt.

Doamna Manea credea că n-o să înțeleg niciodată prin ce a trecut, că nu sunt în stare de atâtea nuanțe. I-am zis că ceva mi se părea în neregulă. Crede-mă, Vali, m-am abținut de la alte comentarii şi tot ne-am dat cap în cap. A urlat ca apucata că cică n-aş fi fost pregătită ca Ian să intre în viața noastră. Nu transmiteam o energie bună. Şi dacă, Doamne fereşte, se întâmpla ceva rău cu ea şi cu Ian, numai eu aş fi fost de vină!

Cred că-ți dai seama, Vali, suportam de dragul doamnei Manea prea multe lucruri...

*

Geo îmi devenise din ce în ce mai apropiat. Simțea că nu mi-e bine. N-aş fi vrut să mă plâng şi mi-era foarte ciudă când o făceam. El o iubea pe doamna Manea şi putea să înțeleagă frica mea nebună că o să pierd acele grame de afecțiune câştigate atât de greu.

Poate n-ar fi trebuit să umblu prin Paris. Mai bine mi-aş fi căutat un loc al meu, chiar dacă banal, fără prea multe aventuri. Numai că mi-era din ce în ce mai frică.

Obişnuinţele rămăseseră singurele mele puncte de sprijin. Şi doamna Manea ştia prea bine şi de asta mă şi chinuia. Dacă plecam de la ea, nu mă aştepta nimeni la uşă cu flori. Încet mă obişnuiam şi cu Ian; speram doar să ne împrietenim până la urmă.

Când m-a întrebat în cel fel ţin eu la ea, dacă mi-a trecut măcar prin cap că aş putea s-o iubesc, recunosc, nu mă aşteptam. Cred că totul se lega, însă, de obsesia ei pentru Ian. Iar doamna Manea voia să-mi demonstreze că niciodată nu poţi să fii tranşant. Te poţi înşela. Oricând poate interveni în biografia ta un accident sentimental devastator şi tot ce credeai se întoarce cu 180 de grade. Iarăşi a emis nişte teorii despre mine. Devenise sportul ei favorit în ultimul timp:

— Dacă ai avea mai mult curaj şi ai fi crescut într-un alt mediu, ai fi acceptat şi latura asta a ta. Ai fi studiat-o. Dar aşa, n-o s-o cunoşti niciodată pentru că eşti o fricoasă, Ramona.

La început scăpam mai repede de vorbele pe care mi le spunea, după aia mă paralizau pentru câteva ore, uneori şi câte o zi întreagă. Mă mişcam cu încetinitorul de frică să nu mă descopere şi să mă analizeze iarăşi pe toate feţele.

Între mine şi doamna Manea n-a fost vorba despre ceva carnal, atâta timp cât nu ne-am mângâiat şi nu ne-am sărutat niciodată. Nu direct, cel puţin. Pentru că, prin intermediul lui Geo şi al lui Ian, am făcut-o de multe ori. Apoi, ea nu s-a ferit niciodată, ba, din contră, a vrut să fim cât mai aproape una de cealaltă în amorurile ei. Atât de aproape, încât a ridicat pătura, m-a luat de mână şi m-a tras în pat după ea. Îi simţeam picioarele lungi, impecabile, cum se mişcă în stânga şi-n dreapta, cum tresar la atingerea unui genunchi de bărbat. Dar tot timpul trebuia să mai trecem nişte bariere ca să fim sigure de prietenia noastră.

Voiam înapoi la Paris şi la Ian! Acolo mă simţeam mai în siguranţă decât la noi, unde apăreau tot felul de reproşuri aiurea care mă făceau să sufăr îngrozitor. Cred că şi pe ea o măcina povestea cu Ian. Din cauza lui se purta aşa: tot nu reuşea să se adune şi să spună ce s-a întâmplat mai departe. Orgoliul i s-a făcut ţăndări la un moment dat:

— Să nu te îndrăgosteşti niciodată! M-auzi? Bagă la cap! mi-a urlat cu faţa schimonosită de furie.

Şi Parisul s-a deschis iarăşi, ca o rană veche, cicatrizată. L'Âle St-Louis a supurat şi doamna Manea s-a dat peste cap ca-n basme şi iarăşi am ajuns lângă Ian şi Pierre, în bistroul din ce în ce mai animat la ora aceea târzie din noapte. Îşi trăseseră scaunele în aşa fel încât să se poată sprijini toţi trei cu coatele de bar. Rochia sa verde se ridicase puţin şi primul compliment al lui Ian, „ce genunchi frumoşi ai, Veronica!", a venit pe neaşteptate. Atunci a murit şi a înviat sub ochii lui Pierre, care nu vedeau nimic, cu siguranţă. Dar se făcuseră răi dintr-odată şi n-a mai scos niciun cuvânt, oricât de tare a încercat Ian să-l înveselească.

Pierre, cel îndrăgostit la fel de nebuneşte de Ian, suferea. Doar ea putea înţelege prin ce trece. I-a venit să-l strângă în braţe, să plângă în hohote şi să nu se mai despartă. Au rămas toţi trei în bar până când mesele s-au golit. Chelnerul i-a anunţat că într-un sfert de oră închide şi că, dacă mai vor să bea ceva, trebuie să se grăbească pentru ultima comandă. Au mai cerut câte o bere. Pierre nici nu s-a atins de halbă. Ian se întristase şi el, chiar dacă încerca să facă glume şi să mai destindă atmosfera. Doamna Manea aştepta prima despărţire şi nodul din gât de abia o mai lăsa să respire.

Ştia că va urma o noapte lungă în care i se va proiecta în minte cel mai dureros film mut posibil. Mâinile lui Ian se vor agita, dar nu ca s-o găsească pe ea. Îmbrăţişările acelea împărţite cu altcineva au azvârlit-o în întunericul gros din

catacombele oraşului, printre craniile stivuite frumos, care nu mai aveau probleme sentimentale şi nici dorințe. Rânjeau doar cu gura până la urechi. Le invidia din tot sufletul. Nu se putea opri în mijlocul drumului şi să urle că n-are ce să caute în studioul prea aglomerat de pe L'Âle St-Louis. Şi că merită ceva mai bun.

— Atunci am simțit prima dată că-mi pierd mințile, Ramona. Aşa cum pierzi o batistă sau nişte chei, mi-a zis.

Au ieşit împreună în stradă. Doamna Manea, care în ultimul timp locuise acolo, avea un sentiment de familiaritate. Dar n-a suflat o vorbă. A întrebat doar dacă vreunul dintre ei îl cunoştea pe domnul Dechamp, negustorul de vin din colțul celălalt al străzii. Au ridicat din umeri. Ian nici măcar nu ştia că acolo se află o vinotecă. Un motiv serios al acestei ignoranțe ar fi fost că, la ora la care se întorcea el de obicei acasă, şi sticlele domnului Dechamp dormeau buştean.

Ian i-a propus doamnei Manea să meargă până la capătul străzii împreună, să-i arate şi unde locuieşte cu ocazia asta, iar ea să găsească pe urmă un taxi. A fost singurul moment în care Ian a întrebat-o dacă a mai văzut-o cumva pe Marie şi dacă se cunosc bine. În noaptea în care se intersectaseră la ea nu apucase să afle nimic. Ian ştia doar că Marie pleca a doua zi să se interneze, undeva în afara Parisului. De asta şi trecuse, de fapt, atunci pe la ea.

Ar fi vrut să-i spună că ei îi povestise altceva, dar n-a mai fost timp. Ian i-a arătat o fereastră la primul etaj al imobilului pe care se afla plăcuța cu Martha Bibescu şi în dreptul căreia se oprise de mai multe ori să citească ce scrie. Pe lângă ei a trecut un taxi, Ian i-a făcut semn să oprească şi a îmbrățişat-o în grabă. Prima lor seară împreună se terminase. Pierre urcase, avea, probabil, propriul lui rând de chei de la apartamentul lui Ian. De la el n-a mai fost nevoită

să-şi ia la revedere. Şi nici să-i şoptească acel *à bientôt*, dureros ca dracu'.

Drumul cu maşina pe bulevardele Parisului îi făcea bine. A deschis puţin geamul şi i s-a părut că, pentru moment, vântul se oprise. Gunoaiele nu se mai ridicau în aer, pe Sena nu se mai distingea nicio lumină. Cu Ian nu stabilise ceva clar, doar că o să se vadă neapărat într-una din zilele următoare, când el o să termine de pregătit noua expoziţie. Îşi repetase tot drumul că lui Ian îi plac şi băieţii. Trebuia să se împace cu asta dacă îl iubea cu adevărat şi nu fusese doar un capriciu.

Geo, cu pălăria lui de paie, zvelt şi bronzat, cum îl văzuse când se despărţiseră, râdea în barbă. Asta a enervat-o cel mai mult, cred. Voia să scape, să se ascundă de tot ce i-ar fi zis şi Geo, şi cei care-i făcuseră curte la un moment dat, dar pe care ea îi refuzase dintr-un motiv sau altul. Toţi aveau dreptate să se simtă răzbunaţi.

Doamna Manea ajunsese în Place de la République, în faţa clădirii unde trebuia să coboare. Suferea ca un câine, dar o ţinea în viaţă gândul că între ea şi Ian lucrurile vor exploda când se vor cunoaşte mai bine şi celelalte dorinţe ale lui vor rămâne în umbră. Era imposibil ca Ian să nu-şi fi dat seama că dragostea ei n-avea de-a face cu ce-l lega de Pierre sau de Marie. Şi că, fără să ştie încă, în fiecare trup pe care-l mângâiase Ian, pe ea o căuta.

A coborât din maşină şi plutea. Suferinţa i se domolise. Imaginile cu Ian şi Pierre nu se mai distingeau atât de clar. Tot ce se întâmplase o toropise. N-a apucat decât să se descalţe când a intrat în casă. A dormit vreo două zile, cu nişte pauze mici în care a mers doar la baie şi a băut câteva pahare cu apă. Somnul n-o despărţise, însă, de Ian. Nu reuşise.

— Iubirea îți arată cât de jos poți să cazi, mi-a zis doamna Manea şi am crezut că avea lacrimi adevărate în ochi.

Mi-e greu să mă gândesc că femeia asta orgolioasă l-a pândit pe Ian, l-a aşteptat pe bănci, a încercat să urce în clădirea în care locuia, minţind că are de livrat un colet, cu orice risc, chiar şi acela de a da nas în nas cu vreun prieten care îl vizita. Femeile i se păreau, brusc, inofensive. Cu ele lupta era dreaptă şi respecta măcar nişte reguli. Nu ştia să-mi spună cum au decurs lucrurile exact, nici câte zile au trecut până l-a revăzut pe Ian.

Parisul părea tot timpul pregătit de furtună, asta n-a uitat. Vârtejuri de praf mergeau la braţul domnilor pe Champs-Elysées, pe Boulevard Saint-Germain. Pălăriile doamnelor păreau fragile, de parcă ar fi fost făcute din hârtie de ziar. Paşii săi se măreau în fiecare zi. Îi auzea şi când se oprea. Ei continuau să înghită distanţe, să umble pe chei şi să întoarcă oraşul de pe-o parte pe alta în căutarea lui Ian.

Voia să ajungă pe L'Âle St-Louis, dar se întâmplau tot felul de accidente şi casa albă, din vârful cel mai vestic al limbii aceleia de pământ, unde el îi arătase în seara aceea ferestrele de la primul etaj, se îndepărtase. Tramvaiul în care se urcase într-o dimineaţă a deraiat. Călătorii din vagoane au căzut unii peste alţii. S-au speriat foarte tare şi vreo doi dintre ei au ajuns la spital cu mâini şi picioare rupte. Ea s-a ales doar cu o vânătaie rotundă pe coapsa dreaptă. În altă zi, când aştepta metroul, a aflat că un tip s-a aruncat în faţa lui şi accidentul a bulversat mersul trenurilor câteva ore.

Într-o altă seară a coborât pe malul Senei, cu gândul că apa de culoarea petrolului o s-o trezească la realitate şi-o să-i redea instinctele de supravieţuitoare pe care credea că le-a avut cândva. Un cerşetor i-a cerut o ţigară şi ea n-a

avut. I se terminaseră. A început să-i vorbească serios despre faptul că e ultima lui seară, că s-a hotărât să se arunce în Sena, să înoate până la malul celălalt şi înapoi şi apoi să dispară. Dar nu putea să se sinucidă fără să-i fie îndeplinită ultima dorință. Şi pentru asta o considera vinovată pe ea şi urma să plătească. A prins-o de mână şi a tras-o spre marginea cheiului.

I-a simțit unghiile netăiate şi jegoase cum îi apăsau venele. Din starea de amețeală în care trăise în ultima perioadă, s-a trezit față în față cu un zdrențuros care o condamnase la moarte prin înecare. A încercat să se lupte cu el, să-l împingă şi să scape, dar mâinile lui o prinseseră bine şi nu mai voiau să-i dea drumul. Marginea de piatră se apropia din ce în ce mai tare şi cerşetorul nu mai avea răbdare. Se ținea strâns de ea şi, până să facă pasul în gol, mai rămăseseră doar câțiva centimetri. Doamna Manea a țipat să o lase în pace. L-a lovit cu picioarele, dar degeaba. Avea prea multe haine pe el şi nu simțea nimic. Gura i se mişca încontinuu şi firişoare de salivă i se prelingeau pe barbă. Balele lui o stropiseră pe față, dar în afară de frică nu mai simțea nimic. S-au luptat un timp şi s-a dezmeticit abia când a auzit în apă o bufnitură.

S-a aşezat pe jos, cu picioarele atârnate în gol, şi a aşteptat să distingă vreo mişcare, să audă un strigăt de ajutor. Omul care încercase s-o arunce în apă cu câteva minute înainte se dusese la fund ca un sac de cartofi. Ea îl ajutase.

S-a mai întors în locul acela. Cerşetorul de pe malul Senei ieşea de fiecare dată dintre aceleaşi cartoane colorate, prinse unele de altele. Îl privea în ochi şi, fără nicio strângere de inimă, îl împingea din nou în apă.

Un om murise în seara în care ea încercase să ajungă pe L'Âle St-Louis. Se transformase în hrană pentru peştii din fluviu. Îşi dorise să scape vie şi reuşise. Îi văzuse spaima

amestecată cu salivă, îi auzise respirația gâjâită, fusese atât de aproape de el, că a continuat să-i simtă puterea mâinilor şi după ce dispăruse cu totul de pe fața pământului. De atunci nu s-a mai apropiat prea mult de malul Senei. A continuat să treacă pe podurile Parisului, să se plimbe pe chei uneori, dar întotdeauna însoțită. Nu s-a mai uitat în apă, de teamă să nu-l descopere din nou pe cerşetor cu ochii deschişi şi cu barba încâlcită în alge şi resturi aruncate de turiştii indolenți. Ian îi întindea tot felul de capcane. Trebuia să scape de toate ca să se întâlnească. Doar lui i-a povestit prin ce a trecut şi mie, apoi, după o grămadă de ani.

De mai bine de treizeci de ani, coşmarurile doamnei Manea începeau din acelaşi loc. Nu se modificase nimic. Bărbatul era la fel de zdrențuros şi îi cerea aceeaşi țigară. De abia înțelegea ce-i spune, dar îşi ducea instinctiv mâna la închizătoarea poşetei. De atunci scotoceşte după pachetul de țigări, îl găseşte, dar când îl scoate afară, e doar o bucată de carton albastru, pe care scrie cu litere rotunjite Gauloises Blondes. Nici urmă de țigări. Îl roagă cu bani, îi face promisiuni incredibile, pe care n-ar putea să le respecte niciodată. El continuă să-şi lipească cele două degete jegoase de buze ca s-o facă să înțeleagă că nu vrea nimic altceva decât o țigară de sfârşit şi gata, dispare. Se sperie teribil când o apucă de umeri şi o scutură ca nebunul. Nu vrea să moară înecată şi urlă să-i dea drumul. Nu sunt sigură dacă l-a văzut cu adevărat cum s-a înecat sau doar i s-a părut că se ducea la fund.

Doamna Manea îl tot întâlnea pe cerşetorul de la Paris şi atunci mă lua de mână şi țipa în somn după ajutor. N-aş fi vrut să ştiu. Ar fi fost mai bine pentru mine să mă pot gândi, Vali, că, uneori, doamna Manea avea un coşmar fără personaje şi întâmplări cunoscute. Dar aşa se întâmpla cu toate poveştile doamnei Manea. Parcă era un făcut: o nouă

spaimă, asta câştigam de fiecare dată. Le împărțeam. Foarte bine! Deci prietenia noastră funcționa în continuare.

*

L-am înfiat şi pe cerşetorul de pe malul Senei şi nu ştiu sigur dacă nu cumva chiar eu l-am îmbrâncit în seara aceea, ca s-o salvez pe ea.

— Ce eşti în stare să faci de dragul unor oameni? La ce renunți şi ce păstrezi intact? mă întreba tot timpul doamna Manea.

Ajunsesem să cred că făceam prea puțin. Şi că nu eram în stare să-i arăt cât de tare mă prinsesem în poveştile ei.

Locuiam împreună în aceeaşi casă. Nu mă puteam plânge că mi-ar fi lipsit ceva. Multă vreme nici nu m-am gândit că, de fapt, mi se întâmpla ceva grav. Sau că poveştile doamnei Manea mă mâncau de vie. Până nu mai rămăsese mare lucru din fata care intrase într-o zi pe uşa casei ei, bucuroasă că, în sfârşit, s-a împrietenit cu o femeie mişto.

Obosisem îngrozitor. O ascultam, o încurajam să înainteze, să nu-mi lase nicio circumvoluțiune de creier necucerită, să pună stegulețe ascuțite pe unde a trecut dacă asta o făcea fericită. Am capitulat într-un fel ruşinos. M-am culcat cu toate fantomele ei, am strâns-o de mână atunci când nu voia să fie singură. Am stat cuminte să aştept să mă golească de tot ce mai aveam pe dinăuntru.

Am avut răbdare şi cu Ian. Am vrut să-l înțeleg până la capăt. Geo încerca să mă ajute. Îmi încălzea picioarele, mă mângâia pe cap cu atâta tandrețe, că uitam pentru moment ce mi se întâmplă. Doar aşa reuşeam să adorm, să mă eliberez pentru câteva ore de respirația doamnei Manea, care mă putea strivi în orice secundă.

Vali, poate ți se pare o nebunie, dar prietenii visează aceleaşi lucruri şi vorbesc cu o singură gură uriaşă despre

oameni şi întâmplări numai de ei ştiute. În afara lor, lumea nu există.

Înainte de a ne întâlni, doamna Manea n-a fost atât de importantă pentru nimeni. Sigur, n-ar fi recunoscut nici în ruptul capului. Aş fi vrut să reuşesc să nu-mi mai pese. Nu puteam s-o înfrunt şi, dacă mă abăteam de la drumul pe care-l trasa în fiecare zi şi pe care ne strecuram amândouă în şir indian, stricam totul. Ian ne ţinea unite. Ghemul de senzaţii se deşira greu. Fără să ştie, avea o iubită cu două capete şi patru sâni.

Doamna Manea slăbise mult. Odată cu Ian îşi pierduse echilibrul acela de femeie care reuşea să meargă şi pe sârmă dacă se ambiţiona. Asta se întâmpla demult. Parisul se schimba sub ochii noştri: grădinile se aliniau toamna şi îi rupeau sufletul cu aspectul lor de joc cu beţe de chibrituri. Apoi, primăvara, pe locul sperietorilor de ciori triste ca naiba izbucnea atâta verde, că o luai razna.

Când s-a despărţit de Geo, Bucureştiul a rămas la el. Mi-a spus că mai vorbeau uneori despre cartierul Tei în care copilărise ea, fără sentimentalisme, aşa cum îţi aminteşti nişte lucruri care ţi s-au întâmplat în altă viaţă. El n-o înţelegea. Nici eu.

*

Prima vizită pe L'Âle St-Louis, după întâlnirea neaşteptată din bar, doamna Manea a făcut-o într-o marţi. Cele trei ceasuri rele bătuseră câteva zile la rând, nu mai avea de ce să se teamă. A ajuns în dreptul imobilului alb, s-a uitat de nenumărate ori în stânga şi-n dreapta, a stat un timp pe aceeaşi bancă pe care se mai aşezase, doar ca să mai prindă un pic de curaj şi să ajungă la primul etaj.

Nu avea nimic special să-i spună lui Ian. Poate era suficient să stea unul în faţa celuilalt. El să o privească în felul acela descumpănit. Ea să şteargă cu buretele

disperarea care pusese stăpânire pe mintea şi pe trupul său în seara în care l-a văzut atât de tandru cu Pierre.

A reuşit să intre în clădire împreună cu o femeie de vârstă mijlocie şi cățelul său, un caniche negru, proaspăt tuns. Se întorcea de la cumpărături şi căra o sacoşă roşie. S-a oferit chiar să-i deschidă uşa de la lift, după ce i-a spus că ea o să urce pe scări, pentru că merge doar până la primul etaj al imobilului. Doamna Manea a rămas în fața liftului. Mai avea încă timp să se răzgândească, să fugă cât mai departe de Ian şi de băieții lui.

Nu-şi putea scoate din minte gândul că, dacă ar fi ajuns mai devreme în clădirea albă, ar fi găsit-o în viață pe Martha Bibescu. Nu-şi dădea seama în care dintre apartamente locuise, dar coincidența asta continua s-o emoționeze şi o făcea să vrea să-l întrebe pe Ian dacă o cunoscuse sau dacă auzise măcar despre povestea prințesei. În spatele unei uşi banale, vopsite ca toate celelalte în maron roşcat, se afla şi ferestra de la care Martha privise Parisul pentru ultima oară. În toată nebunia unui oraş străin, doamna Manea găsise un fir neaşteptat care lega lumile unele de altele. A luat totul ca pe un semn: prin Marie ajunsese la Ian, Ian o adusese aproape de un personaj despre care nu ştia, din păcate, atât cât ar fi vrut, dar şi-a promis că o să afle mai multe în viitorul apropiat.

Cu gândul că trebuia să ajungă fix pe 28 noiembrie 1975, în punctul cel mai vestic de pe Quay Bourbon, doamna Manea a ciocănit la uşa pe care scria „Ian Nori, photographe". Se împlineau exact doi ani de la moartea Marthei Bibescu. Clopotele de la Nôtre Dame se auzeau de parcă ar fi fost în aceeaşi încăpere.

De aici povestea a luat-o în altă direcție şi cred că, fără să ştie, Martha i-a fost doamnei Manea de mare ajutor. Mie, nu prea. A apropiat-o de Ian, mai ales că el ținuse mult la femeia aceea care venise din România, învârtise Parisul pe

degete şi fusese atrasă numai de bărbaţi importanţi. Murise la optzeci şi şapte de ani, în timp ce-i scria lui un bilețel: „Mon chéri, te aştept mâine, la ceai”.

Biografii n-au menționat acest amănunt, au reținut doar că Martha începuse să-i scrie o scrisoare doamnei De Gaulle, al cărei soț murise cu ceva timp în urmă şi de care prințesa fusese destul de apropiată spre sfârşitul vieții. N-a mai terminat-o, însă, niciodată. Nici invitația pentru vecinul său n-a ajuns la destinație, pentru că n-a mai fost strecurată pe sub uşă, ca de obicei, de camerista ei devotată, Blanche Caniot.

În locul biletului cu scrisul lunguieț al Marthei, Ian a găsit, când s-a întors acasă, după miezul nopții, câteva persoane strânse pe palier în fața uşii Marthei. Vorbeau în şoaptă despre cât de uşor plecase ea de pe lumea asta, fără să se chinuiască deloc.

Ultimele cuvinte scrise de prințesă îi erau adresate, aşa că Blanche, cu ochii plânşi şi fără să ştie prea bine ce să facă cu mâinile ei mici în acele momente, a scos din buzunarul de la rochia gri, cu mâneci lungi, bucata de hârtie împăturită şi i-a dat-o lui Ian. Plângea în hohote şi batista îi acoperea jumătate din față, dar tot i-a zis:

— Nici nu bănuiți cât de mult vă iubea doamna!

Blanche n-avea familie, dintre ai ei nu mai trăia nimeni. În ultima perioadă, situația materială a celor două vecine ale lui Ian se înrăutățise. Nu vorbeau niciodată despre bani, dar el ştia că Blanche era nevoită să plătească uneori din propriile economii cheltuielile casei şi că se descurcau destul de greu. De aceea Ian îi dădea lui Blanche, periodic, câte un plic în care strecura câteva bacnote. Găsise o metodă bună, îi lăsa bani să-i plătească diverse taxe şi avea grijă întotdeauna ca suma să fie mult mai mare decât era nevoie. În felul acesta, nimeni nu se simțea prost.

Chiar în seara aceea tristă, pe holul imobilului, Ian i-a propus lui Blanche să rămână să-l ajute cu treburile casei şi să aibă grijă de cele trei pisici. Cât timp mai era Martha prin preajmă, însă, obligaţiile ei nu se terminaseră.

I-a promis că o să vorbească despre asta după zilele de doliu. Şi dacă el credea că poate să-i fie de ajutor, a promis că o să accepte cu dragă inimă, mai ales că asta însemna că n-o să se îndepărteze prea mult de „lanterna" Marthei, aşa cum îşi alinta prinţesa apartamentul de pe L'Âle St-Louis. Şi Blanche îşi dorea să plece cu aceeaşi imagine în faţa ochilor, ca şi iubita sa Martha: Sena nesfârşită şi măreaţă.

Ian le îndrăgise pe cele două femei ca pe nişte personaje dintr-un roman franţuzesc de început de secol. Când s-a mutat lângă Martha, habar n-avea ce era cu prinţesa asta de la Bucureşti. Apoi a vizitat-o de câteva ori pe săptămână şi i-a înapoiat cărţile franţuzeşti pe care ea le scrisese şi i le împrumutase să le citească. A ascultat-o povestind despre Posada şi despre Mogoşoaia, despre soţul ei, George, un mare aviator şi un infidel cel puţin la fel de notoriu.

Îşi petrecuseră multe după-amiezi împreună. Îi făcea bine să le viziteze în apartamentul luminos, suspendat deasupra Parisului, şi să vorbească cu Martha. Prezenţa ei acolo, despărţiţi doar de câteva ziduri, l-a făcut să se simtă acasă pe Île St-Louis, chiar la scurt timp după ce se mutase şi îşi instalase studioul în clădire. Avea darul să-l liniştească şi parcă toată viaţa lui dezordonată, împărţită între fotografie şi relaţii agitate, rămânea în urmă. Reuşea să nu lase niciun gând străin să-i strice buna dispoziţie. Cât timp stătea lângă Martha, problemele lui sentimentale şi toţi băieţii ăia frumoşi puteau să mai aştepte.

De dragul lui Ian, Martha cedase: se lăsase pozată, pe sofaua de piele, cu o tapiserie imensă în fundal, înconjurată de multe vaze cu flori proaspete. Aniversa optzeci şi cinci de ani şi ultima dată când acceptase să fie fotografiată fusese

în urmă cu douăzeci de ani. Îi pusese o singură condiție lui Ian: să nu-i ceară să stea nemişcată. Un mic grup de prieteni venise pe la ea. Părea cea mai vitală dintre toți. Vorbea. Una dintre mâini o avea ridicată în aer. În cealaltă, pe care îşi înfăşurase un rozariu care se lăsa în jos ca un mănunchi de brățări, până la jumătatea palmei, îşi ținea şi țigara. Pe cap îşi pusese un fel de glugă neagră, diafană. Cum a fotografiat-o Ian, cumva din semiprofil, Martha avea ceva din dramatismul unei eroine de tragedie antică.

Ian îi făcuse cadou de ziua ei un tort de ciocolată, şampanie şi optzeci şi cinci de fire de crizanteme galbene, iar ea i-a scris a doua zi în zori: „Datorită ție, *mon chéri*, am avut o aniversare perfectă. Am uitat că am împlinit o groază de ani. Mai e puțin şi se face un secol. Pentru tine mi-aş fi dorit să fi fost măcar jumătate. Păstrează fotografia mea. A ta, M.!".

Toate astea avea să le afle doamna Manea de la Ian în timpul vizitei sale neanunțate. I-a deschis un băiat care s-a prezentat ca asistentul domnului Nori, îmbrăcat doar în nişte pantaloni negri, lărguți, dintr-un fel de doc, îndoiți deasupra gleznelor şi care se strângeau pe talie cu un şnur. A invitat-o să intre, dar ca să-l poată vedea pe Ian, mai avea de aşteptat vreo douăzeci de minute. Încă nu terminase şedința foto, începută de dimineață. Blanche a apărut şi ea şi a întrebat-o cu ce ar putea s-o servească.

— O cafea, un pahar cu apă şi o scrumieră, a rugat-o doamna Manea.

Nu se aşteptase să întâlnească un asemenea personaj în casa lui Ian. Fusese primită într-o încăpere mare, cu pardoseală de lemn, vopsită în multe culori şi cu extrem de puțină mobilă: câteva scaune de regizor, pe al căror schelet de lemn natur erau prinse cu şuruburi nişte bucăți de pânză bej, o măsuță de sticlă şi o canapea albă, scundă. Pe

pereți atârnau vreo zece fotografii, fără ramă, protejate de o peliculă de sticlă. Toate alb-negru.

Senzația doamnei Manea a fost că a nimerit într-un sanctuar al bărbaților unde o mână de femeie lustruia din când în când nişte obiecte
de cult.

S-a oprit în dreptul fiecărei fotografii şi s-a lăsat sedusă de tipii cu buze frumoase şi haine puține, de ochii plini de dorință împrăştiați în fiecare colț al camerei. Îşi aduce aminte şi acum cât de tare au excitat-o acele imagini, cum îi venea să le pipăie corpurile şi să-i strângă în brațe. Ian, cu aparatul lui de fotografiat, scosese la iveală lucruri extrem de intime din fiecare dintre tipii pe care-i pozase. Ce le spunea Ian? Cu ce cuvinte meşteşugite le topea pudoarea?

Când a intrat în cameră şi a văzut-o, Ian a strâns-o în brațe şi s-a scuzat că nu arată prea bine, avusese o zi grea şi o şedință foto care se prelungise mult peste ora stabilită. Părea, însă, bucuros că o vede. Şi, iarăşi, doamna Manea nu mai înțelegea nimic.

Când Blanche a venit să aducă paharul cu apă şi cafeaua, a rugat-o şi Ian să-i toarne într-un pahar nişte whisky cu multă gheață. După felul în care şi-au zâmbit, doamna Manea n-ar fi ştiut să spună dacă nu cumva femeia care îi servise atât de discret nu era chiar mama lui Ian. Abia după ce au rămas numai ei doi în cameră, cu paharele şi ceştile în față, au început să vorbească întâi despre Blanche şi apoi despre Martha.

În seara aia, Ian i-a dăruit doamnei Manea ultima fotografie a Marthei.

Ne-am uitat îndelung la ea. Deşi o ştiam de când mă mutasem, habar n-aveam cine era femeia respectivă. O să ți se pară ciudat, dar parcă eu însămi am cunoscut-o pe prințesa Bibescu şi, iarăşi, asta i se datorează numai

doamnei Manea, care m-a luat de mână şi m-a dus în punctul acela cât un ac cu gămălie de pe L'Âle St-Louis.

Geo, săracul, se simţea neglijat şi dat la o parte. Încerca să scoată de la mine mai multe amănunte picante despre legătura doamnei Manea cu Ian. Dar nu-i divulgam nimic. Oricum, el venea şi pleca când voia. Îl invidiam sincer, eu nu mă mişcam niciun milimetru.

*

Doamnei Manea nu i-a luat mult să înţeleagă că lui Ian îi lipsea prietenia tandră a Marthei. Doar îi povestise cât de tare aştepta s-o viziteze şi cât îl bucura corespondenţa lor, ţinută după eticheta altor vremuri. Chiar dacă niciunul dintre ei nu scria epistole lungi, ci doar nişte bileţele care nu depăşeau niciodată o jumătate de pagină, Ian le păstrase pe toate.

Îşi trimiteau măcar câteva rânduri şi asta până în ultima zi a Marthei. Ca de obicei, ea se aşezase la biroul de lângă fereastră, îşi umpluse stiloul cu cerneală şi, acolo, cu tot Parisul în faţă, s-a gândit la Ian şi la ceaiul parfumat pe care urmau să-l bea împreună. Numai că mesajul acela a extenuat-o peste măsură, l-a lăsat deschis pe masă şi s-a mutat în fotoliul aflat în cealaltă parte a camerei. Şi-a învelit picioarele cu un pled croşetat, de lână. Acolo a găsit-o Blanche, cu un zâmbet discret în colţul gurii şi cu o lumină roşie pe faţă, lăsată în urmă de un soare imens, care cădea în apă la asfinţit. După ce au chemat medicul, acesta a presupus că prinţesa murise de cel puţin o oră şi jumătate.

Când i-a povestit doamnei Manea ce se întâmplase în urmă cu doi ani, lui Ian îi tremura vocea. Ţinuse cu adevărat la Martha. La început, după cum singur a recunoscut, o vizitase doar dintr-un fel de snobism de artist. Ian făcea deja poze pentru *Elle* şi pentru *Harper's Bazaar*. I se păruse de *bon ton* s-o întâlnească pe vecina lui prinţesă

care-i cunoscuse pe Proust şi pe atâția alții. Snobismul lui s-a topit, însă, după primele două vizite şi a intrat în jocul epistolar al Marthei Bibescu. Şi sub puterea sa de seducție, absolut fabuloasă şi la optzeci de ani. După câteva vizite se apropiase de Martha de parcă s-ar fi ştiut de-o viață. Ian i-a vorbit doamnei Manea, în seara aceea, despre legătura lor profundă şi ea a simțit că trebuie să afle mai multe, că viața ei şi a prințesei se întâlniseră prin omul pe care-l iubea cel mai mult şi că, odată ce o găsise, nu mai aveau cum să se despartă. Şi pentru Ian doamna Manea căpătase o consistență pe care n-o bănuise până atunci. Şi la care nici ea nu sperase. Privirea lui, altădată doar senzuală, atunci se înflăcărase şi doamna Manea se fâstâcea şi nu-i venea să creadă cum îngerul Martha o luase de mână, îi deschisese uşile secrete ale clădirii albe şi subțiri şi o apropiase de Ian într-o singură seară.

Momentul acesta al poveştii a însemnat pentru mine şi pentru doamna Manea ultima perioadă bună.

Parisul ne promitea încă plimbări, iubiri devastatoare, cafenele cu multe geamuri în care ne puteam vedea din cap până-n picioare. La ce bun să mă mai fi uitat în oglindă?

Ştiam că n-o să dureze prea mult nici iubirea ei pentru Ian, aşa cum simțisem de la început că o să se termine prost aventura de pe L'Âle St-Louis. În fond, nu puteam decât să aştept. Nu mă grăbeam. Trăiam bine mersi cu fantomele mele: cu Geo, cu Ian, cu doamna Manea. Surpriza urma să vină de la Martha Bibescu, în apartamentul căreia doamna Manea s-a şi mutat peste puțin timp. Familia prințesei, care locuia în Anglia, îl rugase pe Ian să se ocupe de închirierea casei după moartea Marthei. Nu voiau să-l vândă şi şi-ar fi dorit ca „lanterna" să fie păstrată în cele mai bune condiții. După ce stătuse acolo un stomatolog neamț împreună cu soția lui, de câteva luni, apartamentul rămăsese din nou liber.

Doamna Manea l-a convins pe Ian să i-l arate chiar atunci, la ora aceea târzie din noapte. Nu mai avea răbdare până a doua zi. A fost destul de convingătoare din moment ce el a dispărut în camera alăturată. S-a auzit un sertar tras, a cărui glisieră a scârțâit, şi Ian s-a întors cu o legătură cu trei chei mari, prinse într-un inel de metal. Doamna Manea îl aştepta deja în picioare, lângă uşa din hol. Apartamentul Marthei nu semăna deloc cu cel în care locuia Ian. Deşi se afla la acelaşi etaj, era împărțit altfel: intrai într-un hol mic, din care se deschidea salonul, cu arcade la mijloc şi cu nişte geamuri rotunde.

— Chiar avea aerul unui far, Ramona. Un far pentru dirijat vapoarele, m-a asigurat doamna Manea.

S-a apropiat de ferestrele livingului şi se aştepta să vadă valuri de o jumătate de metru, sparte la picioarele turnului. A descoperit Sena, o mare mult mai îngustă, mai întunecată şi fără valuri, luminată din loc în loc de felinare. Nu aprinseseră luminile când intraseră şi doamna Manea spera ca turnul acela de pe L'Âle St-Louis să-i ducă într-un loc în care spaimele sale şi atracția lui Ian pentru băieți să nu mai existe.

Doi oameni stăteau în întuneric, în casa în care locuise până în ultima zi a vieții sale prințesa Bibescu. De fapt, trei, dacă mă pui la socoteală şi pe mine, care am fost acolo tot timpul din moment ce doamna Manea n-a păstrat niciun detaliu doar pentru sine. S-a purtat ca o infirmieră care urmăreşte ca picăturile de perfuzie să ajungă în sângele pacientului. Şi, pot să jur, nu s-a irosit niciun mililitru din povestea ei prețioasă.

Prima lor noapte de dragoste mi s-a părut destul de teatrală. Dar nu era treaba mea. El a venit lângă doamna Manea şi a îmbrățişat-o. Strânşi unul în celălalt, cu Parisul abia ghicit de o parte şi de alta a cheiurilor întunecate, i-au mulțumit Marthei că-i adusese împreună în seara aceea de

noiembrie. S-au gândit la ea în acelaşi timp şi, în secunda următoare, când doamna Manea şi-a întors capul spre Ian, a zărit-o şi pe prinţesă. Zâmbea şi se legăna în balansoar, ca şi când ar fi fost singură în încăpere.

Au făcut dragoste chiar acolo, lipiţi de geamurile casei, fără să mai apuce să se dezbrace de toate hainele. În braţele lui Ian a uitat şi de privirea îngăduitoare a Marthei, şi de suferinţa pe care şi-o plimbase pe străzi, zile în şir, în căutarea lui, şi, apoi, după ce-l găsise, de neliniştea care o făcea să tresară când vedea câte un băiat care ar fi putut să-i fie lui amant. Noaptea aceea m-a apropiat şi mai mult de doamna Manea. Le simţisem respiraţiile, mirosurile trupurilor încleştate unul de celălalt, fără nicio fisură pe unde s-ar fi putut strecura o mângâiere străină.

Doamna Manea mai iubise şi mai fusese iubită, dar nu mai avusese acea senzaţie că aerul se deşira în jur şi că, odată cu el, corpul îi devine din ce în ce mai uşor şi că nu-l mai poate ajunge. Îi amorţiseră mâinile, dar nu-i dădea drumul lui Ian. În aceeaşi poziţie s-au lăsat să alunece şi au ajuns pe podea încă lipiţi unul de altul.

De afară venea o lumină crudă, rozalie, care i-a făcut să-şi revină. Ea şi-a mişcat întâi un picior şi i-au pocnit încheieturile.

Când el a întrebat-o dacă ar vrea să se mute în apartamentul Marthei Bibescu, era sprijinită cu spatele de perete şi se uita la el cu o dragoste pe care ştia că n-o va primi niciodată înapoi. Cu toate astea, fără să se gândească la restul lucrurilor complicate din viaţa lui Ian, a zis un da răspicat şi sonor.

S-a uitat din nou spre balansoarul din partea opusă a camerei, dar de data asta, chiar dacă se legăna uşor, nu se mai afla nimeni în el. S-a ridicat cu ajutorul lui Ian şi s-a îndreptat spre holul care părea că duce la baie. Tot apartamentul plutea în lumina din ce în ce mai iscoditoare a

dimineții. Nu ştia când trecuse timpul şi, dacă ar fi fost după inima ei, nici nu l-ar fi lăsat să se mai urnească vreodată din loc.

Baia în care intrase venea şi ea din altă lume: îmbrăcată toată în plăci de marmură albă, cu o cadă imensă în care chiar şi ea ar fi putut să se întindă în voie. Pe unul dintre pereți avea o fereastră care dădea spre o curte interioară. S-a privit în oglinda din dreptul chiuvetei şi în toți anii care au urmat nu şi-a dorit decât să mai regăsească strălucirea pe care am avut-o în ochi în dimineața aia, chiar dacă era nedormită, cu părul în dezordine (pe atunci îl purta până la umeri) şi descoperise două firicele de grăsime adunate la baza nasului. Primele riduri tot atunci le-a ghicit, ascunse bine sub pielea subțire din jurul ochilor, dar nu-i mai mai păsa de nimic. Şi-a ridicat rochia, s-a spălat şi s-a întors repede la Ian, care o aştepta deja cu uşa de la intrare deschisă.

Cu toate că nu se luminase bine de ziuă, în apartamentul lui Ian se împrăştiase o aromă de cafea proaspătă. Blanche îi aştepta să vină, bătuse într-un castron ouăle pentru omletă. Mai rămăsese doar să le răstoarne în tigaie. Înainte coborâse la colțul străzii şi cumpărase două baghete proaspete pentru micul dejun. Se vedea că e cumva emoționată, cel puțin aşa i s-a părut doamnei Manea când au intrat în bucătărie şi mirosurile i-au readus la viață într-un fel atât de plăcut, că ea a uitat de orice pudoare şi l-a sărutat pe Ian de față cu Blanche. S-au aşezat toți trei la masă. Liniştea dospea ca o cocă frământată, când cineva a băgat cheia în uşă şi a rotit-o de două ori.

Toți trei au rămas cu furculițele în aer şi cu bucățile de pâine caldă între degete. Pierre s-a blocat în primă instanță, după care a salutat politicos şi s-a oprit lângă Ian. S-a ridicat el, n-a lăsat-o pe Blanche. A luat o farfurie şi o cană

pentru cafea din dulap, i-a tras un scaun şi l-a poftit pe Pierre să li se alăture la micul dejun. Doamna Manea s-a uitat la cei doi bărbaţi printre înghiţiturile cu omletă şi, fără să vrea, i-au dat lacrimile. Dar nu mai avea cale de întoarcere. Era prea târziu pentru asta. A doua zi şi-a mutat puţinele bagaje în apartamentul prinţesei Bibescu şi se hotărâse deja să-l înfrunte şi pe Pierre, şi pe oricare alt bărbat care ar fi apărut prin zonă. Nu ştia în ce se bagă. Eu cu atât mai puţin.

Acum, când îţi scriu ţie, Vali, mi se pare că lucrurile au curs lin. Dar nu-i aşa. Noi două am parcurs acelaşi drum, ne-am dus bagajele în casele străine ale unor femei, de unde am plecat apoi cu greu, lăsând în urmă fiecare propriul cadavru.

Dimineaţa aceea din bucătărie a reordonat lucrurile, a trezit-o din visul care începuse în apartamentul Marthei, cu o noapte înainte, când fuseseră atât de apropiaţi. Şi a înrăit-o într-un fel greu de explicat: după ce trupurile lor s-au separat, parcă i s-ar fi dislocat un organ vital. Pentru mine a urmat perioada în care m-a pedepsit pentru fiecare înfrângere suferită, pentru fiecare gând homosexual al lui Ian.

Nu mă lăsa să închid ochii. Asta ar fi echivalat cu dezertarea din povestea sa de dragoste. Nu de puţine ori, când aţipeam pentru câteva minute, venea cu o cană de apă rece şi mi-o turna în cap. Mă speriam şi săream în picioare ca arsă, cu părul şiroindu-mi de stropi mari, şi mă întorceam spăşită în apartamentul Marthei Bibescu. Trebuia să supravieţuiesc până la sfârşitul poveştii şi să retrăiesc toată idila doamnei Manea. Dacă n-o făceam de bunăvoie, găsea ea mijloacele necesare să mă convingă.

Pe Geo îl recuperam în puţinele momente în care reuşeam să adorm şi faptul că mă lua de mână şi-mi şoptea, cu glasul lui înţelept, „rezistă, fata mea, rezistă!”, îmi făcea

viața un pic mai uşoară. Nu mai eram singură; cineva înțelegea prin ce trec şi mă încuraja. Când mă lăsam impresionată de vocea lui Geo, nu mai reacționam la zgâlțâiturile doamnei Manea.

Se plictisise să mă stropească cu apă. A găsit o sfoară groasă şi m-a legat de mâini şi de picioare şi tot n-am simțit nimic. Oricum, nu aveam unde să fug şi nici nu mi-ar fi trecut prin cap să opun rezistență. Nu mă întreba de ce, că nu ştiu să-ți răspund. Numai slăbiciunea mea tâmpită e de vină. Ea m-a pierdut.

Continuarea poveştii de la Paris aşa am aflat-o, aşezată în fotoliu şi cu mâinile strânse bine una de alta. Picioarele mi le-a dezlegat doar când trebuia să mă duc la baie. M-a hrănit, m-a ajutat să mă îmbrac, dar nu voia să mă elibereze. Încerca să mă convingă că e mai bine pentru amândouă să depindem una de cealaltă şi că aşa o să înțeleg, în sfârşit, prin ce a trecut.

„Lanterna" Marthei Bibescu i-a arătat doamnei Manea adevărul în față: pe Ian n-avea cum să-l păstreze doar pentru ea. În cel mai fericit caz trebuia să se mulțumească cu statutul de singura femeie din viața lui, printre alte numeroase legături cu tot felul de tipi.

În scurt timp şi-a dat seama că Pierre avea cam aceeaşi soartă şi gândul ei mi s-a părut îndreptățit: să facă în aşa fel încât să se împrietenească şi să controleze situația. S-a întâmplat ca ei chiar să se înțeleagă. Poate o fi fost şi o chestie de zodie, din moment ce se născuseră în aceeaşi lună, doar la o zi distanță. Ian îi datora enorm lui Pierre. Fără el, ar mai fi stat mult şi bine prin cârciumile boeme, lângă nişte sticle soioase, discutând cu alți distruşi despre artă. Au făcut un pact de care Ian n-a avut habar niciodată: niciunul să nu sufere pentru timpul pe care acesta îl petrecea cu fiecare în parte.

Numai că Ian le scăpa printre degete. Se întâlnea la tot pasul cu băieți ciudați care-și doreau să devină modele și să intre în lumea exclusivistă a modei și vedeau în el persoana care să le deschidă ușile. Îl șantajau, veneau pe la studio și nu mai scăpa de ei. De multe ori Pierre era cel care rezolva problemele sentimentale ale lui Ian. Îi plătea pe respectivii să plece fără să facă scandal.

În timpul ăsta, doamna Manea încerca să se acomodeze cu noua sa viață, să se obișnuiască cu fantomele care bântuiau apartamentul în care se mutase, cu zgomotele puternice pe care le auzea noapte de noapte. Învățase să recunoască pe scări pașii lui Ian, pe ai lui Pierre și să-i distingă imediat pe cei culeși de prin baruri care nimereau pentru prima dată acolo, împiedicați și libidinoși. Se lipeau de Ian și el nu știa să spună nu. Simțea că e viu doar dacă le înșira trupurile pe o ață.

*

Când suferința doamnei Manea atingea un prag limită, prințesa îi sărea în ajutor. Citea pe nerăsuflate romanele de dragoste scrise de Martha Bibescu și publicate sub pseudonimul Lucile Décaux. Se făcuseră filme după ele și fuseseră o sursă de venit nesperată pentru familie în vremuri de criză. Cum nu ieșea prea des din casă și tot amâna să-și caute ceva de lucru, doamna Manea avea la dispoziție mult timp pentru citit. Căuta indicii din care să compună un portret cât mai fidel al proprietarei apartamentului în care se mutase. Studiase nenumărate scrisori ale prințesei, dosite prin sertare. Ian se arăta de fiecare dată curios să mai afle câte ceva despre Martha și aventurile sale și începuse să o viziteze din ce în ce mai des pe doamna Manea. Își făcea timp și trecea măcar o jumătate de oră în fiecare zi să vadă în ce punct ajunseseră cercetările sale. Lucrurile între ei nu se schimbaseră cu

mult față de prima zi, dar slăbiciunea lui Ian pentru Martha îi făcuse cumva să se lipească.

Ian chiar venise cu ideea ca doamna Manea să scrie despre viața prințesei române, iar el să se ocupe de fotografiile rămase de la ea. Își făceau planuri împreună și asta o liniștea cumva pe doamna Manea.

Continuau să facă amor cam o dată pe săptămână și întotdeauna în casa Marthei. În aceeași perioadă, corespondența ei cu Geo, aflat la Lisabona cu treburi, se intensificase. Nu-i spusese încă de ciudățenia relației în care se băgase, dar îi povestise pe îndelete despre apartamentul pe care-l găsise printr-un cunoscut și de fascinația pentru viața Marthei Bibescu. O încurajase și el să continue studiul și se oferise să-i suplimenteze suma lunară pe care, oricum, i-o trimitea la dată fixă. Evident, în fiecare scrisoare Geo îi cerea doamnei Manea amănunte despre amicul ei fotograf. Pesemne că nu-i trebuise prea mult să se prindă despre ce prietenie era vorba.

Mă tot minunam (chiar și în starea tâmpită în care ajunsesem) de cât de mult o iubise Geo pe doamna Manea. Pasiunea lui mă făcea să-l consider în continuare îngerul meu păzitor și să-i aștept vorbele salvatoare. Știam că nu mă putea dezlega și nici măcar nu mi-aș fi permis să-i cer să mă scape de ea. Mă mulțumeam să-l simt lângă mine, mai ales că la Paris lucrurile mi se păreau din ce în ce mai neliniștitoare.

Ian parcă înnebunise. De abia dacă mai dormea o noapte pe săptămână acasă. Hălăduia pe străzi. Pierre își pierduse și el din răbdarea pe care o avusese în urmă cu cinci ani, când se cunoscuseră. Nu de puține ori doamna Manea auzea certuri înfiorătoare între ei, dar nu intervenea. Aștepta cu sufletul la gură să se stingă urletele și să se facă în sfârșit liniște. Îi neglija și pe Pierre, și pe ea, asta era clar.

Şi toată amestecătura în care trăiau, atârnaţi ca două lipitori de Ian, săpa adânc în sufletele şi minţile lor.

Exact după ce avusese loc episodul trist când, în timp ce făceau amor, Ian îi spusese Martha în loc de Veronica, am avut din nou dreptul la un somn normal. Şi asta chiar dacă am îndrăznit să-i zic că poate greşise şi ea în momentul în care îşi făcuse părul roşu ca al prinţesei Bibescu, după ce se uitase pe pozele ei din tinereţe şi simţise nevoia să facă anumite schimbări ca să-i semene.

Ajunsesem într-o stare gravă de extenuare: mă puneam în pat şi tresăream din jumătate în jumătate de oră de frică să nu se întâmple ceva la Paris şi eu să nu-mi dau seama. Să nu fiu pe faţă.

Tot cam pe atunci îmi pusesem în cap să nu mai înghit ce-mi dădea să mănânc doamna Manea.

Starea mea de slăbiciune se accentuase şi începusem să am halucinaţii care anticipau ce urma să se întâmple la Paris peste puţin timp.

Cred că n-o mai văzusesem de mult pe doamna Manea cu zâmbetul ăla satisfăcut pe faţă ca în noaptea în care am sărit din pat şi am început să ţip ca apucata:

— Nenorocitule, nu-i face rău lui Ian, lasă-l în pace!

Spaima mea însemna capitulare, mă ataşasem de el şi deja plăteam pentru asta. Amintirile doamnei Manea mă asimilaseră. Când mă uitam uneori la ea cum trebăluia prin bucătărie, nu-mi venea să cred că viaţa noastră era atât de zbuciumată. Nu mi-a trebuit mult să-mi dau seama că mă dusese şi de data asta pe o pistă greşită şi că ştia prea bine ce i se întâmplase lui Ian. Ba se mai simţea şi vinovată că, în noaptea cu pricina, căzuse într-un somn greu şi nu auzise absolut nimic, niciun ţipăt, niciun scaun răsturnat sau vreun geam spart.

Nici ea şi nici Blanche, care se retrăsese în cămăruţa ei, despărţită printr-un hol îngust de apartamentul Marthei.

Blanche avusese grijă, de altfel, s-o întrebe pe doamna Manea dacă o deranja cumva această vecinătate. Pentru munca ei de biograf, discuțiile cu Blanche erau mană cerească. Şi femeia se dovedea de-o discreție salvatoare. Niciodată n-o întrebase nimic despre relația cu Ian şi nici nu-i comentase acestuia legăturile cu bărbații. Îi mărturisise chiar că-i plac foarte mult fotografiile lui şi că, atunci când n-are treabă, se furişează în camera unde are şedințele foto şi îi priveşte minute în şir modelele care stau nemişcate în fața aparatului.

— Ştiți, niciodată nu sunt aceiaşi băieți din realitate în fotografiile lui!

Şi avea dreptate camerista Marthei, de care m-am apropiat din primul moment în care doamna Manea a scos-o la iveală în povestea pariziană. I-a promis lui Blanche că o să-l roage pe Ian s-o pozeze într-o zi dacă îşi dorea atât de mult. N-a mai fost timp şi Blanche nu s-a mai aşezat niciodată, îmbrăcată în rochia de stambă cu manşete de dantelă la mâneci şi la guler, pe scaunul din studioul lui Ian.

Şi pe Blanche, ca şi pe Geo, i-am îndrăgit foarte tare.

Blanche nici n-ar fi putut să fie altfel. Dacă nu şi-ar fi văzut de treabă, n-ar fi rezistat o viață întreagă alături de Martha Bibescu, într-o casă în care prințesa a primit mereu vizitele unor bărbați importanți pe care i-a iubit de-a lungul vieții. Când închideam ochii, o simțeam pe Blanche lângă mine. Era bunica pe care n-o cunoscusem. Mirosea a vanilie amestecată cu scorțişoară şi a ierburi de Provence. Mă apăra de doamna Manea, atât cât putea s-o facă cineva plecat pe lumea cealaltă, dar martor cheie într-o poveste de dragoste atât de dureroasă.

Aveam impresia că doamna Manea asta făcea în fiecare zi: îi deranja pe toți oamenii pe care îi iubise atunci la Paris. Şi eu, şi ei trebuia să plătim pentru suferința îndurată. Ea

îmbătrânea, iar fantomele de care nu vrusese să se despartă deveneau din ce în ce mai sfărâmicioase. N-avea încotro, doar eu mai rămăsesem prin zonă şi rezistam eroic. Nu pentru mult timp, după cum ştii deja, Vali.

Nimic nu era întâmplător în gesturile doamnei Manea. Nici faptul că mă legase de mâini şi de picioare, de exemplu. Aceste amănunte o ajutau să retrăiască pierderea lui Ian. Avea nevoie de suferinţa mea proaspătă pentru asta. Sub ochii mei speriaţi şi imobili, amorul nebun al doamnei Manea s-a terminat într-o baltă de sânge.

Ian a fost descoperit de Blanche într-o dimineaţă, când se dusese, ca de obicei, în apartamentul lui să hrănească pisicile şi să pregătească pentru toţi micul dejun. Când a băgat cheia în uşă şi a încercat s-o rotească, şi-a dat seama că Ian o uitase deschisă peste noapte. Se întâmpla pentru prima dată în patru ani. A apăsat pe clanţă şi, în loc să se urnească, uşa se înţepenise. Blanche s-a gândit, evident, că vreuna dintre pisici trăsese în joacă un pantof şi a insistat. A împins-o cu putere, până a reuşit s-o deschidă cât să se strecoare înăuntru. Dezordinea din holul încă întunecat la ora aia i-a dat o stare de agitaţie şi nişte înţepături în dreptul inimii. A aprins lumina şi, prin cadrul uşii, a zărit cozile ridicate ale pisicilor care se învârteau în cerc în jurul unui scaun şi scoteau nişte sunete mârâite. Altădată ar fi venit unduioase spre Blanche, s-ar fi netezit de picioarele ei, bucuroase că, în sfârşit, cineva s-a trezit şi vor primi de mâncare şi li se va da drumul afară. Dintr-o singură mişcare săreau de pe geamul bucătăriei pe balcon.

În dimineaţa aceea de toamnă n-au băgat-o în seamă pe Blanche. Descoperiseră o chestie importantă de care nu se mai dezlipeau şi căreia îi dădeau înnebunite târcole. Femeia trăise cândva la ţară şi ştia că, dacă nu sunt în călduri şi, totuşi, fac în felul acela, e un semn că moartea se află prin preajmă.

Holul arăta răvăşit ca după o încăierare. Nimic nu mai rămăsese la locul lui, hainele fuseseră trase din cuier, cutiile cu pantofi răsturnate. Primul impuls al lui Blanche a fost să se aplece şi să le strângă, să facă o ordine exemplară, aşa cum era şi la doamna Manea pe vremea când mă mutasem. Numai că, între timp, casa se îmbâcsise, delăsarea noastră ajunsese în toate cotloanele.

Cu o geacă în mână, pe care o ridicase din dreptul cuierului, şi cu un pantof sport în cealaltă, Blanche s-a îndreptat spre camera de zi. Spătarul scaunului trona în dreptul uşii şi nu lăsa să se mai vadă nimic altceva. Pisicile continuau să se învârtă într-un cerc strâmt şi miorlăiau sfâşietor. Lui Blanche i s-a făcut pielea de găină, i-a scăpat pantoful din mână şi zgomotul lui când s-a izbit de duşumea a speriat-o atât de tare, că a făcut o săritură înapoi. L-a strigat pe Ian, întâi cu vocea scăzută, după aia mai hotărâtă, dar în afară de pisicile care continuau să miorlăie, nu se auzea nimic. A luat-o spre uşa de la intrare, a intrat în apartamentul în care stătea doamna Manea, s-a dus lângă patul ei şi a început s-o mişte. Îi tremura mâna, n-a putut să-i zică nici că se întâmplase ceva, nici că văzuse vreo grozăvie, dar că o roagă se se trezească.

— Nu e bine cu domnul Ian!

Somnoroasă, cu părul ciufulit şi îmbrăcată într-o cămaşă de noapte transparentă până la genunchi, doamna Manea a sărit din cel mai dulce somn de dimineaţă, direct în picioare. N-a mai aşteptat-o pe Blanche. A pornit-o desculţă spre apartamentul de vizavi, lăsând toate uşile deschise. Blanche s-a ţinut cu greu după ea. Începuse să alerge şi tot a ajuns după ce doamna Manea trecuse val-vârtej de hol şi intrase în camera de zi, unde cineva trăsese scaunul cu spătar chiar în dreptul arcadei de la intrare. Blanche a ajuns la timp şi a apucat s-o sprijine pe doamna Manea ca să nu se prăbuşească pe jos ca un sac de cartofi.

L-au văzut în acelaşi timp pe Ian: stătea nemişcat, cu capul uşor înclinat spre partea dreaptă, cu faţa desfigurată şi îmbibată de sânge, îmbrăcat doar în tricou şi chiloţi. Şi după ce femeile au intrat în încăpere, pisicile au continuat să-i dea târcoale, de parcă cineva fusese acolo înaintea lor şi le învârtise cu nişte cheiţe, iar bietele animăluţe nu se mai puteau opri şi adulmecau înnebunite tot felul de mirosuri necunoscute. Blanche şi-a revenit prima, a prins-o din zbor pe pupăcioasa Rouge, care sărise în poala lui Ian şi începuse să-l lingă pe nas, apoi le-a gonit afară şi pe celelalte două surate ale ei.

Doamna Manea s-a apropiat de Ian, şi-a lipit buzele de gura lui, în speranţa că mai respiră. Oricât de subţire ar fi fost firul de căldură, ar fi însemnat că încă mai trăieşte, că mai are o şansă, chiar dacă fusese grav rănit. În timpul ăsta, Blanche venise de la bucătărie cu un cuţit mare şi încerca să taie cablurile cu care îi fuseseră legate mâinile lui Ian.

— Doamne, Blanche, e rece ca gheaţa! i-a spus doamna Manea în timp ce-l săruta pe Ian pe toată faţa tumefiată.

Nu băgase de seamă că sângele scurs din cele două răni de la cap îi murdărise deja părul şi mâinile.

Iubitul ei Ian murise la câţiva metri de ea, care nu-i auzise strigătele disperate. Dormise în timp ce el primea nişte lovituri groaznice, poate chiar se întorsese de pe-o parte pe alta când lui îi izbeau capul cu un obiect contondent pentru a doua oară. Asta n-avea cum să şi-o ierte toată viaţa. Pentru foarte puţin timp mai putea fi al ei, putea să-i mângâie coapsele încordate de cât se zbătuse să scape din lupta aceea cumplită, să-i aranjeze tricoul care îi venea atât de bine şi îi contura incredibil braţele.

Blanche îl sunase imediat pe Pierre şi acesta venise într-un suflet. Făcuse mai puţin de un sfert de oră. Amândoi au încercat s-o convingă pe doamna Manea să-l lase în pace

pe Ian, nu mai puteau face nimic pentru el. Poliția fusese anunțată şi trebuia să ajungă dintr-un minut în altul. Au fost nevoiți s-o bruscheze pe doamna Manea ca s-o îndepărteze de corpul lui Ian. Pierre plângea în hohote, sprijinit de măsuța din cameră, de pe care toate lucrurile fuseseră date la o parte şi zăceau împrăştiate pe jos:

— Pentru Dumnezeu, ce au căutat? Să fi luat tot, dar să nu-i fi făcut nimic lui Ian, se tânguia el.

Amândoi suspinau, şi Pierre, şi doamna Manea, fiecare în colțul lui, până au simțit nevoia să se strângă în brațe unul pe celălalt. Puțină căldură, măcar atât să fi putut păstra din relația lor cu Ian, din iubirea aceea nebunească, tulbure, căreia nu puteau să i se împotrivească nici măcar acum, când el stătea mort în fața lor. Şi lor li se făcuse deja un dor nebun de el.

Clădirea albă de pe L'Île St-Louis, care îi rupsese inima doamnei Manea şi care însemnase enorm pentru Pierre, dispărea odată cu Ian. Nici prințesa Bibescu şi nimeni altcineva nu mai putea s-o oprească să nu se scufunde. O crimă oribilă într-un loc atât de poetic părea ceva imposibil de suportat.

Vali, dacă ajungi vreodată la Paris, te rog mult să cauți „lanterna" Marthei Bibescu pe L'Île St-Louis, pe Quai Bourbon, la numărul 45. Şi să-mi spui dacă e aşa cum mi-a povestit doamna Manea.

În casa noastră din Bucureşti intrase moartea. Se lăsase ca un praf greu peste noi, peste obiectele doamnei Manea. Oriunde mă uitam, îl vedeam pe Ian, aşezat în scaunul cu spătar înalt, cu sângele negru acoperindu-i mai mult de jumătate din față. Doar corpul lui părea că mai salvase puțină viață, că nu i se lichefiase cu totul senzualitatea, că mai rămăseseră nişte cantități infime care nu i se scurseseră din venele înghețate. Am locuit cu Ian aşa multă vreme. Nu putrezea, nu-şi schimba culoarea de la o zi

la alta, nu-şi modifica poziţia capului. Rănile i le găseam în fiecare dimineaţă în acelaşi loc. Cauzele morţii fuseseră stabilite de criminalişti fără prea mare greutate.

Crima de pe L'Âle St-Louis făcuse senzaţie şi ţinuse multe săptămâni primele pagini ale ziarelor. Familia lui Ian, adică Pierre, doamna Manea şi Blanche, dăduse, în mai multe rânduri, declaraţii amănunţite la poliţie. Ieşiseră la iveală detaliile cele mai intime şi mai inconfortabile ale vieţii lui Ian şi ei sufereau îngrozitor că trebuiau să se dezbrace în faţa unor necunoscuţi suspicioşi care habar n-aveau şi nici nu-i interesa cât de tare îl iubiseră pe omul ăsta.

Pentru ei şi pentru alţii nu erau decât nişte homosexuali perverşi care-şi meritau soarta, iar doamna Manea o femeie frumoasă şi nebună care intrase într-un joc periculos şi absurd.

După toate indiciile, la crimă participaseră doi indivizi. Iar moartea victimei survenise în urma unor traumatisme craniene cauzate de mai multe lovituri cu un obiect contondent. Aşa cum avea să se scrie, în apartamentul-studio al fotografului Ian Nori veneau mereu tineri, artistul fiind recunoscut ca un mare consumator de amoruri întâmplătoare. Ce-i atrăsese la el pe Pierre şi pe doamna Manea îl şi omorâse. Nu mai puteau decât să facă ordine la locul faptei şi să plece, aşa cum veniseră.

Zile întregi s-au luat probe din apartamentul în care avusese loc crima, s-au căutat indicii care să-i conducă pe poliţişti la autorii faptei. În privinţa mobilului, nu mai erau dubii. Fusese vorba de
un jaf, din moment ce din casă dispăruseră multe lucruri, printre care şi aparatul de fotografiat al lui Ian.

Doamna Manea stătea împreună cu Blanche şi aştepta un semn de la Geo, căruia îi scrisese: „Dragul meu, trec prin cea mai neagră perioadă a vieţii mele. Nu mă lăsa singură. Te rog vino aici şi ajută-mă!". Nu se mai văzuseră de

aproape doi ani, de când se terminase vacanța aia neliniştitoare de la Saint-Tropez şi lăsaseră străduțele în pantă şi florile ciclamen de-o parte şi de alta a drumului. Şi se eliberaseră unul pe celălalt. Sau, cel puțin, aşa îşi imaginaseră.

La fel crezusem şi eu. Dar nu. Geo s-a înființat la Paris în seara zilei următoare. Zburase de la Lisabona şi o sunase pe doamna Manea de la un telefon public, de la ieşirea din stația de metrou Saint-Michel, ca să ştie încotro s-o apuce. Ea i-a dictat adresa, el a scris-o pe spatele unei cutii de chibrituri şi, peste mai puțin de o jumătate de oră, bătea la uşa apartamentului Marthei Bibescu de pe L'Âle St-Louis. Înainte ca doamna Manea să-i deschidă, a văzut alături sigiliul pus şi benzile galbene ale poliției, care protejau o bună bucată din spațiul comun.

Nu mă aşteptam ca Geo să mă dezamăgească şi să se întoarcă la doamna Manea. M-am simțit mințită şi îngrozitor de singură după ce au plecat împreună la Lisabona. El continua să lucreze acolo. Între timp se şi căsătorise şi avea un copil de câteva luni. Viața lui nouă nu l-a împiedicat să se urce în primul avion şi să spună acasă că are nişte lucruri urgente de rezolvat la Paris.

— Pe Ian îl iubisem cu patimă, dar Geo îmi rămăsese cel mai apropiat om de pe pământ, mi-a zis doamna Manea.

De lucrul ăsta şi-a dat seama, încă o dată, când l-a văzut în dreptul uşii de la Paris. Venise direct de la aeroport, cu o o geantă cu cataramă aurie în mâna dreaptă, îmbrăcat impecabil şi cu acelaşi zâmbet în colțul gurii, care ciupea puțin şi din barba lui deasă, tunsă de curând.

De Ian scăpasem, dar pe Geo am crezut că-l pot păstra, că era puțin şi al meu. Nu suportam să-l mai văd încă o dată în brațele doamnei Manea. Cum mai putea să-mi fie alături, când ei se plimbau, ținându-se pe după umeri, pe străzile în pantă? Ştiu, nu trebuia, dar mă îndrăgostisem de

Geo. Doamna Manea nu-l meritase niciodată. Iubirea lor portugheză, secretă, m-a umilit îngrozitor. Ea mi-a simţit slăbiciunea şi a făcut astfel încât să se termine cât mai dureros pentru mine.

În fiecare zi simţeam că o urăsc şi mai mult, că nu-i mai suportam ochii negri care-i străluceau într-un fel anume când îmi arăta Lisabona, străduţă cu străduţă, portocal cu portocal. Geo încercase de fiecare dată să-mi spună că n-a fost chiar aşa, dar nu mai voiam să-l ascult. La ce bun? Mă părăsise. Doar asta îmi răsuna în urechi zile în şir. O alesese pe ea.

Mă trezisem iarăşi complet singură, iar doamna Manea îşi bătuse joc de mine. Atâta tot. Poate din acelaşi motiv n-a mai simţit nevoia să mă chinuiască. Părea că a depăşit această etapă. Ba chiar începuse să revină la un fel de drăgălăşenie care-mi aducea aminte de primele luni ale conviețuirii noastre. Dar totul nu era altceva decât un joc căruia îi studiase în profunzime detaliile.

Am încercat din răsputeri să nu-i arăt cât de rău îmi face să-l urmez pe Geo în camerele luminoase din Bairo Alto, pe care doamna Manea le schimba des. Se plângea tot timpul:

— Ştii, Ramona, în Lisabona nu există niciun pic de intimitate!

Nu reuşea să se obişnuiască cu ferestrele la stradă, cu aerul de vacanţă al oraşului, cu rufele lui albe, umflate de briză şi puse la uscat afară, deasupra capetelor trecătorilor. Casa Marthei Bibescu i se păruse perfectă. La Lisabona se dusese ca la un sanatoriu retras, să-l piardă pe Ian, să se odihnească. Geo se străduia să înţeleagă, s-o înveselească, să petreacă împreună cât mai mult timp.

În fiecare zi, la prânz, luau masa la una dintre cârciumile micuţe din cartierul de pe colină în care locuia ea, alături de câteva persoane în vârstă care jucau table şi

nu păreau niciodată curioase să afle de unde veneau sau ce limbă vorbeau. Se salutau după un timp, dar atât. Doamna Manea îl redescoperise pe Geo: un bărbat însurat, mare amator de *bacalao* şi de *vino verde*, rece şi acidulat. Şi nu-şi ascundea deloc fericirea de a fi din nou împreună, într-un oraş colorat care nu avea absolut nimic special de demonstrat. Pe lângă Paris putea trece drept un mare sat, cu o lumină arsă şi multe pisici tărcate, grăbite să se tolănească undeva la umbră, într-un cotlon cât mai îndepărtat de ochii lumii. La orele prânzului, bucăţile de *azulejo* de pe faţadele caselor rămâneau singurele porţiuni cu adevărat răcoroase.

În alte condiţii, dacă n-ar fi fost vorba despre doamna Manea şi despre Geo, mi-ar fi plăcut foarte tare la Lisabona, ştiam asta. Dar aşa, nu făceam decât să mă furişez pe străzile înguste şi întortocheate din Alfama, printre fustele înflorate ale doamnei Manea, care întârzia tot timpul la întâlnirile cu Geo şi el o aştepta cu o sticlă de vin desfăcută în faţă şi cu pălăria de paie aşezată pe masă, lângă pahar.

În vara aceea petrecută la Saint-Tropez, chiar ea îl convinsese să probeze nu ştiu câte pălării până se hotărâse cu care îi stătea, de fapt, cel mai bine şi, în cele din urmă, şi-o cumpărase. Îi zicea tot timpul că, dintre ei doi, el e cel sentimental.

Mie îmi plăcea în continuare de Geo şi speram în fiecare zi ca doamna Manea să se piardă pe străzile Lisabonei şi să nu mai vină, să nu se mai întâlnească. Deşi mă gândeam cu groază cum el ar fi căutat-o şi nu ştiu dacă aş fi suportat să-l văd disperat, alergând ca un nebun s-o găsească.

Nopţile mele se făcuseră reci. Îngheţaseră. Geo mă îmbrăţişa ca şi altădată, dar nu-l mai credeam. Soarele portughez nu ajungea până la mine. Cu degetele ei lungi şi nervoase, doamna Manea avea grijă să-l întoarcă din drum. Lipită de Geo, aşteptam să se sfârşească totul. Visam în

fiecare noapte că dau pătura la o parte şi că scap. Aiurea. Am eşuat într-un apartament cu trei camere, complet gol, cu parchetul raşchetat şi zugrăvit proaspăt.

Geo îi făcuse pe plac doamnei Manea şi căutase să-i închirieze ceva fără niciun fel de mobilă. Îi adusese o saltea pe care o trântise pe jos într-una dintre camere şi câteva afişe de film pe care i le lipise, tot el, pe pereți. Acolo se retrăgeau să-şi facă siesta după masa de prânz. El nu-i vorbea despre familia lui, ea nu-l întreba nimic. Se topeau în îmbrățişări lungi şi încercau să uite tot ce li se întâmplase până atunci.

Uneori de abia dacă scoteau câteva cuvinte. Mâncau în linişte şi plecau spre locul acela ferit, ținându-se strâns de mână. Închideam ochii să nu-i mai văd cum se ating, dar doamna Manea era vigilentă. Trebuia să-mi arate tot şi să mă facă să sufăr cât mai mult.

Dacă n-ar fi ştiut că-mi pasă de Geo, poate nu s-ar fi încăpățânat să toarne pasiune cu găleata în povestea lor de la Lisabona. Mă dădeam cu capul de toți pereții ăia curați din apartament şi aş fi făcut orice să n-o mai văd tăvălindu-se cu el în fiecare zi. Nu ştiu cât am dus-o aşa... o lună, două... Tot timpul îmi repeta:

— Atunci, la Lisabona, am simțit că Geo mă iubeşte prea mult.

A spus-o pe un ton care m-a speriat. Mi-am dat seama ce urma să se întâmple, cum o să-l părăsească din nou pentru altcineva. Fără nicio remuşcare, cu acelaşi zâmbet pervers pe față. Am luat hotărârea să nu mai ies din casa aceea. Să aştept cât pot de mult, oricât de dureros ar fi devenit.

I-am spus şi că ar fi timpul să ne oprim, dar n-a făcut altceva decât să rânjească şi să se fâțâie prin fața mea ca o actriță bătrână trâmbițându-şi dragostea de care avusese parte:

— Te roade cumva gelozia, Ramona?

Geo, la rândul lui, încerca, noapte de noapte, să mă îmblânzească. Mă implora:

— Ramona, nu fi proastă, Veronica asta urmăreşte. Să nu-i cazi în plasă, fata mea!

Mai nou, când mă lua cu drăgălăşenii părinteşti, mă enerva. L-am rugat să înceteze, că sunt deja la capătul puterilor. Îl pierdusem. Mi-l suflase de sub nas doamna Manea. Asta nu se mai putea schimba. Niciodată.

Rămăsesem din nou singură. Amândouă ştiam că Ian se mutase de la Paris la Lisabona cu tot cu scaunul de care fusese legat, direct în camera în care dormea doamna Manea. Geo încerca să-i şteargă din minte noaptea aceea şi în felul ăsta să-l ajute şi pe Ian să dispară, să plece să se odihnească într-un loc liniştit, cu multă verdeaţă.

Doamna Manea nu-mi mai stârnea niciun pic de compasiune. Puţin îmi păsa dacă atunci când Geo o lua în braţe, Ian o privea cu jumătatea lui de cap îmbibată în sânge uscat. Dar pe Geo îl impresiona şi nu voia s-o piardă încă o dată. I-a promis tot ce e în stare un bărbat îndrăgostit. Făcuse planuri de viaţă pentru ei, undeva în America de Sud. Era pregătit să plece a doua zi, să-şi lase nevasta şi fetiţa în însorita Lisabonă şi nu-i cerea nimic în schimb doamnei Manea. Niciun sacrificiu, doar o iubire calmă, tihnită, în care să îmbătrânească.

Mi-au dat lacrimile. Atunci l-am iubit pe Geo cel mai mult. Aş fi vrut să-i iasă planurile şi, dacă aş fi putut să fac ceva pentru el, nu m-aş fi dat în lături să-l ajut.

Doamna Manea încerca să mă convingă că, oricât ar fi de adevărată, de la un punct încolo iubirea are ceva cleios:

— E un păianjen scârbos care-şi îmbăloşează hrana! Nu mă înţelege greşit, mi-a mai spus, ţineam la Geo şi fără el nu ştiu ce m-aş fi făcut.

Cu toate astea, simțea că el capitulase. Nu mai avea nimic de câştigat. Şi iarăşi a început să i se pară că se face în fiecare zi mai scund decât ea. Se plimbau, intrau împreună în casă şi totul era perfect. Dar de la un punct încolo ea nu mai reuşea să-şi scoată din minte gândul că el se transformase. Şi, dacă ar fi continuat povestea, se vedea trăind, undeva la malul oceanului, într-o casă frumoasă, dar cu un Geo pitic care nu mai ajungea până la ea.

Pentru mine Geo rămăsese la fel. Îmi doream să-i dau şansa să se salveze şi s-o părăsească el pe doamna Manea pentru ultima dată. Am tras de timp. Habar n-am ce-a fost exact în capul meu. Masochismul meu a derutat-o şi pe ea destul de mult. Nu mai înțelegea. Pierduse controlul. Se ambala, mă brusca şi părea că nu mai are răbdare. Alergam pe străzile din Lisabona. Căutam scurtături, cu gândul că voi reuşi să schimb sfârşitul poveştii dintre ea şi Geo. N-am nicio îndoială că pentru mine o făceam, de fapt. Cu toate astea, neliniştea lui Geo, tremurul lui o priveau doar pe ea.

Eu nu mai existam, înțelegi Vali? Nici dacă m-aş fi pus în fața lui n-ar fi făcut altceva. Chinul de a-l vedea pe bărbatul iubit în brațele altei femei nu se compară cu nimic. Palmele pe care le primeam de la doamna Manea, pe neaşteptate, când i se părea că o grăbesc, usturau la început, dar se stingeau repede.

Aveam din ce în ce mai tare senzația că se agață de el doar ca să nu mi-l lase mie. Îl trăgeam în toate direcțiile, ca nişte animale de pradă demente. Geo nu protesta. Îl simțeam din când în când cum mă fixează cu privirea. Nopțile ştiam că sunt ale noastre şi că doamna Manea nu putea să ajungă acolo să ni le ia. Ne aparțineau în întregime. Dar nu-mi erau de ajuns. Voiam răzbunare şi asta nu putea să vină decât dacă el o părăsea pe doamna Manea acolo, la Lisabona, şi cobora în fugă scările pe care urcaseră de atâtea ori ținându-se de mână şi nici măcar nu-

şi mai întorcea capul să-i facă un ultim semn de rămas-bun. O lăsa să se topească în soare, să se subţieze până şi-ar fi pierdut, în cele din urmă, puterile asupra noastră.

Noapte de noapte făceam planuri cu Geo, ne îmbrăţişam cu o disperare care o scotea din minţi pe doamna Manea. O făcea să turbeze de furie, să mă urască de moarte. Sărea din somn şi mă lovea isteric. Dădea şi cu mâinile şi cu picioarele şi striga:

— Te-am văzut, te-am văzut, Ramona! Nemernico, tu erai acolo, îmbrăcată în hainele mele!

Visele continuau poveştile şi îi arătau exact ce încercam să-i ascund. Îi râdeam în nas. În ciuda durerii pe care mi-o provoca, o încurajam să dea şi mai tare dacă poate:

— Geo e aici şi mă apără, curvă bătrână! i-am zis într-o noapte, când ajunsesem la capătul puterilor.

În momentul ăla s-a blocat. A tras toate aşternuturile de pe pat, mi-a rupt hainele de pe mine să vadă unde l-am ascuns. Voia să-l găsească şi să-l ia înapoi. Îi aparţinea. Înnebunise de furie, dar nici măcar atunci n-am dat în ea. Jur că n-am atins-o nici măcar atunci, Vali. Râdeam în hohote şi-mi ţineam braţele strânse într-o îmbrăţişare care îi provoca o suferinţă mai mare decât ar fi făcut-o orice durere fizică. Îi vorbeam despre dragostea mea şi a lui Geo, despre cum ne aruncase chiar ea în relaţia asta, despre cum el o uitase şi regreta că nu ne întâlniserăm mai devreme. Îmi ţuguiam buzele şi mă sărutam cu Geo în faţa ei, îl mângâiam şi îi vorbeam la ureche.

A continuat să mă lovească până a obosit şi s-a întins pe jos, epuizată şi răvăşită, cum n-o mai văzusem niciodată. A adormit acolo. Eu m-am întors în jumătatea mea de pat, fără să mă desprind din braţele lui Geo. Pielea mi se tăbăcise şi începeam să pierd sentimentul de teamă cu care doamna Manea mă controlase atâta timp. Arma ei imbatabilă ruginise. Devenise o caricatură de care puteam

să râd atunci când se aştepta mai puţin. Iubirea lui Geo mă căptuşise pe dinăuntru cu un material gros care mă făcea să rezist în orice condiţii.

În seara despre care îţi povestesc acum, doamna Manea a capitulat. Nu înseamnă că s-a purtat mai frumos sau că mi-a fost mai uşor, dar se schimbaseră forţele. Noi ne reuniserăm, ea lupta de una singură. Frica ne-a ţinut în continuare împreună, câte zile au mai rămas până la sfârşitul poveştii. Nu mă mai lovea, asta era partea bună a vieţii. Cadoul nepreţuit al lui Geo, aşa-l consideram.

Lisabona se îndepărta, oricât de tare încerca doamna Manea să mă exileze acolo, să mă închidă în apartamentul închiriat de Geo. Mi-a arătat cele două genţi în care urma să-şi strângă lucrurile când va pleca. Îşi pregătise deja ieşirea din scenă. El ar fi venit să vadă ce se întâmplase, de ce nu ajunsese la întâlnirea lor zilnică şi ar fi găsit o casă goală, fără suflet şi un bilet pe care ea îi scrisese doar atât: „Te-am părăsit, Geo! Iartă-mă! Iubirea ta e prea mult pentru mine". Totul, absolut totul era aranjat: foaia ruptă dintr-o agendă, pixul cu care urma să scrie porcăria asta, hainele spălate şi stivuite pe două rânduri pe scaunul lipit de perete în dormitor.

Nu puteam să aştept să i se întâmple asta lui Geo, să-l văd din nou că suferă după tot ce făcuse pentru ea de-a lungul timpului. Nu merita şi basta. Nu mă interesa unde se duce doamna Manea şi de ce. N-avea decât să-şi ia picioarele lungi la spinare şi să-şi trăiască amorurile pe unde voia.

Ştiu că ţi-e greu să crezi, Vali, dar Geo m-a salvat de la o moarte oribilă prin sufocare. Îţi spun ca să înţelegi cum ne apăram unul pe altul când lucrurile deveniseră periculoase. Geo îmi spunea încontinuu să rezist până găsim o portiţă de scăpare. De fapt, nu folosea niciodată pluralul şi lucrul ăsta mă enerva din moment ce nici nu-mi trecea prin cap să plec

şi să-l las cu doamna Manea. Nu ne mai feream de ea, mai ales când discuţiile erau aprinse şi trebuia să ne spunem lucruri care contau. Când prindea vreun schimb de replici între noi, doamna Manea ne taxa imediat şi din amoraşi nu ne mai scotea. Şi-o spunea pe un ton atât de batjocoritor, că mă durea sufletul. O lăsam în pace. Geo nu intervenea niciodată şi nici nu vorbea cu ea, ceea ce era destul de ciudat. Dar îi respectam alegerea. În viaţă fusese destul cu doamna Manea. În sfârşit era doar al meu. N-am mai putut şi am urlat la ea să ne lase dracului în pace, că ne-a otrăvit destul. A tăcut. Dar în scurt timp a ripostat şi planul pe care-l pusese la cale a fost cât pe ce să-i reuşească.

M-a lăsat să adorm, să-l iau în braţe pe Geo şi a aşteptat cel mai bun moment din noapte, când somnul mă-nghiţise cu totul. Respiraţia mea era un bun barometru. Doamna Manea nu se putea înşela. Trebuia doar să stea la pândă, ca şi altă dată, şi să fie pe faţă. Avusese timp să se gândească la toate. Şi-a scos perna de sub cap şi m-a aşteptat să revin la poziţia orizontală. Habar n-am cât o fi stat până am catadicsit să mă întind pe spate pentru că, de obicei, dorm pe partea dreaptă şi câte o noapte întreagă, cu picioarele strânse la piept, fără să amorţesc.

Dar atunci m-am întors mai repede, iar ea a luat perna şi mi-a fixat-o pe faţă, în aşa fel încât să-mi acopere şi gura, şi nasul. Nu i s-a părut suficient de sigură metoda şi s-a urcat cu genunchii ca să poată apăsa mai tare decât o putea face cu mâinile. Instinctul meu de supravieţuire s-a activat. A fost ca un vierme care a scos capul şi s-a agăţat de ultimele tresăriri de viaţă cu o forţă devastatore. A îngurgitat într-o secundă spaima mea că o să mă omoare asemeni unei cămile însetate. Geo avusese dreptate şi de data asta. Mi-era şi mai drag.

Şi mai ştiu că, dacă n-ar fi fost el acolo s-o îmbrâncească, doamna Manea nu s-ar fi oprit. Ar fi mers

până la capăt. Şi-ar fi lăsat toată greutatea corpului în genunchii osoşi care ar fi străpuns straturile textile şi cutia mea toracică cu aceeaşi lejeritate.

A doua zi am cedat nervos şi am lovit-o pe doamna Manea cu scrumiera în cap. Nu o dată, ci de mai multe ori. Până când am auzit cum îi trosneşte craniul ca un pepene copt pe care îl încerci vara în piață. Îi faci dop înainte să-l cumperi ca să vezi dacă e dulce. Şi de la o înțepătură de cuțit se crapă de sus până jos. Doamna Manea stătea cuminte. Tăcuse după mult timp. Ne priveam una pe alta în ochi de la o distanță indecent de mică. Niciuna dintre noi n-a scos niciun sunet. Poate nu mai rămăsese nimic de spus la despărțire. S-a mulțumit să fixeze cu privirea scrumiera pe care habar n-am de pe unde o pescuise şi de cine îi mai aducea aminte. Jur că nu s-a zbătut şi n-a încercat să se salveze.

*

Vali, aş fi vrut să nu fiu nevoită să scriu mai mult decât încape în formularul acela A4 pe care un domn în uniformă mi l-a pus în față în prima zi de arest preventiv:

Subsemnata Petrescu Ramona, fiica lui Constantin şi a Rodicăi, născută la data de 12 aprilie 1981, în localitatea Brăila, domiciliată în Bucureşti, sector 2, în strada Domenii nr. 76, cu C. I seria RX 213413, declar că în seara zilei de joi, 22 septembrie 2006, mi-am pierdut uzul rațiunii şi am omorât-o pe numita Manea Veronica, în vârstă
de 70 de ani, domiciliată în Bucureşti, strada Domenii nr. 76.
Precizez că între noi nu există niciun grad de rudenie.

Pentru tine ar fi fost prea puțin. Pentru judecător la fel. Pentru mine nu mai contează. De doamna Manea nu m-am despărțit încă. Ar fi fost prea uşor să se întâmple aşa. Ne pândim una pe alta din fiecare colț. Doar Geo şi Ian au rămas în apartamentul acela. Ei au fost mai vii şi mai puternici decât noi, fără îndoială. Iar ea a avut grijă să rămânem uniți, să nu ne pierdem unii de alții.

Există un testament prin care apartamentul doamnei Manea îl moştenesc eu. Nu avea pe nimeni altcineva şi a insistat să accept. Mi l-a lăsat ca să nu pot să scap, să nu mă eliberez. De abia acum îmi dau seama. Sunt, probabil, cea mai bogată deținătoare de cadavre în stare perfectă de conservare. Dacă pe numele meu e şi vreo sumă de bani, aş plăti pe cineva să treacă din când în când să le şteargă de praf, să le mai completeze cu paie şi cu substanțe speciale ca să nu se deterioreze prea tare. Să le găsesc intacte când mă întorc. Dar, cu siguranță, inculpații nu pot dispune de conturi după bunul lor plac.

Îmi e destul de greu să mă adun şi să-ți povestesc mai departe. Ce s-a mai întâmplat în ultima parte a conviețuirii noastre. E o istorie pe care, cu siguranță, o s-o reiau de nenumărate ori în cap, până mi se va face o silă uriaşă. Ştiu, o să ți se pară ciudat, dar nu mă gândesc la momentul propriu-zis al morții doamnei Manea. Ci la cel de dinainte şi, uneori, la cel imediat următor. Ca şi când creierul meu ar fi fost decupat cu o foarfecă şi ar fi trebuit să trăiască cu această gaură, să primească informații amestecate cu tot felul de gunoaie scârbose.

Nu am mai dormit ca lumea de atunci. Asta da, e partea cea mai chinuitoare. Ultima dată când am reuşit să nu mă gândesc la nimic când am închis ochii eram la tine în garsonieră, amândoi în acelaşi pat.

Mâinile tale n-au ținut cont de ce-ți spusesem, de femeia moartă pe care o lăsasem în casă. M-au îmbrățişat

de-adevăratelea. Calde, aşa cum nu mai simţisem în jurul meu de atâta timp. Uitasem cum e respiraţia unui om viu în ceafă. Geo mă încălzea, îi sunt recunoscătoare pentru asta, dar el era mort de mai bine de doi ani. Sigur, trecusem peste amănuntul ăsta şi nu i-am reproşat-o niciodată. Pe cine mai interesa?

Şi eu aş fi avut nevoie de un parastas adevărat şi de un săculeţ în care să-mi adune cineva oasele şi să mi le scoată din casa doamnei Manea. Să le spele îndelung şi să se minuneze cât de bine s-au conservat. De ritualul ăsta au parte, însă, numai cei care au împlinit şapte ani de când au trecut pe lumea cealaltă. Eu n-am rezistat în casa doamnei Manea nici trei ani încheiaţi.

În lipsă de altceva, eu şi Geo ne ghemuiam unul în altul şi aşteptam să se termine noaptea, să ne găsească cineva până nu va fi prea târziu. Nu ştiam ce urmează. Telefoane nu mai existau – fixul îl desfinţase doamna Manea, iar mobilul meu nu mai mergea. Nu mai avusese cine să reîncarce cartela. În afară de vocea ei aspră, până la mine nu mai ajungea altceva. N-am mai vorbit o bună bucată de timp.

Înainte să se agraveze situaţia mea, am reuşit să plec câteva ore. Atât. Aproape că-mi ştersesem din minte momentul acela scurt. Parcă n-aş fi fost eu. M-am furişat afară în papuci, cândva în jurul orei şase seara. Încă nu se întunecase de tot. Printr-o scăpare regretabilă a doamnei Manea, uşa de la intrare rămăsese deschisă. Când era şi ea acasă, livingul nu-l mai încuia. Mă lăsa să mă mişc liberă prin casă. De fapt, în ultima perioadă pleca din ce în ce mai puţin. Îi făcea plăcere să mă păzească. Mă tot ameninţa:

— Dacă cumva îţi trece prin cap să mă laşi singură, după tot ce ţi-am povestit, o să te fac să-ţi blestemi zilele toată viaţa, fată!

A avut dreptate. Ca întotdeauna, s-a ținut de cuvânt. În cele câteva ore în care am fost plecată, m-a apucat un fel de amețeală, de încredere în viața pe care o avusesem înainte. Îmi imaginasem ceva care nu mai exista. Într-un fel idiot şi fără nici cea mai mică acoperire, am crezut că pot să-i explic doamnei Manea că n-are niciun rost să ne chinuim aşa. Voiam doar să-mi iau lucrurile. După atâta timp parcă nu se făcea să plec ca o hoață, oricâte motive aş fi avut să aplic soluția asta extremă. Am fost slabă, dar voi avea tot timpul din lume să regret. Atunci, în seara în care m-am întors, am ştiut că nu mai există scăpare, că ultima şansă trecuse pe lângă mine şi că povestea noastră se va termina prost.

Dar ea era cu un pas înaintea mea. Mă înnebunea felul în care îmi anticipa fiecare mişcare. Făcea provizii, îndesa lada frigorifică cu tot felul de pungi congelate şi gătea, doar ca să nu fie nevoită să iasă prea des din casă şi să mă lase singură. Cheile nu le mai vedeam. Cu vecinii vorbea în dreptul uşii, uneori, cât să se ştie că suntem acasă, să nu se îngrijoreze sau să alerteze pe cineva. O auzeam când spunea că eu nu mă simt prea bine, că doctorul mi-a recomandat repaus total şi că ea are grijă să mă refac. Cine ar fi bănuit că doamna Manea mă ținea pe mine, prietena ei mai tânără, sechestrată în casă? Aveam nervii varză. O uram cu o forță de care nu mă mai credeam în stare. Dar asta mă moleşea şi-mi consuma toată energia.

În prima fază n-am mai vrut să mănânc. M-am gândit că în următoarele şaizeci şi şase de zile ar trebui să mor. Atunci s-a speriat. Am realizat că nu voia să rămână din nou singură. Ca în orice răpire, prizonierul era mult mai valoros dacă trăia.

Am încercat s-o îmbunez. O întrebam unde am greşit, unde a plecat domna Manea pe care o cunoscusem cu puțin timp în urmă, cea cu care mă plimbasem pe străduțele din Saint-Tropez şi Paris.

— Gata, am vorbit prea mult, Ramona!

Doar atât îmi spunea. Poveştile, odată spuse, se răzbunau şi făceau ravagii în corpurile noastre. Celulele rele le înghiţeau pe cele sănătoase, se întindeau precum cancerul şi n-aveam nicio putere să le opresc.

Nu-mi mai doream decât să-l salvez pe Geo, aşa cum ţi-am spus, Vali. Doar noi două şi marile ei iubiri, care se consumaseră ca orice provizii depozitate într-o casă.

Chiar şi atunci, în ultima perioadă, cu toată tensiunea acumulată, nu-mi pierdusem cu totul afecţiunea pentru ea, te rog să mă crezi. De câteva ori mi-a venit s-o mângâi pe părul alb pe care nu şi-l mai vopsise. Nici atât de înaltă nu mai părea. În fiecare zi o rugam să mă lase să plec, să ne despărţim civilizat şi îi promiteam că n-o să-i port pică. Dar se făcea că nu mă aude.

Mi-a trecut prin cap şi că aş fi putut să-i restitui pe Geo, pe Ian, la o adică, dacă înceta. Oricâtă părere de rău mi-ar fi stârnit despărţirea de primul dintre ei. Dar, de fapt şi de drept, pe ea o iubise întâi.

Au fost atâtea momente crude în ultima parte, că mi-e greu să le retrăiesc. Le împart din nou cu tine, fratele meu din cea mai lungă noapte, şi mi-e puţin mai uşor. Nu-mi cere să fiu coerentă, că n-o să pot. Dar sper că mă vei înţelege şi acum.

Ultima dată când am ieşit amândouă din casă, ca-n vremurile bune, a fost la o clinică particulară. Doamna Manea avea, de mai mulţi ani, nişte afecţiuni ale spatelui. Problemele sale vechi o făceau să aibă uneori dureri mari. Asta descoperisem chiar la începuturi, în primele săptămâni de când ne mutaserăm împreună. Dar, la un moment dat, m-au apucat şi pe mine acelaşi gen de dureri. N-am făcut nicio legătură. Am crezut, ca-n atâtea alte cazuri, că era vorba doar despre nişte coincidenţe. S-a oferit să mă ducă la medicul ei reumatolog şi am fost împreună să ne facem

radiografii. După ce am intrat în camera cu radiații, ne-am dezbrăcat până la brâu și ne-am așezat în dreptul unei tije de metal, cu spatele perfect drept. Pe rând: întâi eu, apoi doamna Manea.

După câteva minute ni s-au înmânat două poze alb-negru, cu numele noastre scrise pe plicuri. Era prima dată când mă uitam la oasele mele și semănau perfect cu niște măsele strâmbe, legate între ele cu o ață. Cu radiografiile ne-am dus în cabinetul doctorului, care, după ce le-a privit, i-a zis doamnei Manea că ciocurile ei au început, printr-un miracol, să se resoarbă. Ce făcuse? Cum se tratase? Erau, dintr-odată, mult mai mici și el îi cunoștea bine coloana, o studiase în mai multe etape.

Cu radiografia mea a durat mai mult, a învârtit-o pe toate părțile, m-a măsurat din cap până în picioare, mi-a pus tot felul de întrebări legate de eventuale probleme mai vechi ale oaselor, accidente avute în copilărie. Nu-mi depistase nimeni, până atunci, nicio afecțiune. Cu toate astea, doctorul m-a avertizat că pe radiografia mea coloana, se vedea clar, arăta ca a unui om bătrân. Nu mi-a zis de ce vârstă, e adevărat, dar am bănuit că trecut de șaizeci de ani. Într-un fel nu m-a mirat îngrijorarea lui și nici diagnosticul. Exact așa îmi simțeam corpul: ros pe dinăuntru, îmbătrânit dintr-odată. Ea n-a zis nimic, dar mi s-a părut că zâmbea în felul acela satisfăcut care mă înnebunea.

Doar carcasa îmi mai aparținea. Organele vitale i le donasem deja doamnei Manea. Fără să moară, se reîncarnase din timpul vieții. Găsise un trup mai tânăr care s-o poarte prin lume. Și i-aș fi promis că fac și lucrul ăsta pentru ea de bunăvoie, sunt sigură, dacă mi-ar fi dat drumul să plec.

Acum, deși e îngrozitor de târziu, îmi pare rău de năuceala mea din zilele în care am acceptat să mă mut acolo. Mă gândesc la străzile care duc spre Dunăre ca la cel

mai liniştit loc din lume. De acum încolo nu cred că o să visez Bucureştiul, ci exact oraşul ăla decrepit de care am vrut atât de mult să fug. Între mine şi doamna Manea lucrurile se stricaseră de mult, dar n-am fost în stare să-mi dau seama cât de tare.

Ar fi trebuit să pot să rup vraja aia lipicioasă. Am fost slabă şi am plătit. Am plecat o singură dată şi m-a întors după câteva ore. Vocea ei plânsă, răvăşită, a funcţionat ca o gumă de şters pentru toate lucrurile cu care mă chinuise. Mă înduioşa. M-am întors la pachet cu o vinovație proaspătă. O rănisem. Mi-a zis:

— Nu mai pot avea încredere în tine ca înainte, Ramona!

Am luat-o de la capăt şi mai dezastruos. Mă simțeam din ce în ce mai tăbăcită să-i suport mațele în burta mea, iubiții de o sută de ani în mintea mea. Mi-era în continuare dragă, dar n-o mai recunoşteam. Tot ce atingeam devenea pentru ea un duşman de moarte.

Acum, în sfârşit, e linişte.

Zilele din prima parte a conviețuirii noastre, în care ne dizolvam într-o prietenie pufoasă şi renunțasem la celelalte bruiaje (familie, prieteni), nu le mai găseam, oricât de tare îmi scotoceam mintea. Bula de aer cald în care locuisem o vreme cu doamna Manea se spărsese şi îi pierdusem urma. Am căutat-o până în ultima clipă, până când picioarele mele s-au detaşat de restul corpului şi au luat-o hotărâte spre bibliotecă. Mâinile mi se încurcaseră în semiîntunericul din cameră, dar până la urmă au dibuit pe raftul din mijloc scrumiera groasă, masivă. Fundul ei părea o lentilă groasă. Sunt sigură că ştia că mă aflam la capătul puterilor şi se pregătise: îşi vopsise părul, se primenise cu atâta grijă, că mi-a trecut prin cap că urma în scurt timp să plece undeva. Aştepta sfârşitul poveştii noastre şi, iarăşi, fusese cu un pas înainte. Geo mă avertizase că aşa se va întâmpla.

Pot să jur că doamna Manea nu m-a urmărit şi nu şi-a întors capul maiestos, cu păr albastru şi puţin zulufat, dintr-un singur motiv: nu-i venea să creadă că, în sfârşit, voi ceda. De prea mult timp nu mai ştiam prea bine unde încep eu şi unde se termină ea. Când am ridicat scrumiera şi mâna mea cauciucată s-a lăsat în jos, habar n-aveam care dintre noi o să cadă. S-a întâmplat să fie ea.

E moartă de adevăratelea şi tu ai văzut-o. Primul om mort pe care l-am atins. De câteva ori, când am îmbrăcat-o, i-am simţit corpul cald. Pielea îi rămăsese extrem de parfumată de la gelurile de duş şi de la cremele de corp pe care le folosise de curând. Încercam să le recunosc, dar se combinaseră unele cu altele şi mi-a fost imposibil.

Incidentul a avut loc în living, unde ne petreceam cea mai mare parte a timpului. Se întunecase de curând şi un strat gros de linişte invadase camera. Îmi ţiuiau urechile şi habar n-aveam ce trebuia să fac mai departe.

Am văzut televizorul şi m-am năpustit asupra lui cu atâta grabă, că nu reuşeam să apăs ca lumea butonul ca să-l pornesc. A fost nevoie să încerc de mai multe ori şi doar când am auzit vocea femeii de la ştiri m-am mai liniştit. Nu înţelegeam despre ce vorbea, dar nu făcea pauze. Exista un zgomot constant care mă amorţea. M-am lăsat absorbită de imaginile care se derulau cu repeziciune şi cred că pentru câteva minute bune am avut mintea goală şi am uitat cu totul de doamna Manea, care rămăsese nemişcată şi întinsă pe canapea. M-am uitat la mâna care-i atârna pe jos, la degetele pe care le cunoşteam atât de bine şi am simţit nevoia să le-ating. M-am aşezat pe jos şi am luat-o de mână şi de abia atunci mi-am dat seama cât de apropiate eram, de fapt.

Doamna Manea ieşise de puţin timp din baie şi purta, ca întotdeauna, halatul portocaliu dintr-un material de prosop foarte gros. Mi s-a părut şi că avea unul dintre

picioare prea dezvelit şi i l-am acoperit cu partea din faţă a halatului. Mi-am păstrat poziţia cât timp m-am uitat la televizor. Când mi-am tras mâna, palma îmi transpirase puţin şi m-am şters de pantalonii cu care eram îmbrăcată. M-am dezlipit de televizor, dar l-am lăsat să meargă, să umple casa cu sunete omeneşti. Doamna Manea continua să se odihnească. Nu-mi mai zicea nimic. Am fi putut să trăim aşa încă o viaţă.

În prima oră pur şi simplu am refuzat gândul că e moartă. Nu sângera decât foarte puţin pe frunte şi avusesem grijă să o şterg de mai multe ori cu o cârpă udă pe care o găsisem în baie. Imaginea lui Ian, de exemplu, fusese mult mai spectaculoasă decât ce îmi oferea mie doamna Manea în situaţia dată. Începusem să cred că e doar puţin ameţită, dar că e posibil să facă pe nebuna ca să mă şicaneze. Aşteptam să înceapă să ţipe dintr-un moment în altul. M-am dus în bucătărie şi mi-am aprins o ţigară din pachetul doamnei Manea. Tremuram foarte tare, ca şi când corpul meu ar fi ştiut ceva în plus din ce se întâmplase. Nu mai puteam să-mi stăpânească mâinile. Nu mă ascultau deloc. N-am avut răbdare sau m-au enervat degetele care o luaseră razna şi am stins ţigara după câteva fumuri.

M-am reîntors în living şi, după ce am privit-o din dreptul uşii, m-am dus la ea şi am început din nou s-o zgâlţâi. Am implorat-o să deschidă ochii, să nu-mi facă una ca asta. Mă auzeam vorbind şi nu-mi venea să cred că mă milogeam să o luăm de la capăt.

Ştii, Vali, timp de câteva secunde mi-am dorit din tot sufletul ca ea să se ridice, să urle, să mă pocnească, să facă orice, dar să trăiască, să nu trebuiască s-o car în spate aşa înaltă cum era şi cu toate poveştile de dragoste atârnate de oase. Nu mă simţeam în stare să suport greutatea şi trebuia să încerc cumva să scap.

Am început s-o pălmuiesc. Întâi uşor, aproape în joacă. Dar în loc să dea semne că se trezeşte, că protestează, capul i se ducea conştiincios când în stânga, când în dreapta. Loviturile mele au devenit mai ritmate şi capul ei părea din ce în ce mai ascultător: semeț cum îl ştiam, dar blând ca un mieluşel de data asta.

În timp ce stăteam în fund, pe canapea, aplecată spre doamna Manea, şi încercam s-o readuc la viață, am început să mă panichez. O plesneam, dar în loc să țipe ea, plângeam eu, cu sughițuri şi cu muci care mi se înnodau sub barbă. Simțeam că pierd tot, că sunt goală pe dinăuntru şi că, fără adunătura de nebuni cu care trăisem atâta timp, nu-mi mai rămânea niciun punct de sprijin.

L-am strigat pe Geo cât am putut de tare, l-am implorat să mă ajute, cum o făcuse şi când i-o ceruse doamna Manea şi venise într-un suflet la Paris de la Lisabona. Geo surzise brusc sau dispăruse şi nu dădea niciun semn că i-ar păsa de problemele mele. Am încercat de mai multe ori să-l aduc lângă noi, să-mi zică ce să fac mai departe. Aşa mi s-ar fi părut normal. Nici vorbă să apară. Rămăseserăm numai noi două şi trebuia să ne descurcăm cum ştiam.

Ea mă ignora în continuare şi colțul gurii parcă i se lăsase într-o parte. M-am apropiat s-o studiez şi nu mă înşelasem, de unde i-o fi venit dezamăgirea, nu-mi dădeam seama. Tot eu eram de vină, fără îndoială, dar măcar în ceasul al doisprezecelea să mă fi scutit de grimasa aia nesuferită. Nici nu-i ceream ceva imposibil, în fond. Nu deschidea ochii cu niciun chip. Nici nu ştiam dacă sunt mai supărată pe ea sau pe Geo, care mă lăsase baltă şi se cărase cine ştie unde. Pe el îl căutam şi aveam senzația că, dacă l-aş fi simțit lângă mine şi m-ar fi încurajat, mi-ar fi venit până la urmă o idee salvatoare.

În lipsă de orice fel de susținere, am apucat-o de subțiori pe doamna Manea şi am dus-o până în dormitor.

Am urcat-o cu greu în pat. Se lungise brusc şi unghiile de la picioare, date cu un alb rozaliu, îi străluceau indecent de tare. Întâi i-am pus o pătură pe picioare, după aia m-am răzgândit. Unele lucruri nu se pot ascunde, oricât te-ai strădui. A fost primul moment în care mi-a trecut prin cap că doamna Manea e moartă de-adevăratelea şi că eu sunt singura vinovată. Am văzut negru în faţa ochilor. Ultimii ani petrecuţi împreună se îndepărtaseră.

Când am văzut scrumiera aceea pe raft? De ce mi s-a lipit de mână? M-am ridicat s-o iau ca s-o arunc spre ea? Mi-am dorit s-o sperii? Sau mai era ceva care-mi scăpa şi-mi premeditasem fapta?

Din tonul anchetatorului mi-am dat seama că premeditarea atârnă mai greu şi face lucrurile şi mai monstruoase în ochii celorlalţi.

Nu mi-am propus niciodată s-o omor pe doamna Manea, asta mi-e clar. Atâţia ani nu m-am crezut în stare nici măcar să plec, ca să fiu sinceră. Cum am luat o decizie atât de importantă?

Cred că ştim despre noi o grămadă de lucruri, dar nu pe cele esenţiale. Şi vine un moment în care nu ne mai recunoaştem, mintea ni se goleşte de tot ce am trăit până atunci. În cazul meu, fascinaţia pentru o persoană, slăbiciunea, admiraţia combinată cu renunţarea, atracţia bolnăvicioasă, poţi să-i zici cum vrei. Prietenia, în ultimă instanţă. Pentru mine şi doamna Manea e cuvântul cel mai potrivit.

Mi-a venit ideea s-o îmbrac pe doamna Manea cu pantalonii bej şi cu tricoul turcoaz în amintirea dimineţii în care mi-am adus geanta cu haine şi ea mi-a deschis larg uşa de la intrare şi mi-a zis:

— Bine ai venit, Ramona!

N-a fost deloc uşor. Nu ştiam unde şi dacă mai avea hainele alea. Le-am căutat peste tot în dulap, până am

ajuns la raftul de sus, unde ea depozita de obicei lucrurile la care renunțase. Le-am găsit într-o pungă de plastic. Nu apucase încă să le scoată din casă, să le dea cuiva. Sau poate că le păstra cu bună ştiință, pentru valoarea lor sentimentală. Chiar şi atunci mai speram că Geo o să apară. O să mă ia în brațe, o să mă mângâie pe cap şi-o să-mi susure în ureche că a avut dreptate şi că aş fi putut să-l ascult, dar că nu-i nimic grav. L-am aşteptat cuminte alături de doamna Manea, căreia i se adâncise rictusul din dreptul buzei de jos. Îi întindeam pielea cu degetele, dar degeaba. Îi reapărea în secunda următoare. Nu ştiu cât timp am stat în întunericul din dormitor, pe marginea patului, cu ea despuiată alături.

Odată ce găsisem hainele, puteam să şterg de pe fața pământului cei trei ani în care ne-am împrietenit şi am locuit împreună. De asta am îmbrăcat-o. Îți dai seama, Vali, cât de naivă am fost şi-n seara aia?

Am uitat de Geo şi m-am mobilizat. Voiam să termin cât mai repede treaba şi să plec. Nu mi-a fost uşor s-o manevrez. M-am chinuit, dar până la urmă am reuşit s-o aranjez şi arăta chiar bine. În locul strâmbăturii de dinainte mi s-a părut că descopăr un zâmbet slab. Venise timpul să ne împăcăm. Nu mai aveam nimic de împărțit. Geo se evaporase, iar ea stătea nemişcată, cu o pată de sânge agățată pe frunte. Puțină culoare îi prindea bine, aşa că n-am şters-o. Am lăsat-o să strălucească.

După ce am contemplat de mai multe ori ce reuşisem să fac pentru doamna Manea, m-am îmbrăcat şi am ieşit pe stradă. Mi-am luat rămas-bun şi am tras după mine uşa de la intrare, fără zgomot. Afară a început să-mi fie rău, nu mai ştiam să merg ca lumea şi amețeam de la farurile maşinilor, de la zgomotul oraşului. Capul mi se învârtea şi am vrut de nu ştiu câte ori să mă întorc la doamna Manea să văd ce se mai întâmplase cu ea, cu Geo. Treceam pe lângă clădiri, pe

lângă oameni şi provocam dezastre: balcoanele se prăbuşeau, maşinile intrau unele în altele; auzeam cum le trosnesc mâinile şi picioarele şi le vedeam apoi cum săreau în toate direcţiile. „Piaza rea! Criminala!” îmi ţiuiau urechile din ce în ce mai tare, până n-am mai ştiut pe unde s-o iau şi mi-am pierdut reperele. Aş fi făcut orice să scap de vocea care mă înnebunea şi, dacă nu m-ai fi găsit, probabil că aş fi reuşit până la urmă, chiar dacă ar fi trebuit să mă arunc în faţa unei maşini pentru asta.

Mi-ai vorbit, m-ai întrebat ce-i cu mine şi vocea care-mi spărgea capul a amuţit. M-ai salvat, aşa cum a făcut-o şi Geo când doamna Manea mi-a acoperit faţa cu perna pe care dormea. I-am simţit mirosul înţepător cum mi se împrăştia în tot corpul şi mă moleşea atât de tare, că nici nu cred că am apucat să mă zbat, să-mi agit mâinile şi picioarele. Temperatura corpului crescuse şi Geo a oprit-o pe doamna Manea în ultima clipă, când mă umflasem ca o băşică şi mai aveam puţin şi explodam. Ea stătea cu perna în braţe şi mă privea de foarte departe. Nu mi-am dat seama când a împins-o şi a dat la o parte nenorocita aia de pernă care i se lipise de piele, dar l-am simţit acolo şi i-am zâmbit.

După ce mi-am revenit, să nu crezi cumva că doamna Manea m-a ajutat. Şi-a aranjat cămaşa de noapte, şi-a trecut mâna prin păr şi s-a aşezat pe o parte să se odihnească. Părea frântă. N-o mai vedeam. Dar aş fi fost curioasă, dacă stătea cu ochii deschişi şi ne-am fi întâlnit privirile, ce-ar fi făcut? Mi-ar fi zis ceva? Ar fi bălmăjit un „iartă-mă”, măcar de complezenţă?

Mi-e greu să cred. Din punctul ei de vedere nu se întâmplase nimic. Incidentul nu se soldase cu victime.

Vali, chiar şi când ne-am întâlnit, mă gândeam că există o şansă la un milion ca doamna Manea să fi leşinat şi să-şi fi revenit după ce am plecat şi am lăsat-o singură.

După tot ce trăisem, părea prea uşor să se termine dintr-odată.

N-aş vrea ca mama să mă viziteze aici, deşi ştiu că nu mai am forța s-o opresc. A aflat şi se simte deja vinovată că m-a ascultat şi m-a lăsat în pace. Nu m-a căutat îndeajuns. S-a gândit că încăpățânarea o să mi se resoarbă şi o să ne întoarcem la cele două telefoane săptămânale, când o întrebam ce mai face şi ce mai e nou pe acasă. Iar ea îmi povestea ce le-a mai gătit, cu cine s-a mai întâlnit pe stradă. N-a fost aşa şi-mi pare rău. N-aş şti să-i explic şi nici nu cred că va mai fi nevoie. Acum m-a găsit şi va trăi între vizitele lunare şi pachetele pe care le va pregăti cu multă grijă. Şi le va cântări să nu depăşească 20 de kilograme, cât am dreptul să primesc.

Îmi va fi greu să-i văd fața trasă, cearcănele de sub ochi, ridurile pe care n-a încercat niciodată să le întoarcă din drum cu creme sofisticate. Va îmbătrâni brusc, vom repeta la infinit aceleaşi priviri triste şi nu mă va întreba, probabil, niciodată de ce-am omorât-o pe femeia asta. De ce tocmai eu? Se va duce la biserică în fiecare zi şi se va ruga pentru sufletul meu şi pentru al răposatei, cine ştie? Se va pensiona ca să nu mai fie nevoită să suporte gura lumii dintr-un oraş mic de provincie. Va strânge din dinți şi mă va întreba, de fiecare dată, ce vreau să-mi mai aducă la următoarea vizită, în următorii ani...

De când sunt în arestul preventiv, am mâncat puțin. Reuşesc să înghit doar alimentele fierte, după ce le pisez mult cu furculița. Am aflat că am dreptul la trei schimburi de lenjerie de corp, cinci perechi de ciorapi, trei prosoape, o pereche de papuci, trei rochii sau trei fuste şi trei bluze, două perechi de încălțăminte. Lista era mai lungă, dar nu se pomeneşte nimic de cărți, de exemplu. Mi-aş dori să reuşesc din nou să citesc. Nu cred să fi avut atâtea lucruri nici când m-am mutat la doamna Manea. Ce să fac cu ele acum?

Sunt sigură că toate celelalte femei au aflat deja pentru ce mă aflu aici. Îmi urmăresc mişcările, dar, deocamdată, nu mă întreabă nimic. Stau în patul de sus şi mă uit ore în şir la tavan. Are două fisuri, vreo douăzeci de urme de ţânţari şi un păianjen într-unul dintre colţuri. Sunt şi Parisul, şi Saint-Tropez-ul, şi Lisabona acolo.

Mă gândesc mult la tine, la cum ne-am întâlnit în noaptea aia într-un Bucureşti pustiu, şi-mi face bine. M-ai luat acasă să-mi bandajezi mâna spurcată. Acum e vindecată. Se mai vede foarte puţin locul unde a fost lovitura pentru că pielea e mai proaspătă, mai rozalie. Ca şi când totul ar fi fost un nenorocit de troc. După ce mi s-au desprins solzii de pe ochi şi au început, unul câte unul, să cadă, în loc să mă izbească lumina orbitoare, m-a copleşit disperarea. Sunt vinovată că n-am reuşit să scap la timp.

Vali, aveai toate motivele să vrei să te convingi că doamna Manea există, că nu e un personaj inventat. Şi eu aş fi făcut la fel, pe cuvânt. Dar ar fi fost prea mult pentru mine să te aştept să cobori. Să te văd speriat. Să-mi spui că ai găsit-o în aceeaşi poziţie în care o lăsasem: în pat, întinsă pe spate şi îmbrăcată în pantalonii de in şi în tricoul turcoaz. N-am putut să mai trec şi prin asta. Mi-era suficientă frica mea. Dacă aş fi ştiut că pot să aud de la tine altceva, aş fi rămas.

De exemplu, că ai intrat, ai căutat peste tot, dar degeaba. Nu era nimeni în casă. Numai că doamna Manea era moartă, exact aşa cum o văzusem ultima dată. La ce bun să mai sper? N-aş fi suportat să mă uit în ochii tăi şi s-o văd tot pe ea. Încă o dată. Nu mai aveam cum să fiu fata rătăcită în noapte care trăgea după ea o poveste pe care n-o credeai în întregime. Îi văzuseşi cadavrul.

Poate l-ai şi atins, cine ştie? De asta am luat-o la fugă şi nu te-am mai aşteptat.

Privirea ta, Vali, m-ar fi urmărit. M-ar fi acuzat şi asta ar fi fost cu adevărat insuportabil pentru mine. Am sperat că, dacă plec, o să pot să păstrez ceva din căldura orelor petrecute împreună.

După ce-o să citeşti povestea mea, poate nici n-o să vrei să-ți aminteşti că ne-am cunoscut vreodată. Şi nici să ținem legătura.

Oricare ar fi decizia ta, o să înțeleg.
Te îmbrățişez,

Ramona

III

Dragă Ramona,

Iartă-mă că nu ți-am scris până acum. Am avut nevoie de timp să-mi pun gândurile în ordine. Nu mi-a folosit la nimic. Sunt la fel de confuz. Le-am zis prietenilor mei ce s-a întâmplat în seara în care ne-am cunoscut. Cu ei trebuia să fi plecat în ziua aia la mare. Nici nu mai ştiu dacă am apucat să-ți spun. Nu mai contează...

Între timp, Dudu şi-a reparat maşina. A venit cu Mircică la mine şi m-au convins că e mai bine pentru toată lumea dacă ne cărăm din Bucureşti câteva zile. Dacă i-ai cunoaşte, ți-ar fi uşor să vezi ce texte au în ei: să luăm o ultimă porție de soare pe anul ăsta, că după aia ne aşteaptă o iarnă lungă şi tristă.

Oricum nu-mi găseam locul, aşa că ne-am îmbarcat toți trei şi ne-am dus în Vamă. Primisem scrisoarea de la tine cu o zi înainte, dar nu avusesem curaj s-o desfac. O luasem cu mine şi o pipăiam din când în când prin căptuşala de la rucsac, să mă asigur că n-o pierdusem. S-au întâmplat atât de multe într-un timp scurt... Şi nici nu mă aşteptam să-mi scrii. Nu vorbisem cu nimeni despre foile de la tine. Mi se păreau foarte intime şi asta înainte de a desface plicul gros. Scrisul tău rotunjit m-a făcut să mă gândesc la biletele trimise în şcoala generală sau în liceu. Tot de atunci mi-am dat seama că n-am mai scris niciun fel de scrisoare de mână.

La mare era aproape pustiu. N-am făcut decât să torn în mine bere după bere şi să citesc foile tale. De câteva ori, de parcă n-aş fi putut înțelege de prima dată tot. Mi-ar fi fost imposibil, de fapt... M-am oprit şi am strâns paginile doar când Mircică şi Dudu mi-au zis că a venit vremea să ne întoarcem la Bucureşti.

Păreau îngrijorați pentru mine, aşa cum nu-i mai văzusem până atunci. M-au întrebat ce am de gând să fac şi dacă realizez în ce poveste tâmpită m-am băgat. Nu-mi fusese de ajuns cadavrul femeii? N-o să-ți ascund că nu m-

au menajat şi că din cauza asta ne-am ciondănit destul de tare. Nu m-au lăsat în pace până n-au scos de la mine continuarea nopții în care ne-am cunoscut. Într-un fel le eram dator cu mai multe amănunte. Dar mi-a fost imposibil să le povestesc toată istoria celor trei ani pe care i-ai petrecut cu doamna Manea. Am făcut-o pe scurt şi fără prea mare tragere de inimă.

În fond, ce drept aveam eu să intru cu bocancii într-o poveste care nu era a mea şi cu care m-am intersectat absolut întâmplător într-o noapte de septembrie, când mă întorceam acasă de la bere?

Mă simțeam de parcă aş fi ieşit de la un film şi prietenii mei mă aşteptaseră nerăbdători afară, curioşi să ştie ce se întâmplase în sală, ce văzusem de mă tulburase într-un asemenea hal. Cum să le fi descris emoția mea fără să par ridicol, Ramona?

Prietenia dintre băieți n-are nicio legătură cu ce ai trăit tu, de exemplu. Şi cu ce relații pot să dezvolte femeile între ele, în general. Nu înseamnă că nu ținem unii la alții, doar că nimeni nu-ți cere niciodată să renunți la tine pentru celălalt. Nu vreau să devin patetic şi să fac filosofia chibritului. Mai ales că nu e momentul. Ca să înțelegi mai bine, nu i-aş denunța niciodată pe Mircică sau pe Dudu dacă ar face o chestie nasoală, asta cu siguranță. Şi nici nu i-aş sufla gagica vreunuia dintre ei dacă aş şti că lucrurile sunt serioase. Dar toate astea se negociază. Nu e bătut nimic în cuie, deşi ne ştim atât de bine, că mă mir că nu ne-am plictisit unii de alții.

De asta îți zic, Ramona: m-a năucit ce mi-ai scris. M-a înspăimântat pentru că eram convins că vampirii sunt buni pentru marketing turistic, nicidecum că trăiesc printre noi şi că te poți întâlni cu ei pe stradă.

Cred că n-am capacitatea să înțeleg până la capăt mintea femeilor. Viața mea e făcută din bucurii mărunte şi

n-am simțit deznădejdea de care vorbeşti. Cât de singură şi de speriată poate să fie o fată drăguță şi isteață ca tine ca să cadă în capcana unei femei ca doamna Manea? Iartă-mă, dar îmi lipseşte reprezentarea prieteniei feminine. Nu-i cunosc valorile şi nici limitele. Acum, dacă mă gândesc mai bine, nici n-aş vrea. Mi-e suficient ce am citit. Ce ai trăit.

Nu-mi găsesc cuvintele. Dar îți mulțumesc că ai avut încredere în mine şi că mi-ai scris.

Ai nevoie de un avocat bun. Mă pot interesa pentru tine de cineva. Altfel nu ştiu cum aş putea să te ajut. Am un fost coleg de liceu la Parchet. M-am dus la el şi l-am rugat să-mi dea mai multe informații despre caz. Şi el, şi alții cu care am mai vorbit mi-au zis că ar fi şanse să scapi cu o pedeapsă mai mică. Există o grămadă de circumstanțe atenuante în cazul tău: privarea de libertate, felul pervers în care s-a purtat doamna Manea timp de trei ani.

În ceea ce priveşte cadavrul femeii, se află încă la I. M. L. pentru cercetări. Şi, probabil, acolo o să rămână mult şi bine, din moment ce tu eşti singura ei moştenitoare legală, chiar dacă, momentan, decăzută din drepturi.

Trebuie să rezişti şi să le spui tot ce s-a întâmplat. Sunt sigur că asta poate însemna mult la proces. Pot să-ți xeroxez scrisoarea, dacă eşti de acord. Ai putea s-o foloseşti pentru apărare. Nu pot să nu mă gândesc că declarațiile sunt formale. Şi că oricui i-ar fi greu să scrie o poveste de felul ăsta cu un ofițer alături, care-i supraveghează fiecare mişcare. Doar să te hotărăşti şi să-mi spui cât mai repede, Ramona.

Nu vreau să-ți fac rău promițându-şi nu ştiu ce chestii, Doamne fereşte! Doar că mi-am dat seama de un lucru în ceea ce mă priveşte: nu m-am apropiat de nimeni în felul în care mi s-a întâmplat cu tine. Desigur, o fi de vină şi frica mea, şi femeia moartă pe care o târai după tine când ne-am ciocnit pe stradă. Ca să nu mai vorbesc de fantomele pe care

le-ai eliberat şi le-ai lăsat să ajungă până la mine. Câteva nopți, după ce ți-am citit scrisoarea, nu-mi venea să închid ochii, ca nu cumva să mă găsească Geo cu cerculețele lui.

Încă mă aflu sub impresia casei în care ați locuit, a vieții voastre încâlcite. A cadavrului doamnei Manea. Nemişcat şi impunător. Şi pe care nu pot să mi-l scot din minte, orice aş face.

Am fost acolo în dimineața aia şi am reprezentarea clară a spațiului pe care l-ați împărțit. Nu mai trebuie să bâjbâi şi nici să-mi imaginez lucrurile. Am văzut patul dublu în care ați dormit, ferestrele pe care te-ai uitat afară atâta timp fără să ieşi, uşile pe care le-a închis ca să te țină doar pentru ea. S-o asculți şi, în felul ăsta, s-o eliberezi. Când am ajuns eu, trupul ei mare părea resemnat. Umpluse camera. M-am panicat, am atins-o să văd dacă e caldă, dacă mai trăieşte, dacă se mai poate face ceva. Şi dacă mai are rost să chem Salvarea.

Îmi venea să țip după ajutor, dar m-am oprit. M-am gândit că mă aştepți afară. Şocul a fost extrem de puternic, Ramona. Credeam despre mine că sunt un tip tare. Nu mirosea urât în dormitor, dar cu toate astea mi-a venit să vomit. Degetele mele atinseseră fruntea ei năclăită de sânge şi oricât m-aş fi spălat după aceea pe mâini, rămăsese acolo. Rece şi unsuroasă. De-o tristețe fără margini. Am alergat într-un suflet pe scări. Am ieşit. Aveam nevoie de aer curat, dar nu te-am mai găsit. Plecaseşi.

Acum trebuie să recunosc că mi-e greu să suprapun imaginile: Ramona din timpul conviețuirii voastre şi fata care a omorât-o în cele din urmă pe doamna Manea şi pe care am întâlnit-o, cu totul întâmplător, în miez de noapte şi am ținut-o în brațe.

Am simțit din ce mi-ai scris că încă eşti legată de doamna Manea, că n-ai scăpat cu totul de vraja ei.

Crede-mă, Ramona, am avut momente în care am fost gelos pe Geo, pe amorul lui de dincolo de moarte. După aia mi-am zis că sunt un neserios care şi-ar fi dorit să fi trăit o mare dragoste şi că asta avea legătură doar cu mine. Era o frustrare personală. Oricum, Geo mi-a devenit mai simpatic decât doamna Manea, care mă sperie în continuare. Uite ce prostii am început să debitez, vezi?

Am cunoscut multe fete. De unele de-abia dacă-mi mai amintesc. Ne-am sărutat, ne-am tras-o, dar nu s-a întâmplat nimic memorabil. Am plecat fiecare mai departe aşa cum am venit. Ca şi când nu ne-am fi întâlnit niciodată în viaţa asta. E nedrept, dar nu e nimeni vinovat. Cu noi a fost altceva, ai dreptate. Ne-am întâlnit într-un moment dramatic şi asta a făcut ca noaptea în care am stat împreună să se lungească. Să ne apropie mai tare.

Nu ştiu dacă fac bine, poate n-ar trebui să vorbesc acum despre unele lucruri. Dar ţi-am promis că o să fiu sincer cu tine şi asta mă obligă să-ţi spun tot ce ştiu, până la capăt. Oricât de dureros ar fi pentru tine. Am aflat că doamna Manea n-a fost niciodată plecată din ţară, în sensul că n-a locuit în altă parte, aşa cum ţi-a împuiat ţie capul. Cel puţin aşa apare în dosar. E posibil să te fi minţit în cea mai mare parte a timpului, cu o forţă incredibilă şi demnă de o cauză mai bună. Să fi inventat totul, fără remuşcări, ca orice fiinţă singură şi speriată de moarte. Să te fi intoxicat cu nişte poveşti din care n-ai mai putut să ieşi şi pe care ţi le-ai asumat în întregime, fără să-ţi laşi nici cea mai mică portiţă de salvare.

După ce ţi-am citit povestea, Ramona, aproape că nu mai înţelegeam dacă întâmplările de la Paris sau de la Saint-Tropez le trăiseşi tu sau ea. Ai dat-o la o parte pe doamna Manea. Te-ai îndrăgostit de Geo. Doamna Manea a apreciat devotamentul tău prostesc, a speculat din ce în ce mai tare. A mărit miza de fiecare dată.

Trebuie să te împaci cu situația, din păcate. Dintre voi două, ea e cea moartă. Pentru tine va urma un proces greu în care vei fi acuzată de crimă. Nu uita asta şi nu-mi spune că nu-ți pasă!

Cât de mare i-a fost disperarea, ce a simțit în tot timpul ăsta, de ce şi-a pierdut orice control şi orice urmă de simpatie pentru tine, prietena sa mai tânără?

Până la urmă ai cedat, Ramona, ăsta e adevărul. Ai ridicat scrumiera şi ai lovit-o pe doamna Manea.

Dacă ea a inventat totul, e mai bine să afli de la mine decât de la nişte străini şi în public, într-o sală rece şi impersonală. În felul ăsta câştigi timp şi se poate construi şi apărarea.

Dacă ai discuta deschis cu un psiholog, poate te-ar ajuta. Nu te jena, povesteşte-i prin ce ai trecut. Ştiu că e mai greu să vorbeşti uneori decât să scrii. De asta te rog încă o dată să te gândeşti dacă vrei să fac o copie scrisorii tale.

Nu te condamn, Ramona. Dar, în continuare, nu înțeleg anumite lucruri. Cum poate cineva, un om tânăr, să se transforme în victima perfectă a unei femei singure? De ce ai cedat de dragul ei?

Dacă nu aş fi văzut-o moartă pe doamna Manea, cred că aş fi fost mult mai înțelegător. Mai părtinitor. Ți-aş fi dat mai uşor dreptate. Aşa, n-o să te mint, mi-e al naibii de greu. N-are rost să mai învârt şi eu cuțitul în rănile tale proaspete. Cu siguranță o faci tu deja şi asta e de ajuns.

Ai omorât-o pe doamna Manea. Ăsta e sfârşitul poveştii şi nu mai poate să-l schimbe nimeni. Nici măcar tu. Va trebui să trăieşti mai departe cu el, n-ai altă soluție.

Dudu, cu mintea lui de absolvent de Informatică, m-a întrebat dacă aş băga mâna în foc că varianta ta de poveste e cea adevărată. Şi dacă lucrurile au stat chiar aşa cu doamna Manea sau n-ai vrut decât să mă impresionezi ca

să-ți păstrez o amintire frumoasă. Ceea ce, sincer să fiu, mi s-a părut o mare tâmpenie.

O să încerc să vin să te văd cât de curând. Ramona, te rog să ai încredere în mine în continuare.

Te îmbrățişez,
Vali.